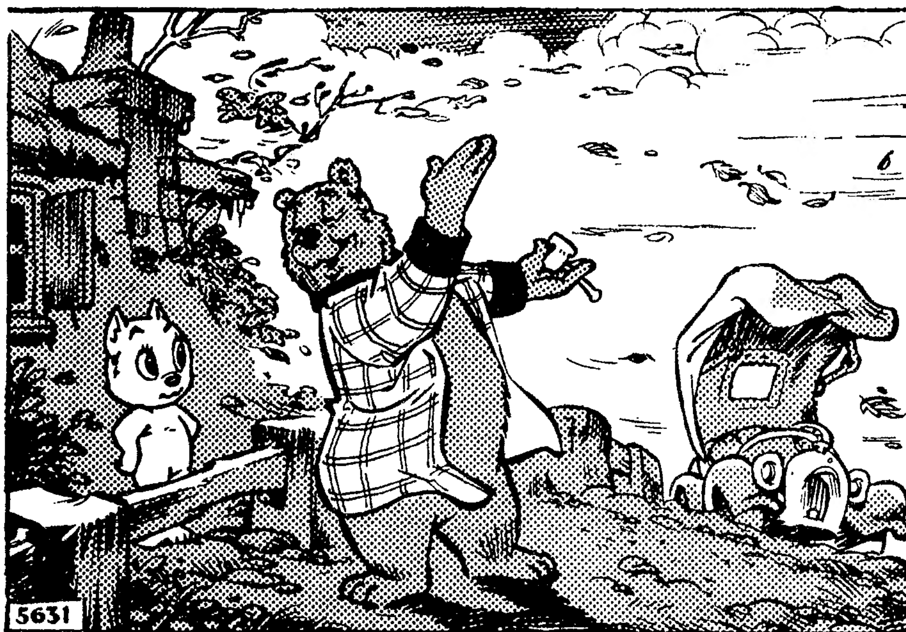
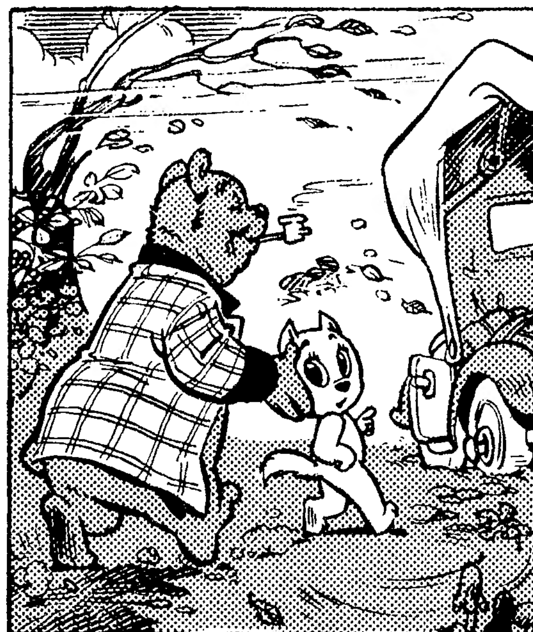
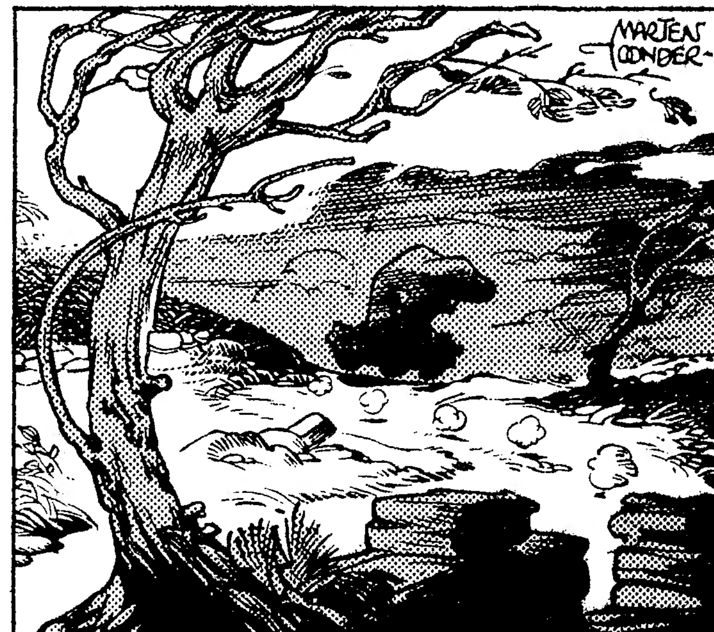
TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5631 Tegen het vallen van de winter liet Tom Poes zijn huisje opknappen en ook sloeg hij een flinke voorraad brandstoffen in.

'Dat is prettig nu het koud wordt', dacht hij. 'Zo kan ik er tegen en er kan me niets meer gebeuren.'

Daar vergiste hij zich echter in.

Toen hij op een winderige morgen in de tuin stond, om te kijken of zijn schoorsteen trok, werd hij verrast door het bezoek van heer Bommel.

'Daar ben ik dan', sprak deze. 'Alles is klaar. Nieuwe levertraan in de olie, een aspirientje in het water en de lucht in de banden ververst. Kom mee, jonge vriend, we gaan op reis!'

'Op reis?' vroeg Tom Poes ongerust. 'Waarom?'

'Omdat het hier guur en donker is', verklaarde heer Ollie. 'In het Zuiden daarentegen schijnt de zon en dat is nu juist waar een heer met een teer gestel behoefte aan heeft na alle ontberingen van de afgelopen herfst. Vooruit, jonge vriend, je moet niet altijd aan jezelf denken! Je zou toch niet willen, dat ik alleen ging? Nu dan!'

Zo pratende leidde hij Tom Poes met zachte drang naar de Oude Schicht en even later zette het trouwe voertuig koers naar warmere streken. De wind wakkerde echter aan en gierde om het kapje, terwijl loodkleurige wolken langs het zwerk voor hen uitjoegen.

'Die gaan ook naar het Zuiden', zei Tom Poes rillend. 'Zou het daar nu echt beter zijn?'

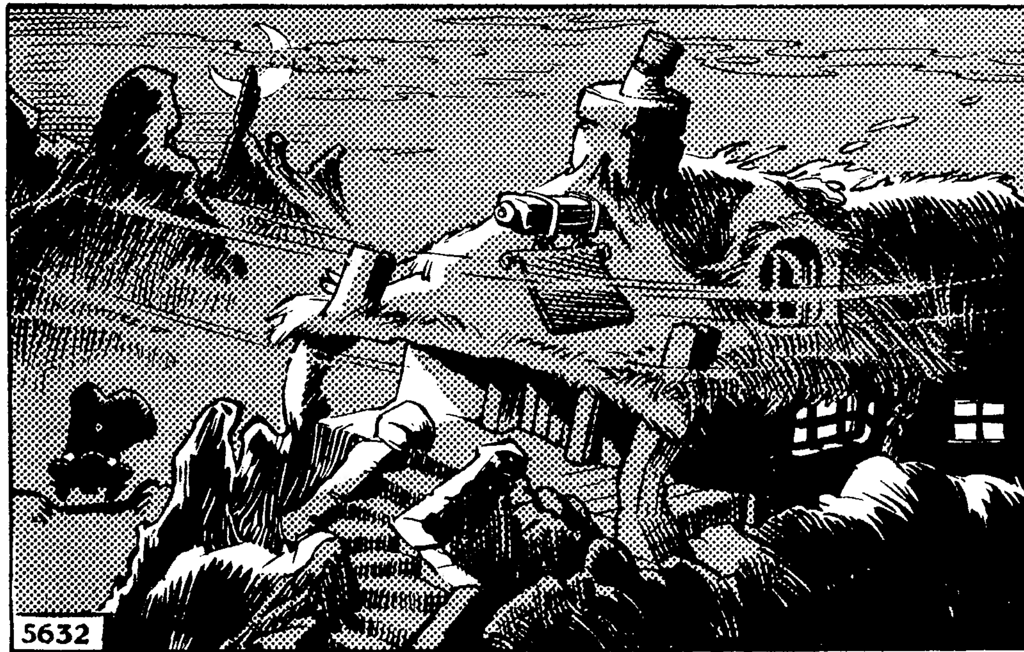
'Zonder twijfel', zei heer Bommel. 'De zon lost alle kwade dampen op; dat is bekend. Nog een uurtje, dan zal je blij zijn dat je bent meegegaan.'

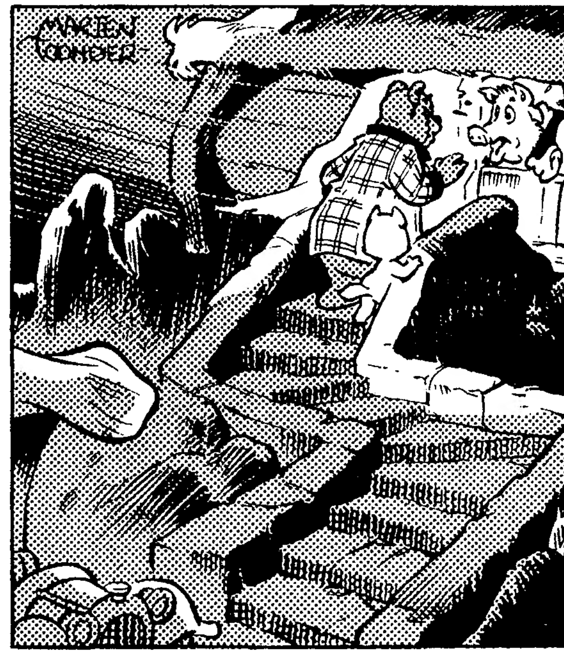
Helaas, hij vermoedde weinig wat hun te wachten stond...

970419

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5632 De Oude Schicht spoedde zich ronkend zuidwaarts, maar hoe verder hij kwam, hoe kouder het werd. De wind was tot een storm aangewakkerd en omdat het kapje weinig bescherming bood, waren de inzittenden bij het vallen van de avond tot op het gebeente verkild.

'Ik vind er niets aan', zei Tom Poes bedrukt. 'Thuis heb ik tenminste brandstof.'

'Denk toch niet altijd aan jezelf', vermaande heer Ollie klappertandend. 'W-wat moet ik dan? Om deze tijd heeft Joost altijd de maaltijd klaar. Om jou een plezier te doen rijd ik hier rond door nacht en ontij. En wat krijg ik ervoor?'

Hij zweeg plotseling en wees op een oud gebouw, dat scheef in de wind stond te schudden. De maan scheen spookachtig op de grauwe muren en een uithangbord slingerde met zo'n schril gekners heen en weer, dat het boven het gehuil van de storm hoorbaar was.

'Een gastvrije herberg', riep heer Bommel herlevend uit. 'Hier zullen we lekker kunnen eten bij een knappend vuur. En na een verkwikkende nachtrust zal je morgen zien dat de zon schijnt.'

Het zou echter anders lopen. Toen de verkleumde reizigers de ingang naderden, stak de herbergier het hoofd over de onderdeur en wenkte verzenuwd.

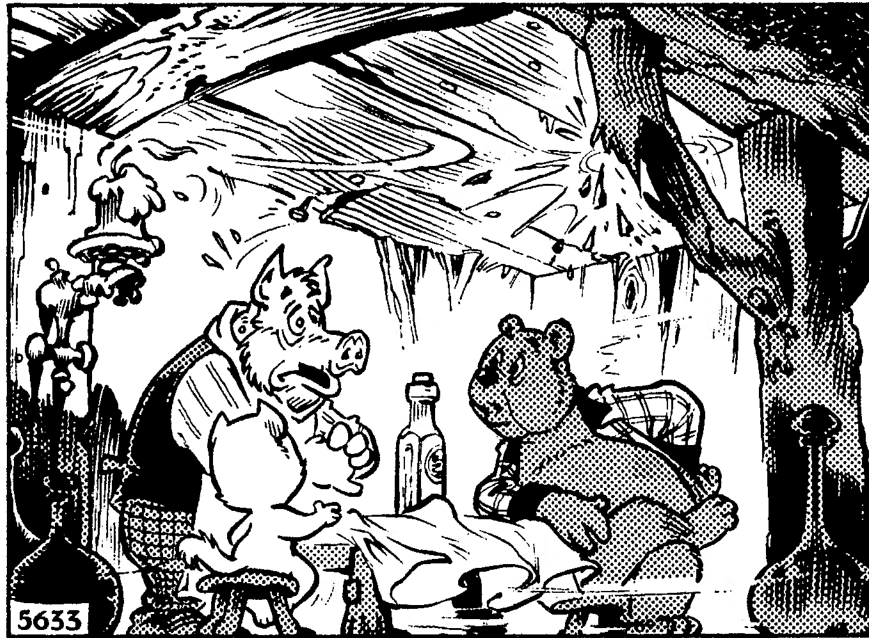
'Kom hier niet binnen!' sprak hij schril. 'Dit hotel zal gegrepen worden door Barribal - en ik ben al bezig mijn koffers te pakken.'

Een ogenblik stond heer Ollie vreemd te kijken, doch toen drong hij de ondernemer terzijde en trad glimlachend binnen.

'Zeker schulden bij de slijterij', zei hij. 'Wees gerust, heer waard, ik ben een heer van stand voor wie geld geen rol speelt. Maak een krachtige soep klaar, dan zullen we de zaken eens rustig bespreken.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5633 Heer Bommel nam plaats aan een wankel tafeltje en keek de krakende gelagkamer rond. Het werd hem duidelijk, dat het hier niet zo behaaglijk was als hij zich had voorgesteld. De wanden schudden in de wind, zodat menige plank ontzet raakte en een gierende tocht deed het morsige tafelkleed wapperen.

'Een k-krachtige soep... om te beginnen...' herhaalde hij.

'Ach nee, heren!' riep de waard handenwringend uit. 'Daar kan niks van komen. Gaat u toch weg. Mijn hotel loopt ten einde! Het is opgeschreven door Barribal!'

'Een brouwerij zeker', hernam heer Ollie. 'Dat kan toch geregeld worden? Eérst een warm, gebonden soepje, en dan...'

'Géén brouwerij!' riep de herbergier. 'Een reus! Een boze bergreus! Hij heeft het op mij voorzien, omdat ik niet in hem geloof.'

'Waar maakt u zich dan zorgen over?' vroeg heer Bommel oplevend. 'Als u niet in hem gelooft, bestaat hij niet; heel eenvoudig. Trouwens, waar ik ben, kan geen reus u schaden. Wat jij, jonge vriend?'

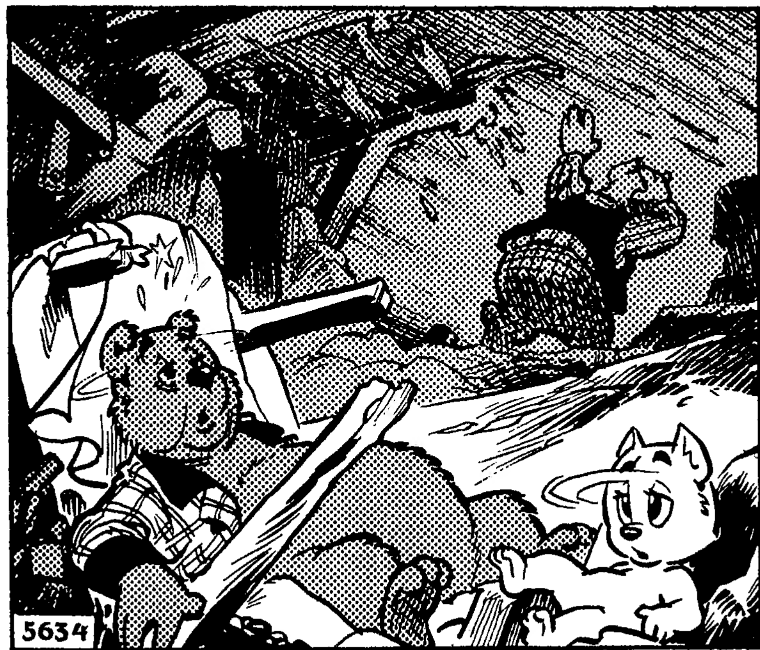
'Hm', zei Tom Poes.

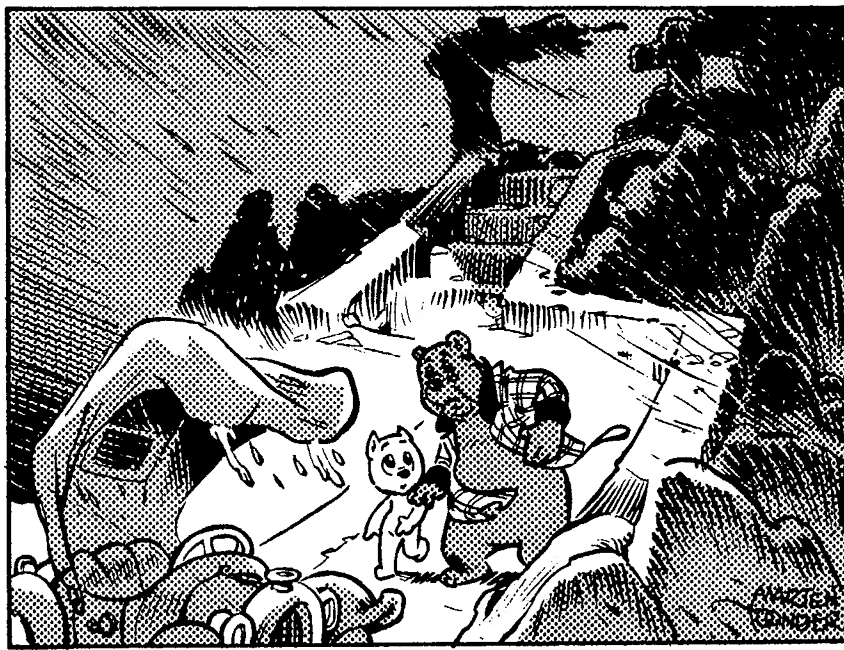
'Wat hm!' hernam heer Ollie. 'Voor een reus ga ik niet naar buiten in dit weer; het is hierbinnen altijd nog beter, zeg nu zelf.'

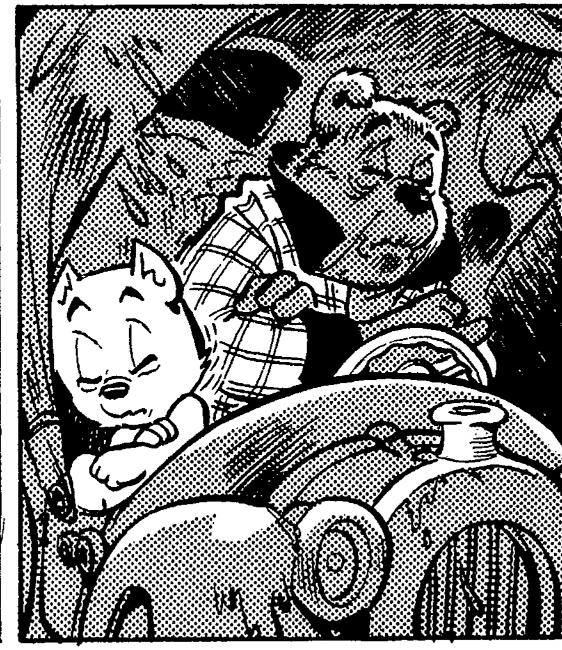
Tom Poes wierp een ongeruste blik op het houtwerk, dat knapte in de storm. Doch voordat hij iets had kunnen zeggen, loeide er een geweldige windvlaag nader, die met een donderend geluid het dak van de herberg rukte, zodat de gasten plotseling in de buitenlucht zaten.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5634 Het valt te begrijpen, dat nu ook het interieur een prooi van de elementen werd. Gasten, stoelen en tafels tuimelden ordeloos dooreen, totdat ze in de luwte van een stuk muur tot rust kwamen.

De waard zag de vernieling een ogenblik machteloos aan; toen wendde hij zich om en verliet de resten van zijn onderneming onder luid geweeklaag, dat al spoedig in het gehuil van de wind verwoei.

'Barribal', prevelde heer Ollie. Hij wierp een balkje terzijde en hernam klagend: 'Het woeden van zo'n reus is vreselijk! Men had ons wel eens mogen waarschuwen; zeg nu zelf, jonge vriend!'

'Het is de storm', zei Tom Poes. 'Dit huis was bouwvallig en daardoor is het tegen de grond geblazen. Laten we hier niet blijven zitten. We kunnen beter naar de Oude Schicht gaan. Daar zit tenminste nog een dakje op.'

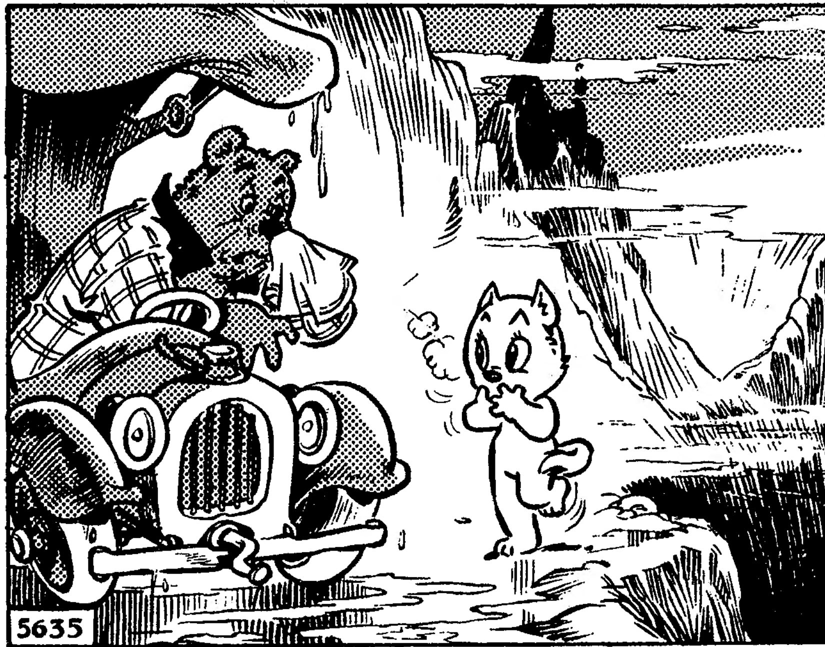
Heer Bommel rees moeilijk overeind en begon, leunend op Tom Poes, de rotstrap af te dalen.

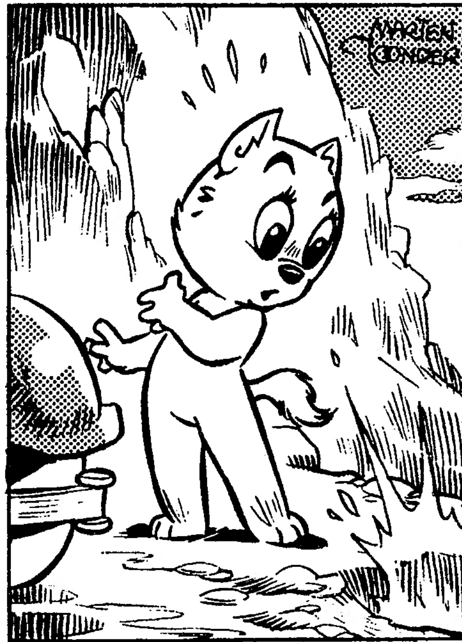
'Ja, ja', zei hij. 'Een dakje. Dat is nu net waar ik behoefte aan heb. Of het nu een reus is of de storm, ik kan hier helemaal niet tegen. Wat doe ik hier in dit vreselijke Zuiden, vraag ik mij af?'

Zo sprekende beklom hij zijn auto en trok zijn jas dicht om zich heen om het zich achter het stuurrad gemakkelijk te maken. De beschutting van het dakje viel echter niet mee. De wind rukte er zo krachtig aan, dat het voertuig op zijn wielen wankelde en de regen werd slechts spaarzaam door het linnen tegengehouden. Van slapen kwam dan ook niet veel, die nacht.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5635 Tegen het aanbreken van de ochtend nam de storm af. Enkele wolkenflarden trokken nog verlaat langs het zwerk, maar daardoorheen zette de zon de bergen in een matpaarse gloed. Het was een mooi gezicht, doch Tom Poes had er geen aandacht voor. Verkleumd en rillerig stond hij in zijn handen te blazen.

'Dat was dan het Zuiden', zei hij. 'Gaan we nu naar huis?'

'Jonge vriend,' sprak heer Bommel, een zakdoek te voorschijn trekkend, 'ik ben verbaasd. Wie praat er nu over naar huis gaan? We zijn op een reus gestuit en die moeten we onschadelijk maken, voordat we aan genoegens kunnen denken. Men kan een heer niet ongestraft het dak van het hoofd rukken. Nee, ik ben lelijk verkouden, maar ongebroken. Laat dat je een les zijn.'

Hij snoot krachtig en Tom Poes wachtte beleefd. Tijd om iets te zeggen kreeg hij echter niet, want nauwelijks waren de echo's verstorven of een luid gejoel steeg langs de berghelling omhoog. Heer Ollie liet geschokt zijn neusdoek zakken.

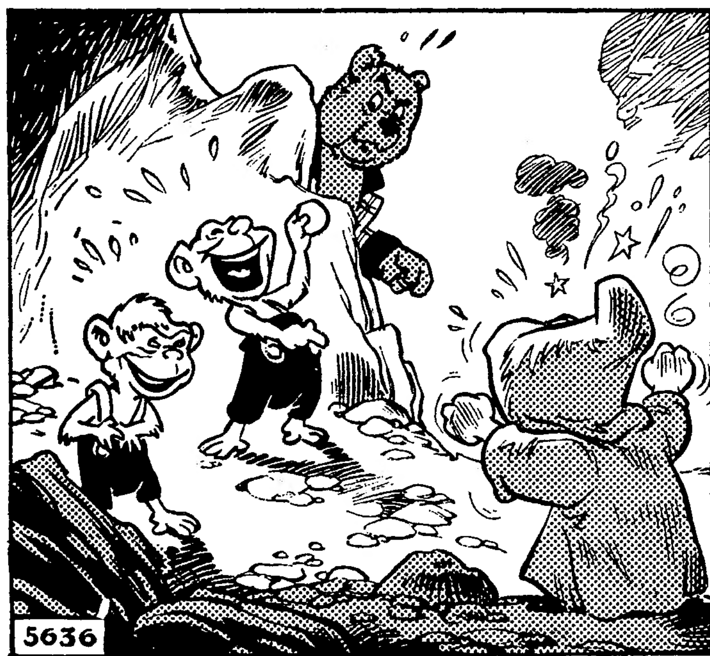
'Dat is brutaal', prevelde hij. 'Men lacht mij uit! Wie doet dat?'

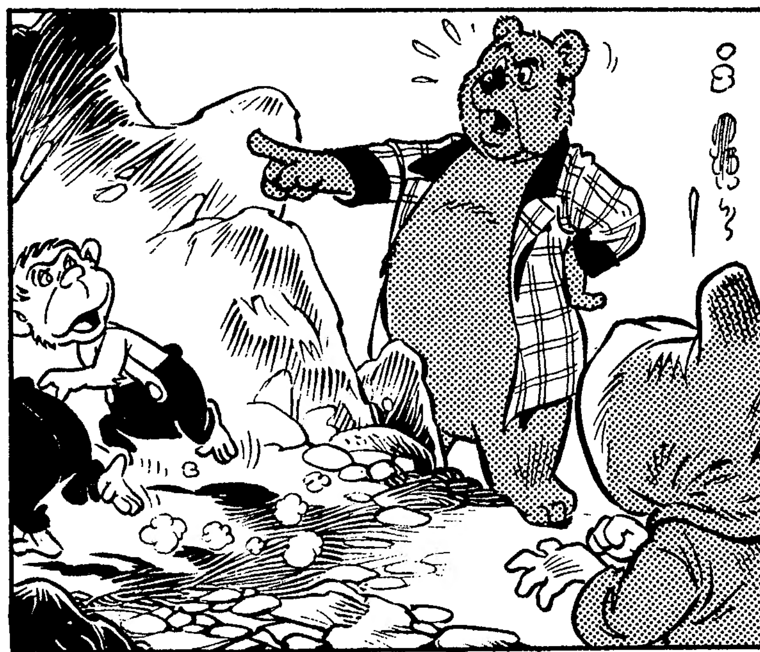
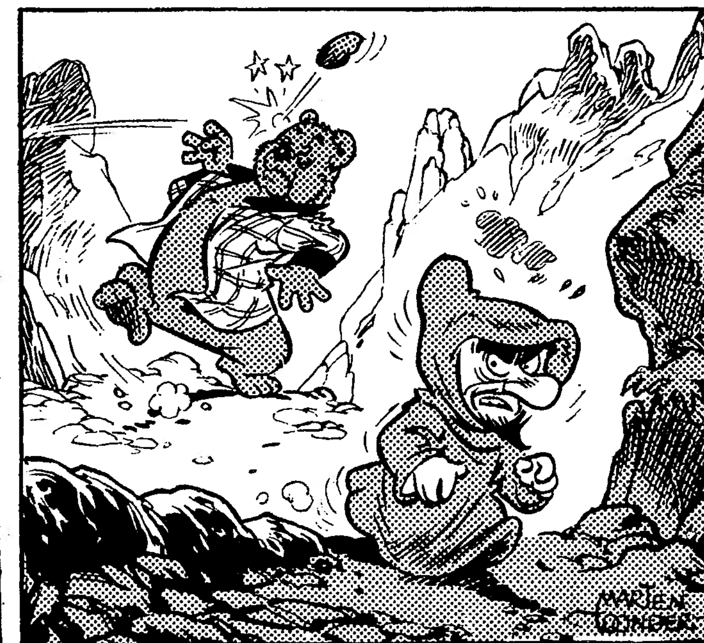
Tom Poes liet zich op de knieën zakken en keek over de rand. Op het rotspad beneden hem liep een vreemd klein mannetje, dat door twee schreeuwende knaapjes gevolgd werd. Onder het roepen van stuitende scheldwoorden wierpen ze met modderkluiten en steentjes naar het kereltje, dat dan ook al spoedig stilstond om een machteloze blik vol haat achterom te werpen.

'Het zijn een paar apen, die een dwerg plagen', zei Tom Poes. 'Dat kan je verwachten in deze wilde streken.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder



5636 De bengels zetten hun gejoel en gesmijt voort, totdat het kleine mannetje zijn geduld verloor. Het draaide zich woedend om en begon met een hoge, krassende stem te schreeuwen.

'Jullie durven, hè?' piepte hij. 'Omdat ik klein ben, hè? Maar je weet niet, wat ik allemaal kan! Ik zal je laten pletten!'

Deze woorden vermaakten zijn belagers zeer.

'Neem je dan je grote broer mee?' riepen ze sarrend. 'Kom es op met je soepjurk!'

Heer Bommel had het kindervermaak met groeiend ongenoegen aangehoord. Ten slotte vergat hij zijn eigen verkoudheid en daalde met grote schreden het rotspad af om een einde aan het stuitende toneeltje te maken.

'Scheer je weg, kwaaie apen!' riep hij met zware stem. 'Jullie moesten je schamen om met z'n tweeën een weerloze dwerg uit te jouwen! Een heer beschermt de zwakke, onthoudt dat! Laat ik het niet weer zien, of je krijgt met mij te doen!'

Zijn onverwachte verschijning sloeg de guiten even uit het veld en haastig trokken ze zich achter enige rotsblokken terug.

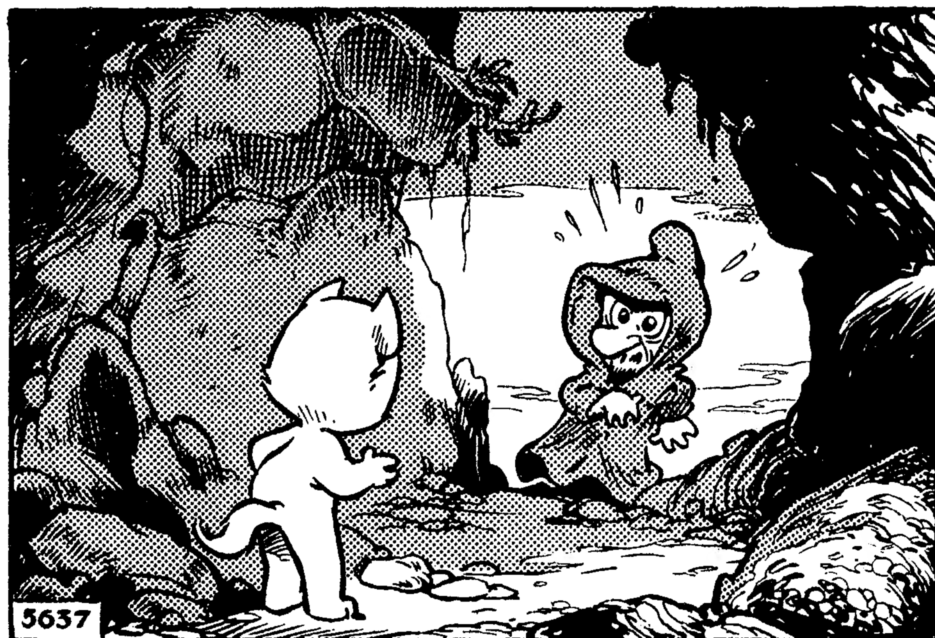
'Wees gerust, kleine vriend', sprak heer Ollie, zich tot zijn beschermeling wendend. Zijn milde glimlach doofde echter plotseling, toen hij door een aardkluit krachtig op de schedel getroffen werd.

De dwerg wachtte de verdere gebeurtenissen niet af.

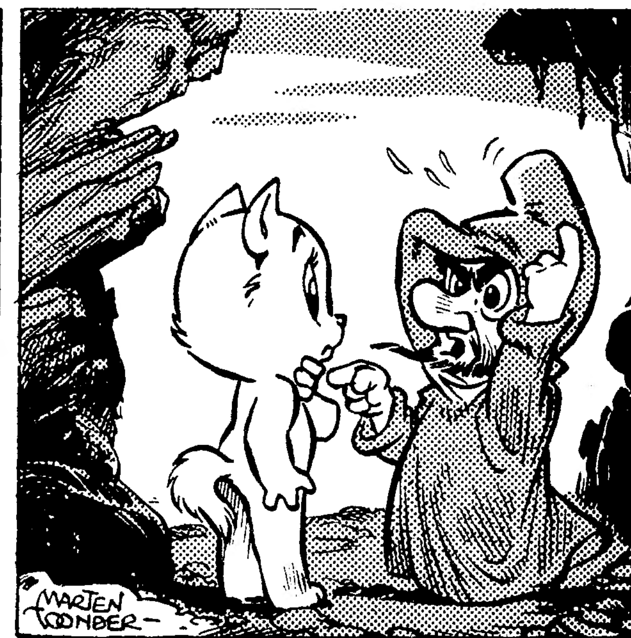
'Kleine vriend!' prevelde hij hatend. 'Zwakke dwerg! Bah! Hij moest eens weten! Barribal zal ze grijpen; allemaal!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5637 Zo mompelend beklom hij het rotspad, waarbij hij danig gehinderd werd door zijn jasje, dat hem om de benen fladderde. Maar hij was te boos om daarop te letten en met grote passen repte hij zich voort, totdat hij bij een kromming in de weg plotseling voor Tom Poes stond.

'Ga je weg!' kraste hij geschrokken. 'Ik heb je wel in de gaten, hoor! Het zal slecht met je aflopen! Met jullie allemaal! Wacht maar eens totdat de grote Barribal aan de macht komt!'

'Ik doe toch niets?' zei Tom Poes sussend. 'Ik wil alleen maar weten wat die Barribal voor iemand is. Waar woont hij?'

Het ventje kalmeerde. Het kwam wat dichterbij en gluurde wantrouwig onder zijn muts uit.

'Nee', prevelde hij. 'Jij doet niets. Dat durf je niet; je bent te laf. Barribal is een geweldige reus die alles kan. Alles! Dat weet iedereen hier in de buurt. Hij woont nu nog in de druipsteengrot aan het einde van dit pad. Maar op een dag zal hij naar buiten komen. Hij zal de macht overnemen en een einde maken aan alle misstanden!'

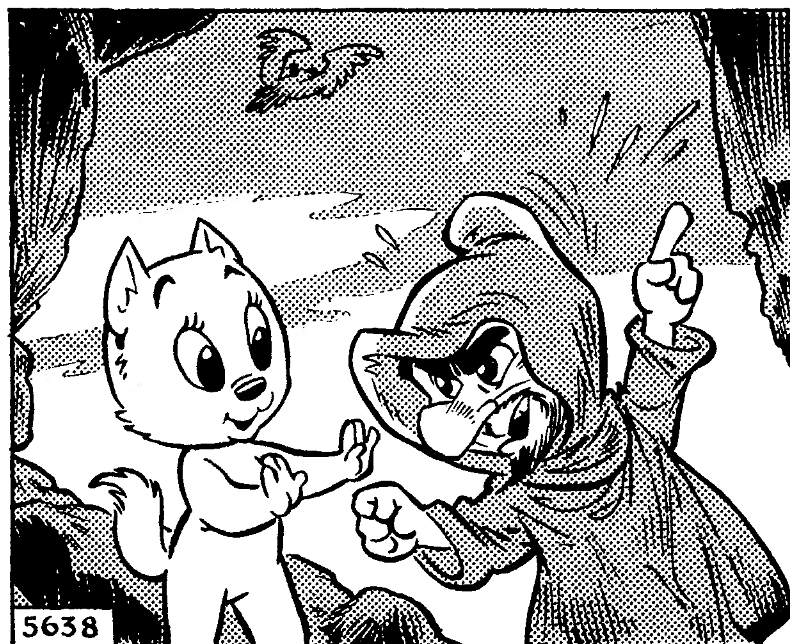
'Hm', zei Tom Poes. 'Dat is heel wat!'

De dwerg deed nog een stapje nader en richtte zich hoog op.

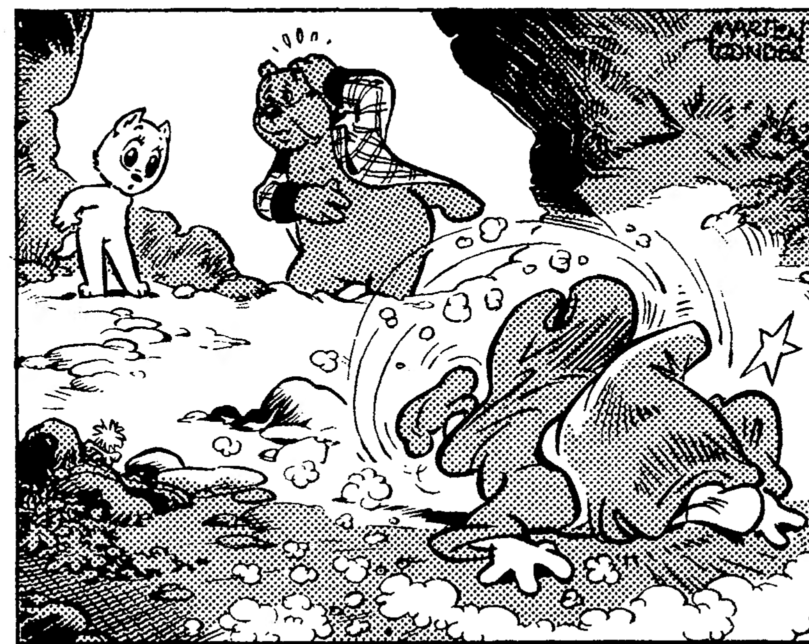
'Ja zeker!' riep hij met zijn piepstem. 'Zeker is dat heel wat! Hij zal rechtvaardige wetten maken en hij zal iedereen streng straffen! Dan zal het lachen je wel vergaan!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5638 'Ik lach helemaal niet', zei Tom Poes sussend. 'Maar aan die grote Barribal geloof ik niet. Er bestaan geen reuzen die een einde aan onrecht maken.'

Deze woorden wonden het mannetje vreselijk op.

'Je gelooft me niet, hè?' tierde het. 'Ik ken jou en je soort! Maar je zal gestraft worden! De groten zullen klein gemaakt worden en de kleinen groot! Let maar op!'

Daarop rukte hij de muts over de ogen, draaide zich om en stapte zó fier weg, dat zijn wapperende pij hem tussen de voeten raakte.

'Pas op!' riep Tom Poes nog, doch het was al te laat.

In een warreling van stof en jaspanden stortte het ventje ter aarde en nu daalde er een korte stilte over het barre landschap.

Deze werd echter verbroken door een klagende stem die over het bergpad naderde.

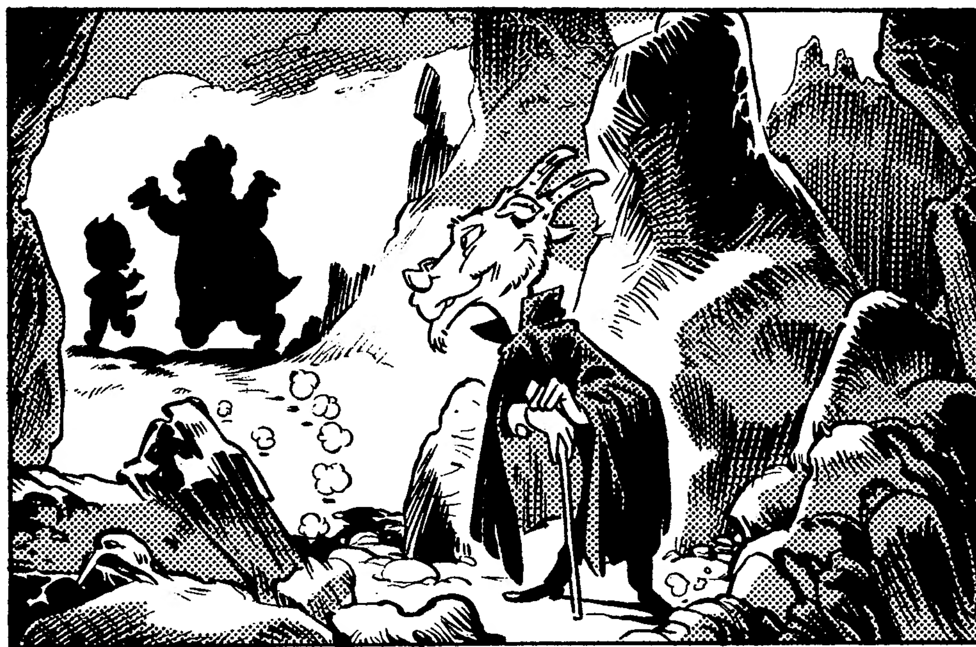
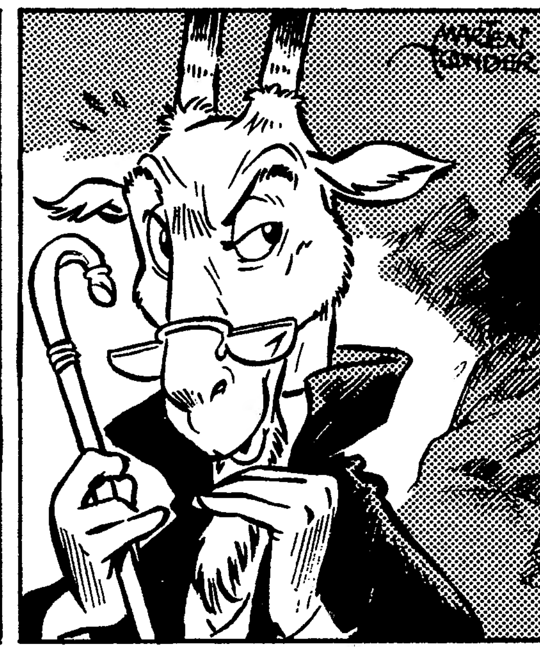
Het was heer Bommel, die zich hersteld had van de ondergane modderworp en die nu enig medeleven zocht.

'Tom Poes!' riep hij met zwakke stem. 'Wat doe je daar? Schaam je je niet? Kleine mannetjes uitjouwen, terwijl ik smadelijk behandeld word door een paar vlegels! Ben ik je daarvoor altijd goed voorgegaan?'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder



5639 De dwerg verdween verslagen tussen de stenen, maar heer Bommel had geen aandacht voor hem.

'Kijk eens, wat een buil ik heb!' vervolgde hij klagend. 'Het gedrag van de jeugd in deze streek is stuitend. Het wordt tijd, dat iemand hier met sterke hand ingrijpt, zeg nu zelf!'

'Hm', zei Tom Poes. 'Nu praat u net als die dwerg!'

'Wat?!' riep heer Ollie uit. 'Ik spreek als een heer van stand, die van een degelijke, keurige opvoeding houdt! Hoe durf je mij met een dwerg vergelijken?'

'Ik bedoel het kleine mannetje, dat steeds maar over de grote Barribal praatte', verklaarde Tom Poes. Hij gaf een kort verslag van het gesprek dat hij gehad had en heer Bommel luisterde met toenemende belangstelling.

'Precies wat ik bedoel', zei hij ten slotte. 'Rechtvaardige wetten en strenge straffen, dat is waar de wereld behoefte aan heeft. Komaan, volg me, jonge vriend. We gaan die Barribal opzoeken. Hij en ik hebben toch wel iets gemeen, dat voel ik, en misschien worden we het eens zonder te gaan vechten.'

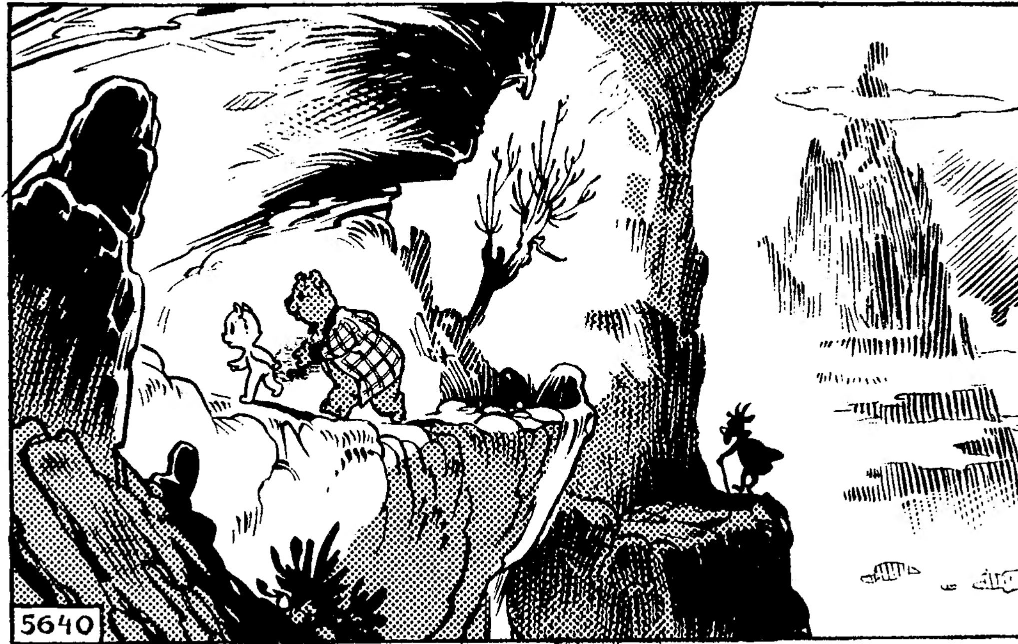
Zo sprekende begon hij met ferme tred het bergpad te beklimmen en Tom Poes volgde hem met tegenzin.

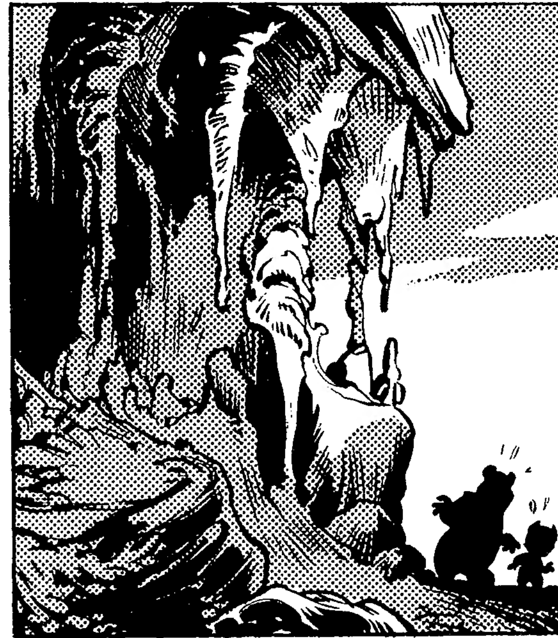
Nauwelijks waren ze uit het gezicht verdwenen of een donkere gedaante maakte zich los uit de schaduwen van een rotspartijtje. Het was professor Joachim Sickbock, een geleerde die zich in de eenzaamheid had teruggetrokken om zich te bezinnen op een wetenschappelijk werk, dat hem door de geest speelde.

'Ei, ei', prevelde hij. 'Het is frappant, dat ik dit nu juist hoorde. Een geplaagde dwerg en een machtige reus wijzen op het leiderssyndroom, dat ik bestudeer. Daar moet ik meer van weten!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5640 Het pad naar de grot voerde smal en kronkelend omhoog en grillige nevelslierten belemmerden het uitzicht, zodat de wandeling geen genoegen was.

'Ik begrijp het niet', sprak heer Ollie huiverend. 'Waarom trekt een machtig iemand als Barribal zich terug in zo'n akelige omgeving? Het is hier niet gezellig, als je begrijpt wat ik bedoel.'

'Die hele Barribal is niet gezellig', zei Tom Poes. 'We kunnen hem beter met rust laten, als u het mij vraagt.'

'Onzin!' riep heer Bommel uit. 'Als hij een heer van stand is, moet ik hem in zijn streven steunen, dat is duidelijk. En wanneer hij niet deugt, moet ik hem bestrijden. Mijn plicht ligt helder voor mij; ook al ben ik verkouden en heb ik een buil. Neem daar een voorbeeld aan, jonge vriend!'

Zo sprekende rondde hij een bergmassief en bevond zich toen plotseling voor een reusachtige spelonk, die met druipstenen bezet was en waar een kille tocht uit blies.

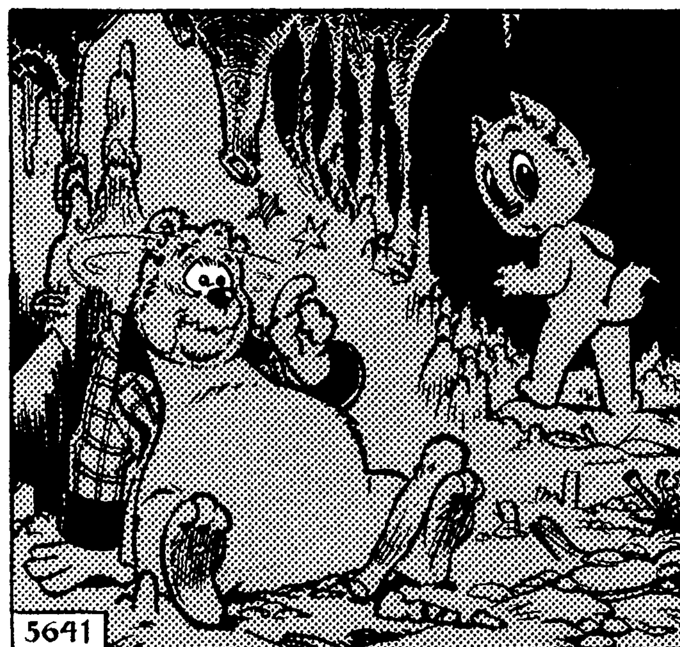
Heer Ollie hield onaangenaam getroffen de pas in.

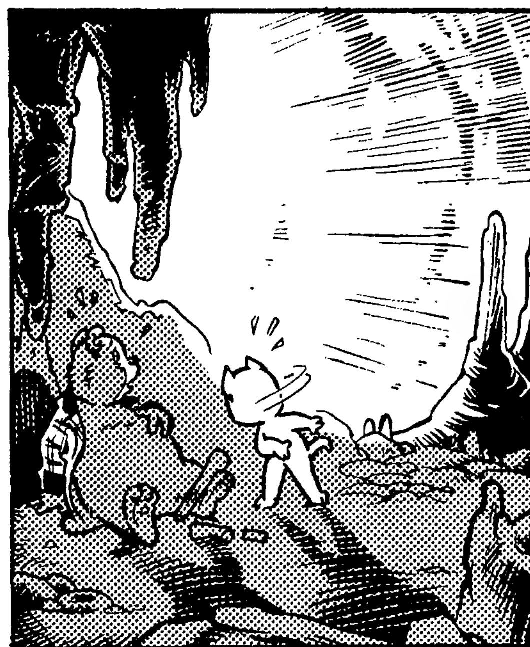
'N-niet gezellig', prevelde hij. 'Eigenlijk zou ik met die verkoudheid... Ik bedoel, laten we voorzichtig zijn. Even kijken, héél stilletjes en rustig - en dan gaan we weer terug. Eh... w-waar g-ga je heen, jonge v-vriend?'

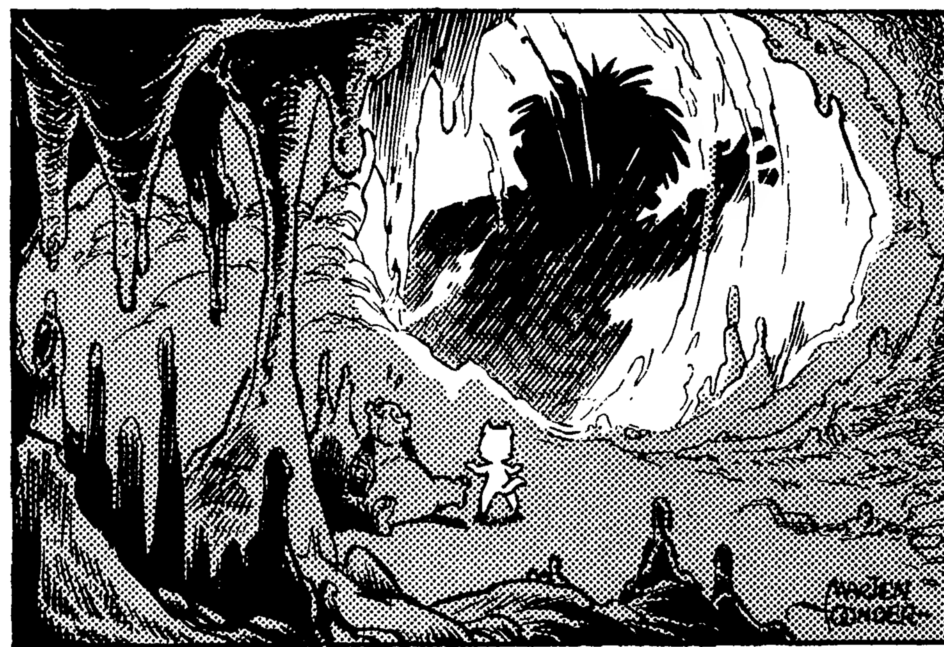
Tom Poes was reeds doorgelopen, zodat er voor heer Bommel niet veel anders opzat, dan hem te volgen. In zijn onbehagen keek hij echter niet goed uit en reeds na enkele passen stootte hij het hoofd tegen een druipsteen, die knallend afbrak.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5641 Gedurende enige tijd was de spelonk gevuld met het geluid van de vallende heer en neerstortend gruis. De echo's versterkten het gebeuren op akelige wijze en het is dan ook geen wonder, dat Tom Poes schrok. De kans om de grote Barribal onbemerkt te naderen was nu verkeken; dat bleek toen er plotseling een fel lichtschijnsel op de rotswand vóór hen verscheen.

'W-wat is d-dat?' stamelde heer Ollie, geheel ontdaan. 'D-daar is iemand, T-Tom Poes! Verzin een list! D-doe toch iets...'

De woorden bestierven hem in de keel, toen er een diep gegrom weerklonk. Ook het geluid van naderende voetstappen werd hoorbaar en nu verscheen er in het licht een geweldige schaduw.

'Ik ben de grote Barribal!' sprak een zware stem, die dreunend nagalmde. 'Geen stap verder, of ik zal jullie vermorzelen!'

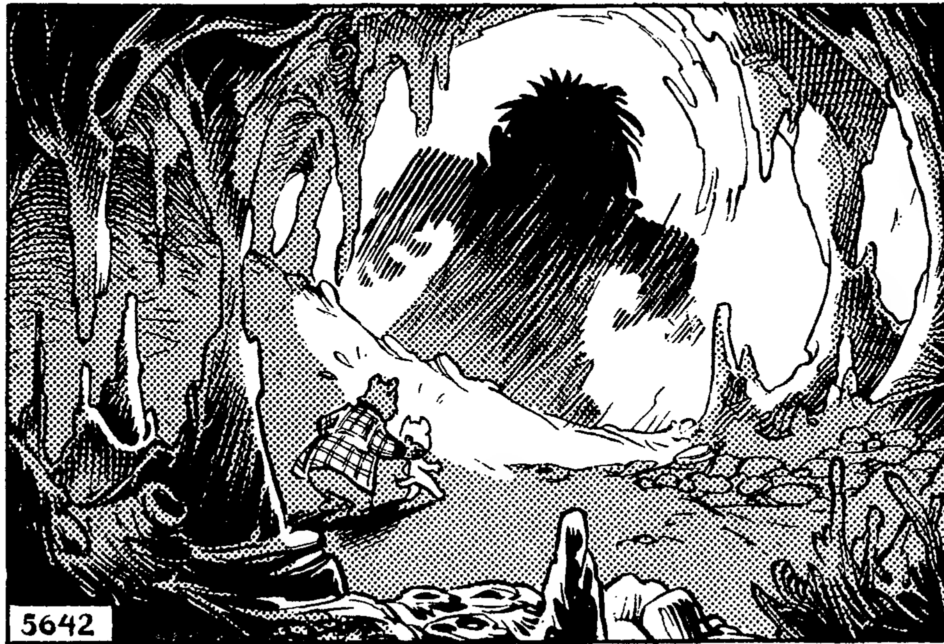
'Niet doen, niet doen!' riep heer Bommel overspannen 'Ik b-ben een vreedzaam heer! Ikkik... ik wil alleen maar een pr-praatje maken... Zeg nu z-zelf, Tom P-Poes!'

De schaduw boog zich voorover en hief de armen dreigend omhoog.

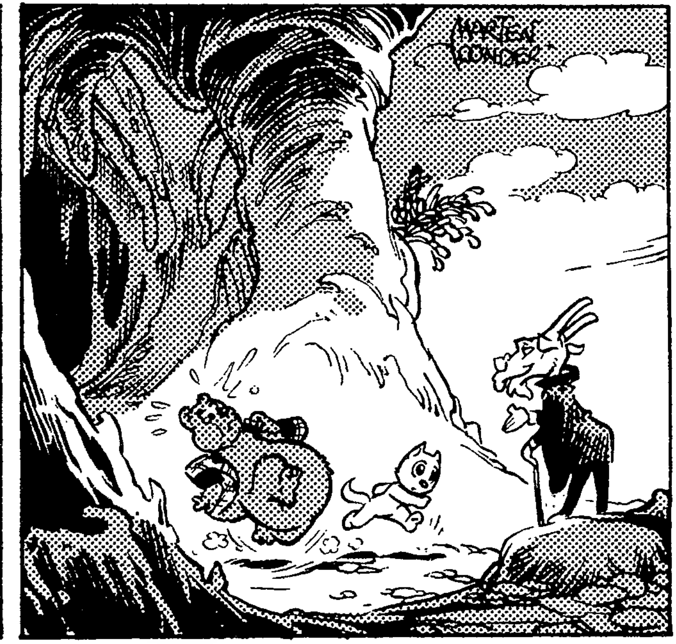
'Geen praatjes!' donderde de stem. 'Ik ben de grote Barribal en ik weet alles! Niet in mij geloven, hè? Ik zal je streng straffen!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5642 De reusachtige schaduw op de rotswand kwam schommelend nader en voetstappen knarsten op de kalkbodem. Het is dan ook geen wonder, dat het heer Bommel te veel werd. Hij stiet een piepende kreet uit, die duizendvoudig in de spelonk weerkaatst werd en snelde naar de uitgang.

Tom Poes aarzelde niet lang. Hij begreep, dat een list hier niet zou baten en daarom zette ook hij het op een lopen. Achter hen klonken dreunende geluiden en flitsten lichtschijnsels over de stalagmieten, doch de beide bezoekers schonken er geen aandacht aan. Ze renden voort totdat ze het daglicht weer bereikt hadden en eerst toen keken ze om zich heen. Zodoende werden ze een stemmige gedaante gewaar, die hen in de kille buitenlucht opwachtte.

'Ei, ei, wat een haast', sprak deze. 'Er moet in deze grot iets zijn, wat uw verontrusting heeft opgewekt.'

'Pro-professor S-Sickbock!' hijgde heer Bommel. 'Lopen! Er komt een reus achter ons aan!'

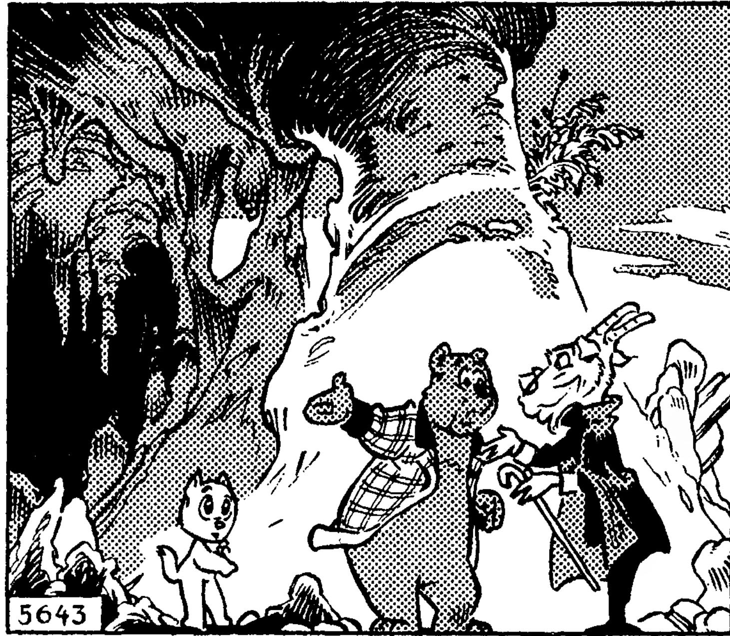
'Niet meer', zei Tom Poes, de pas inhoudend. 'Hij volgt ons niet.'

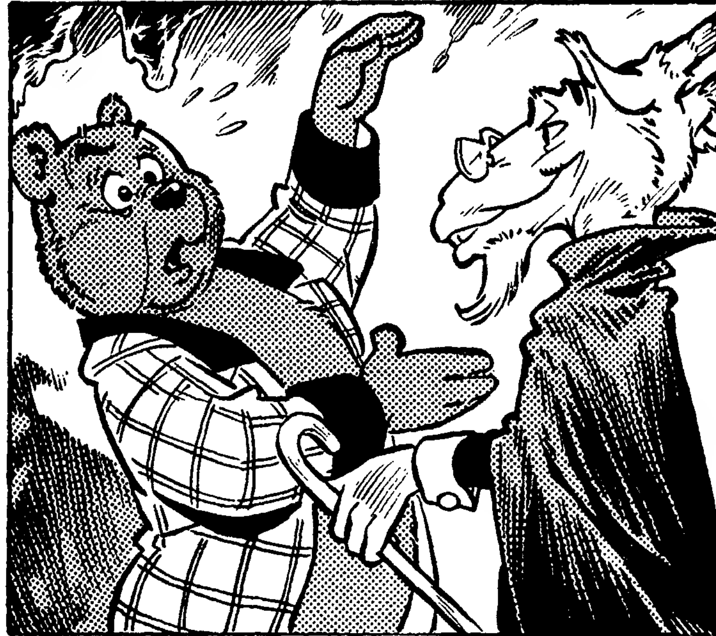
'Juist', prevelde de geleerde. 'Een achtervolgende reus, die niet volgt; ik moet dat onderzoeken.'

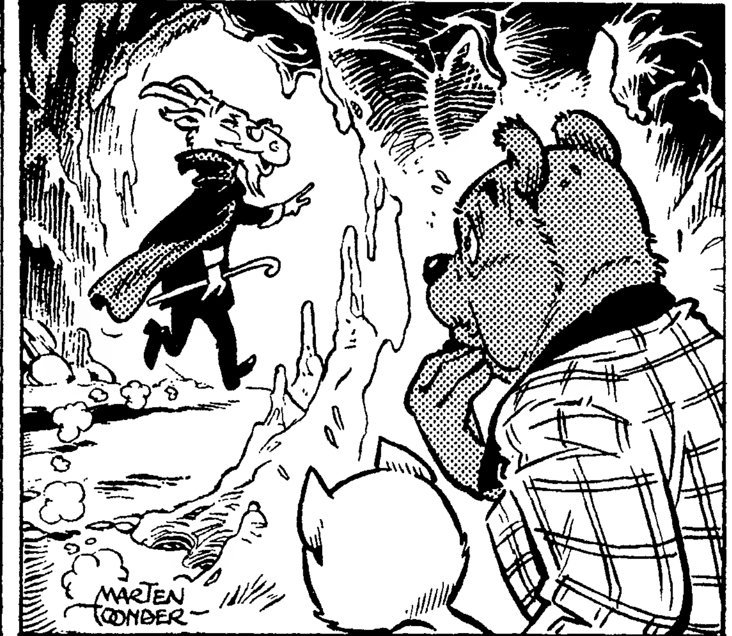
Zo sprekende daalde hij kalm van de rotspartij af om zich bij de vluchtelingen te voegen.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5643 'Ga nog niet weg, bid ik u', hernam hij. 'Ik ben op het spoor van een bepaald syndroom, en daarom stel ik belang in deze spelonk. Kunt u mij in uw eigen woorden uitleggen wat daar gaande is?'

'Het is geen zindroom!' stamelde heer Ollie, een vreesachtige blik op de grot werpend. Die lag echter duister en gapend naast het pad en behalve het gedruppel van water kwam er geen geluid meer uit, zodat hij weer moed vatte.

'Ik bedoel... eh... daar woont een reus', hernam hij. 'De grote Barribal, bedoel ik. Vreselijk woest en sterk en hij gaat ons straffen, als u begrijpt wat ik bedoel.'

'Uitstekend', prevelde de geleerde. 'Gaat u rustig verder. Hoe was het uiterlijk van deze Barribal, kort samengevat?'

'Groot!' riep heer Bommel uit. 'Ik bedoel, eh... Hij reikte van onder tot boven. Wat jij, jonge vriend? Zeg toch ook eens wat!'

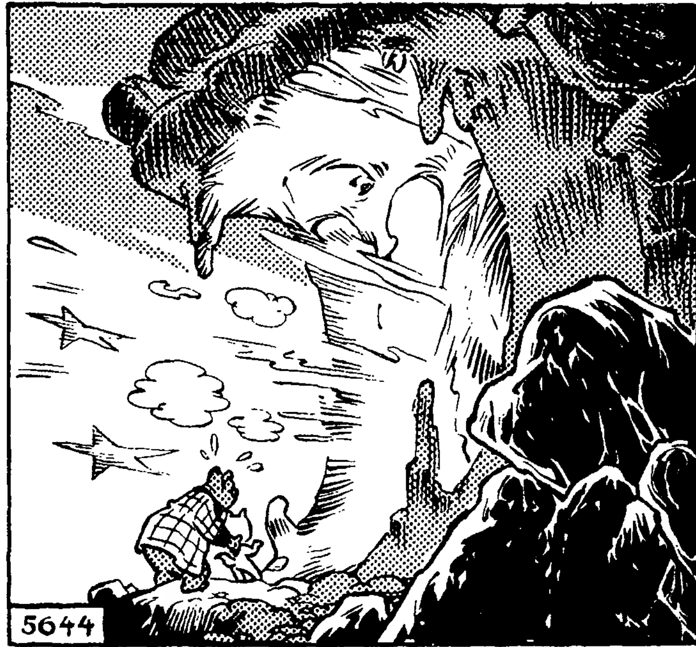
'Hm', zei Tom Poes. 'We hebben alleen zijn schaduw gezien en zijn stem gehoord. Allemaal echo's en lichtflitsen.'

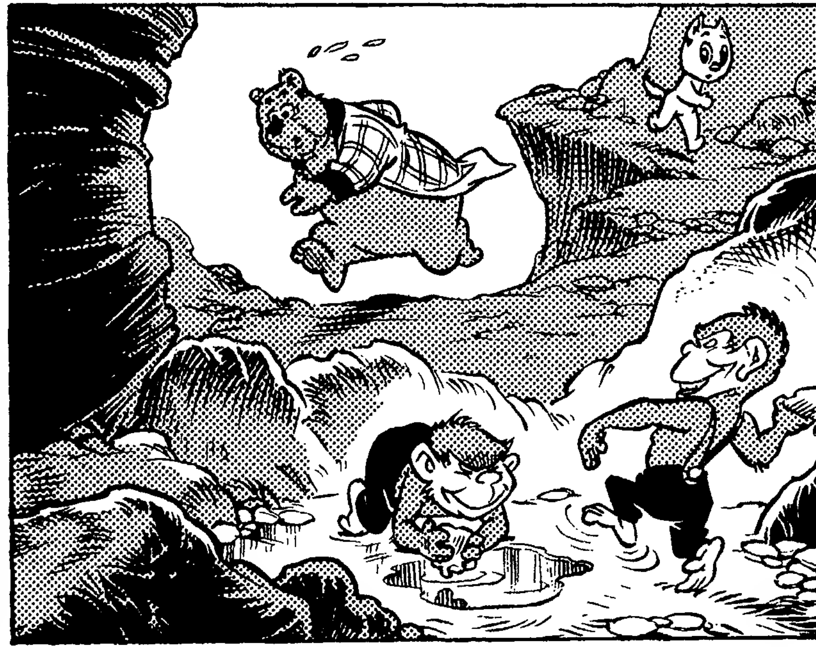
'Voortreffelijk', sprak de hoogleraar. 'Gaat u maar weer zitten; een uitstekend antwoord. Schaduwen en echo's zijn projecties, en de vraag doet zich voor wie deze schept. Een wetenschappelijk onderzoek is hier op zijn plaats. Men moet alles tot de bron herleiden, onthoud dat!'

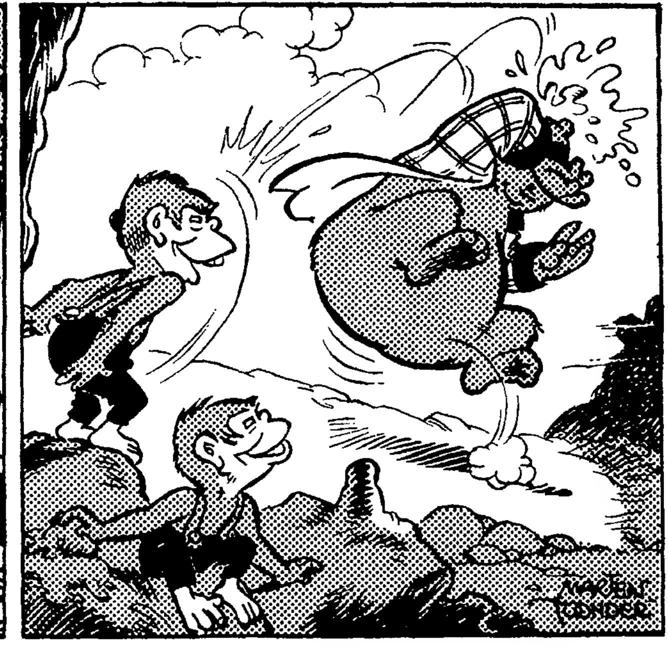
Na deze woorden wuifde hij vriendelijk ten afscheid en verdween met grote passen in de spelonk.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5644 De galm van zijn voetstappen stierf langzaam weg en heer Bommel keek hem beklemd na.

'J-je had hem moeten t-tegenhouden', fluisterde hij ten slotte. 'Dit kan nooit goed aflopen... zeg nu zelf!'

Op hetzelfde moment zette een gelig licht het inwendige van de berg in gloed en zware echo's van vallend gesteente kwamen naar piten rollen. Daar bovenuit was de donderende stem van de reus hoorbaar, zodat het dan ook niet te verwonderen valt, dat de toehoorders geschokt terugdeinsden.

'Kom mee', riep heer Ollie met overslaande stem. 'Het is hier niet pluis, d-dat voel ik! V-volg me, T-Tom P-Poes!'

Zo sprekende zette hij het op een lopen en daar het pad vrij steil naar beneden voerde, had hij al spoedig een grote snelheid. Zonder oog voor de prachtige vergezichten die zich om hem heen ontvouwden, denderde hij de berg af, aldus de aandacht trekkend van de ongunstige knaapjes die hier al eerder beschreven zijn.

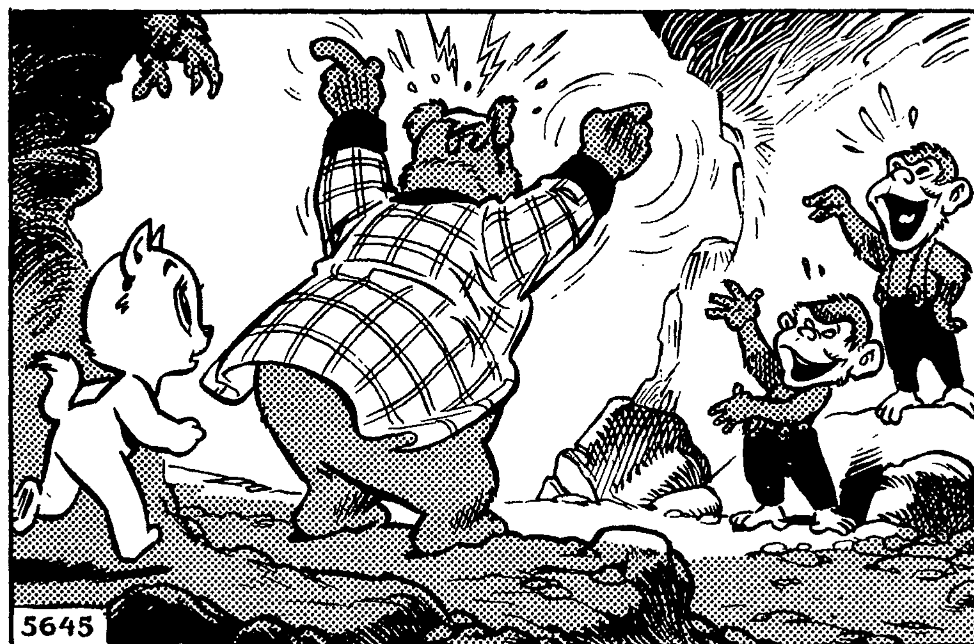
'Daar heb je die dikke weer!' riep een van hen.

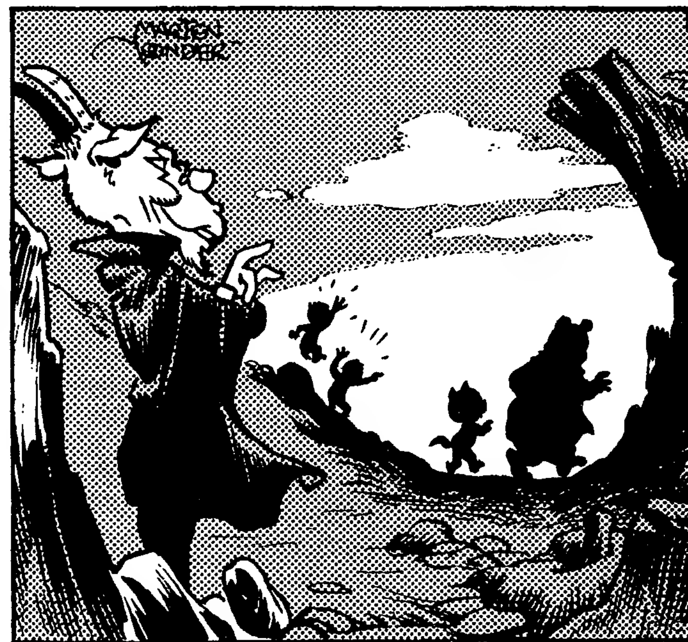
'We zullen hem eens wat laten proeven!' juichte de ander.

En met deze woorden wierpen ze de ongelukkige heer enige tot dit doel geknede modderkluiten naar de schedel, zodat zijn uitzicht plotseling belemmerd werd. Hij verloor het evenwicht en stortte tussen de kiezels ter aarde.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder



5645 De schrik en de woede gaven hem echter reuzenkrachten, zodat hij met onverwachte snelheid weer op zijn voeten stond, oog in oog met zijn belagers, die hartelijk om hem lachten.

'Lummels!' riep hij met overslaande stem. 'Hebben jullie dan helemaal geen eerbied voor een heer? Hebben jullie geen opvoeding genoten? Het zal slecht met jullie aflopen! De grote Barribal zal jullie grijpen!'

'Wèèèèh!' schreeuwden de ventjes. 'Barribal bestáát niet! Loop heen met je Barribal!'

Dit schokte heer Bommel. Hij wendde zich tot Tom Poes, die hem gevolgd was, en wees met een trillende vinger op de voortspringende en joelende guiten.

'Wat moet daarvan terechtkomen?' vroeg hij ontdaan. 'Kwaaie apen zijn het! Ongemanierd en ongelofelijk ongelovig. Ikzelf, als volwassene met onderscheidingsvermogen, heb oog in oog met die vreselijke reus gestaan - en zij... ze lachen erom! Geen wonder, dat het niet goed gaat met de wereld!'

'Kom nu maar mee', zei Tom Poes sussend. 'Ze weten niet beter.'

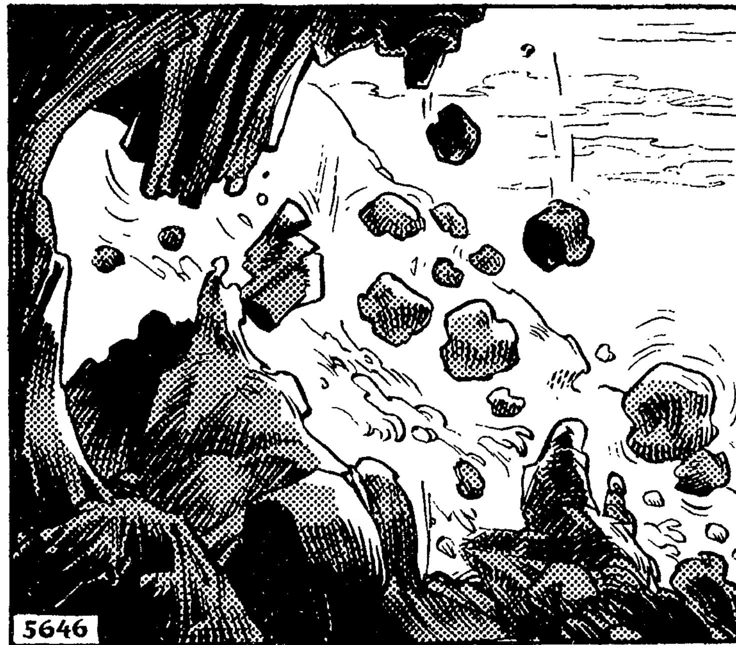
Heer Ollie aarzelde even, doch toen volgde hij hem met sloffende pas het bergpad verder af.

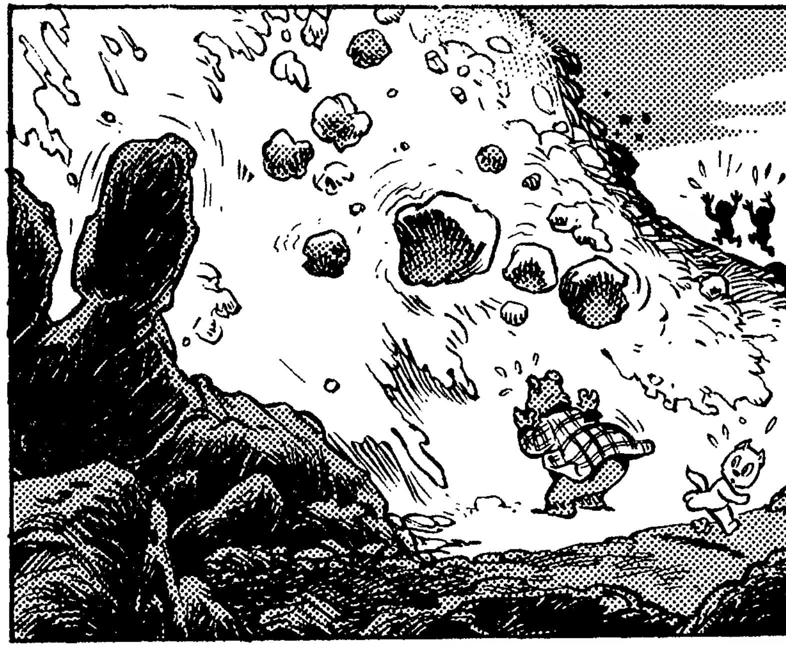
Boven hen was, bij een kromming in de weg, professor Sickbock weer verschenen. Niets in zijn keurige verschijning wees erop, dat hij zojuist een bezoek aan de vreselijke reus had gebracht en de glimlach waarmee hij het groepje naoogde, was rustig als steeds.

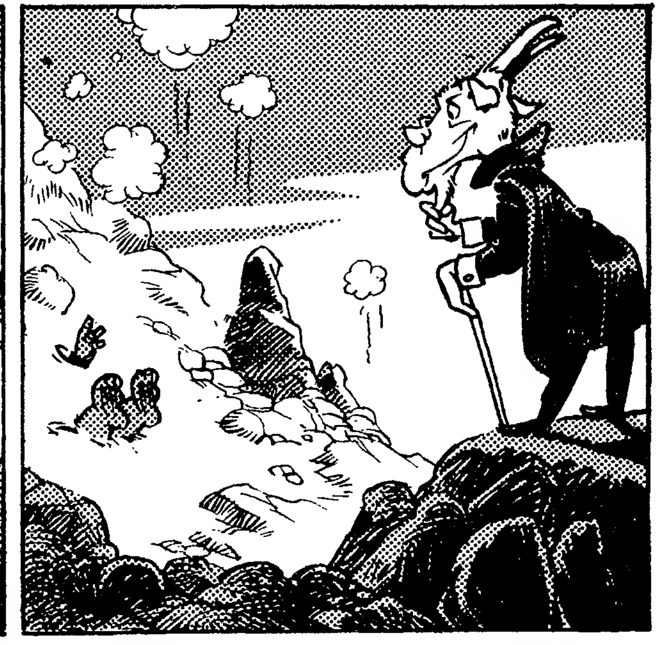
'Treffend', prevelde hij. 'De jeugd staat nog zo onschuldig tegenover datgene wat voor de oudere reeds troebel is.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5646 De dreunende echo's uit de grot, het gedraaf van heer Bommel en het geschreeuw van de bengels hadden een trilling veroorzaakt in de sneeuwmassa die de bergtop bedekte. Geschoolde lezertjes zullen weten, dat zoiets gevaarlijk is. Maar al te licht immers begint zo'n witte kap te schuiven en daar kan allerlei narigheid uit voortkomen.

Zo ook nu. Er verschenen enige scheuren in de bevroren sneeuw; ritselend zakte er een stuk omlaag, rotsblokken raakten los en al spoedig trilde de berg van neerbolderende stenen en bovenmaatse sneeuwballen.

'Een lawine!' riep Tom Poes. 'Lopen, heer Ollie!'

Hij holde weg, doch heer Bommel bleef verlamd van schrik naar de naderende massa staan kijken.

'Een la-lawine!' stamelde hij. 'Hoe k-kan dat nu? Daarnet lag alles nog stil, zoals het hoort. Ach, dit is de straf waar Barribal het over had. Hij zou me grijpen, zei hij en daar heb je 't al...'

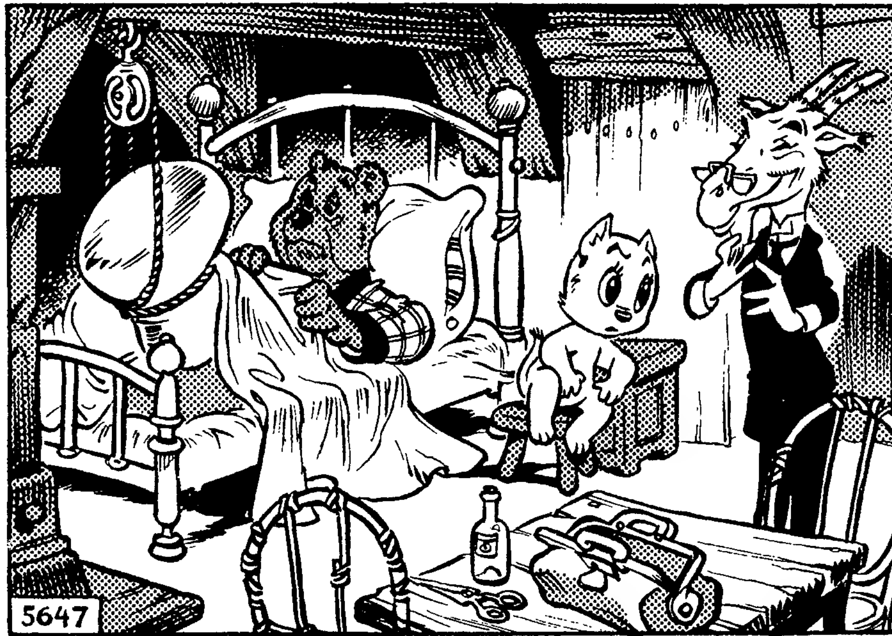
Op dat moment had de verschuiving hem bereikt, zodat hij plotseling onder een witte wade verdween en zijn verdere woorden onverstaanbaar werden.

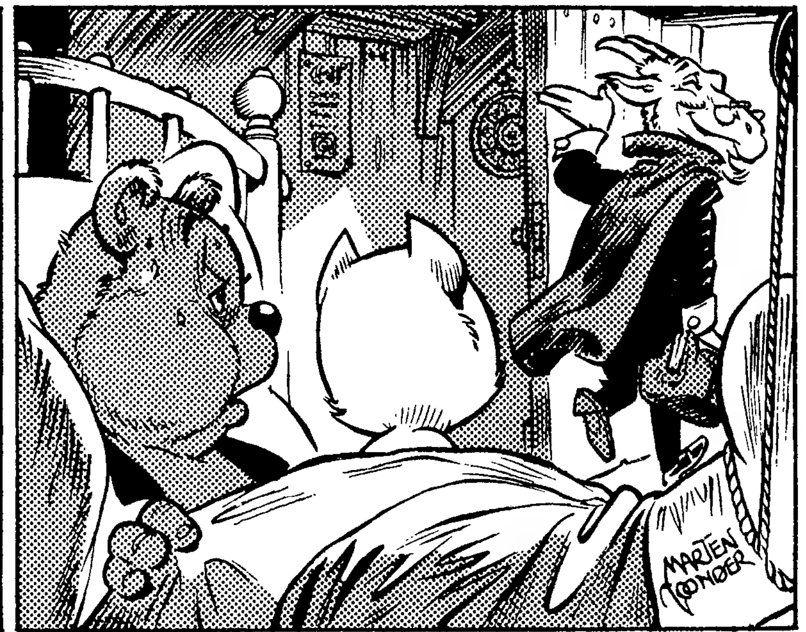
De enige die getuige was van het gebeuren, was professor Sickbock, die zich op een hoger gelegen rotspartij bevond.

'Ei, ei', mompelde de geleerde. 'De straf van Barribal! Ach ja, deze beklagenswaardige krijgt de straf waarin hij gelooft.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder



5647 Toen heer Bommel na lange tijd de ogen opsloeg, werd zijn blik getroffen door een groot gipsen been. Het was door middel van een koord aan een katrolletje bevestigd en schommelde zacht heen en weer toen hij zich ophief.

'W-wat istat?' stamelde hij.

'Een dubbele scheenbepranging', verklaarde professor Sickbock deelnemend. 'Ik heb het zo goed mogelijk gespalkt. Maar ik geef toe, dat de vorm fraaier had kunnen zijn. Hier wreekt zich een tekort aan oefening van mijn kant.'

'U bent onder een lawine geraakt', zei Tom Poes. 'We hebben u naar een dorpje gebracht en daar was gelukkig nog een zolderkamer in een hotelletje te krijgen.'

'Ja, u bent wel gelukkig', vulde de hoogleraar aan. 'U trof het, dat er juist een universeel geleerde in de buurt was, mijn waarde. U moet blij zijn...'

'Ik ben niet blij!' riep heer Ollie smartelijk uit. 'Ik wil naar huis!'

'U moet blij zijn, dat ik u heb kunnen helpen', vervolgde de professor. 'Ten slotte ligt uw geval in het geheel niet op mijn terrein en een verstuiking boeit me slechts in psychische zin.'

'Maak me los', riep heer Bommel. Doch de ander schudde glimlachend het hoofd.

'Rust', sprak hij. 'Rust en versterkende middelen. Ik ga me intussen verder wijden aan het Barribal-syndroom. U hoort nog van mij. Goedendag!'

Met deze woorden greep hij zijn tas en verliet opgeruimd het armelijke vertrekje.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5648 Het duurde geruime tijd voordat heer Bommel weer tot reizen in staat was. De akelige ervaringen in de grot van Barribal en het gesar van de knaapjes hadden hem sterk aangegrepen en de lawine had de deur dicht gedaan.

Als een uitgeblust heer kwam hij dan ook op een morgen thuis, ondersteund door Tom Poes, die hem trouw geholpen had.

'Welkom, heer Olivier', sprak de bediende Joost vanaf de stoep. 'Ik hoop dat u een prettige tijd gehad hebt in het Zuiden.'

'Nee', zei heer Bommel mat. 'Slecht, héél slecht!'

'Dat spijt mij, als u mij toestaat', hernam de knecht. 'Hebt u zich gestoten?'

'Gestoten?' riep heer Ollie uit. 'Het is de straf van Barribal! Wat ik heb meegemaakt, is met geen pen te beschrijven! Alleen door een liefdevolle verpleging en een eerste klas verzorging zal ik er weer bovenop kunnen komen; laat dat je gezegd zijn. Ik reken erop, dat je in deze moeilijke tijd je plicht zult doen!'

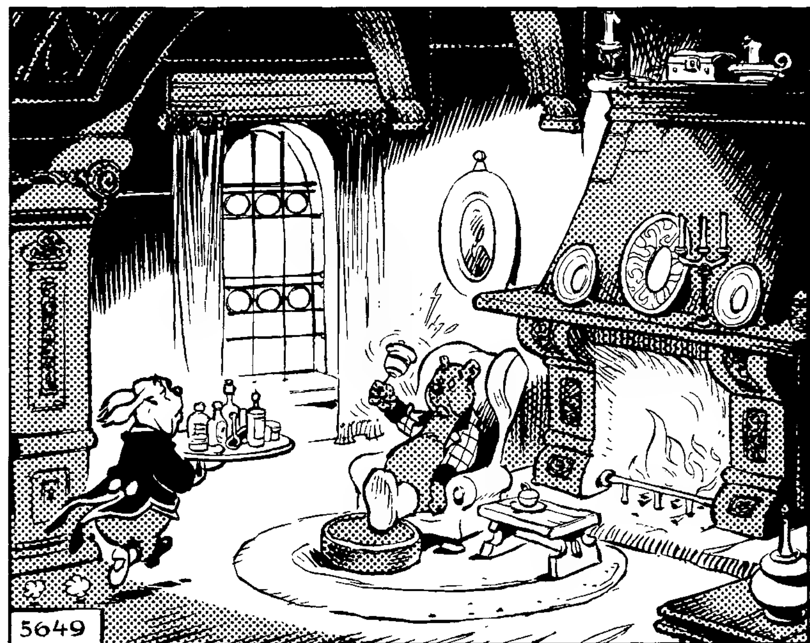
Er verscheen een bekommerde uitdrukking op het gelaat van de bediende en een kleine zucht ontsnapte hem.

'Zoals u wilt', gaf hij toe. 'Met uw welnemen zal ik mijn vrije middag dan maar verplaatsen naar het weekeinde, zodat...'

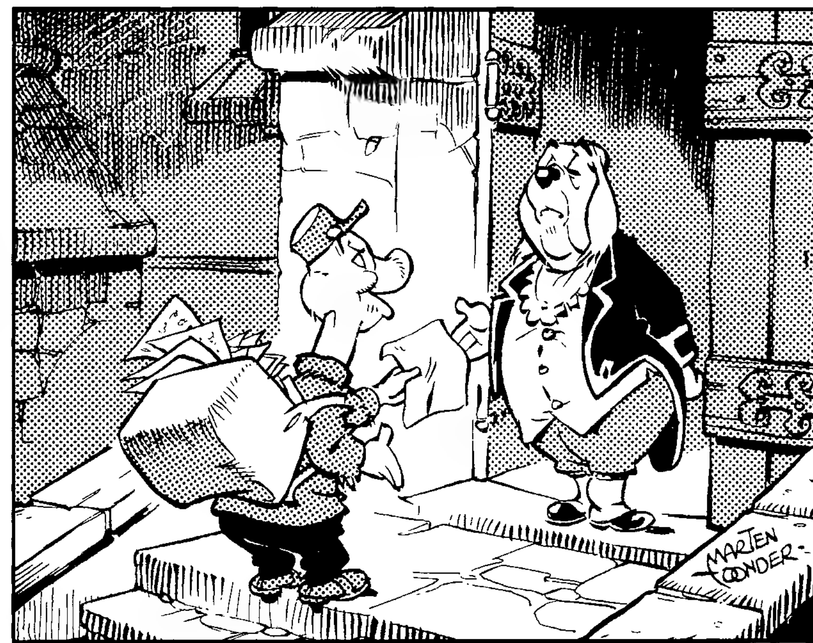
'Er wordt hier niets verplaatst!' onderbrak heer Bommel bitter. 'Het is mooi! Hier sta ik, een ernstige patiënt, die dag en nacht hulp nodig heeft, en jij praat over vrije middagen! Denk je dan alleen maar aan jezelf? Je moest je schamen, Joost.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5649 Eenmaal teruggekeerd op Bommelstein gaf heer Ollie zich geheel aan zijn genezing over. Buiten spoedde het leven zich voort, terwijl professor Sickbock zich aan zijn studie wijdde en de winterwind aan de ruiten rammelde. Binnen echter zat heer Bommel aan het haardvuur, met zijn beprangd been op een kussen, een tafelbel te rinkelen.

'Kun je niet wat vlugger komen, Joost?' vroeg hij, toen de bediende nadersnelde. 'Het tocht hier over de grond en dat kan op mijn gips slaan. Ik zou wat tochtband aanbrengen om de vensters en de deuren, als ik jou was.'

'Dat spijt mij', sprak de knecht en hij zette zijn blad vol opwekkende, kalmerende en versterkende middelen neer. Heer Ollie keek er misprijzend naar.

'Er is geen hete anijsmelk bij', klaagde hij. 'Hier zit ik, hulpeloos en afhankelijk; ik lijd in stilte, maar hete anijsmelk krijg ik niet... Er wordt trouwens gebeld, Joost! Waarom doe je niet open? Moet ik dan alles alleen doen in mijn toestand?'

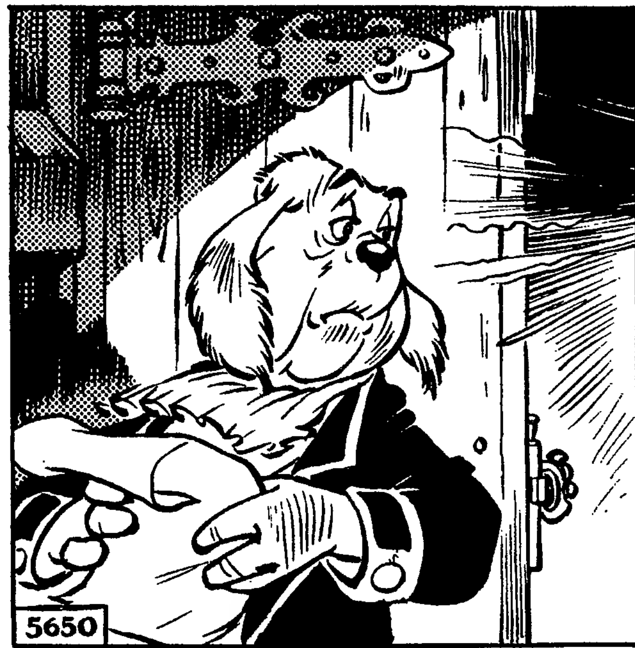
De bediende slikte moeilijk en repte zich de kamer uit naar de voordeur. Het was geen hooggeplaatste bezoeker, die toegang vroeg; op de stoep bevond zich slechts een bode, die een ruime tas vol papieren torste.

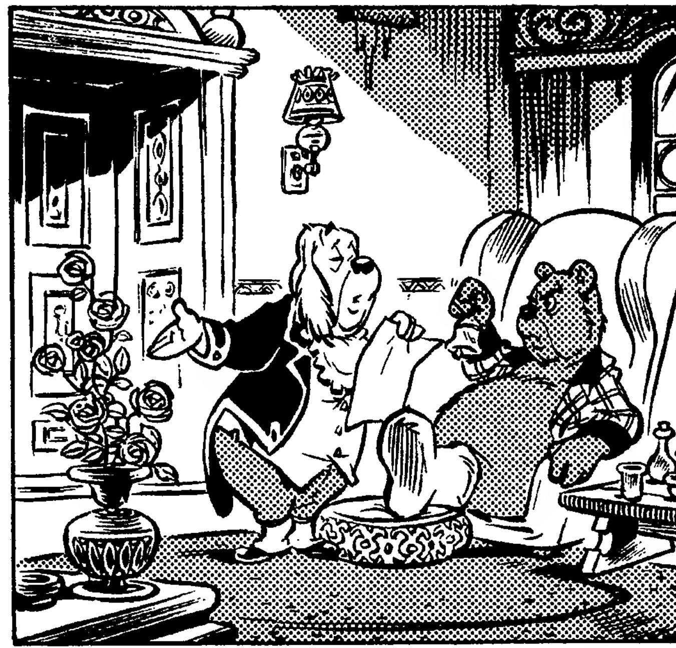
'Hier', riep deze. 'Dit mag jij hebben. Moet je lezen, hoor! Het is reuze enig!'

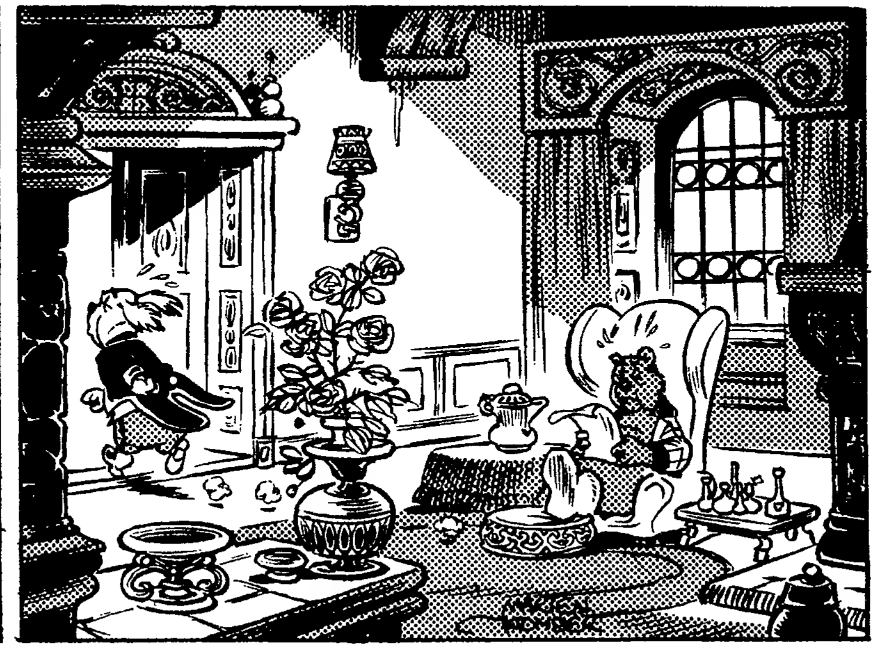
Joost nam het reclamedrukwerkje zuchtend aan zonder te vermoeden dat het een nieuwe wending aan zijn leven zou geven.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5650 Hij sloot de buitendeur en wierp een misprijzende blik op het drukwerk, dat hij in ontvangst genomen had. Toen klaarde hij echter op.

'De wereld is vol misstanden', las hij. 'Onrecht heerst. De zwakken worden onderdrukt, de zedeloosheid tiert en wetteloosheid viert hoogtij. Is er dan niemand die op de bres staat voor orde en rechtvaardigheid?'

De knecht liet het papier zinken en er glansde een lichtje in zijn ogen.

'Hoe waar, als men mij toestaat', prevelde hij, maar op dat moment klonk er een klagende stem uit de zitkamer, zodat zijn gedachtengang gestoord werd. Met een zucht begaf hij zich naar zijn werkgever.

Waar blijft mijn hete anijsmelk?' vroeg deze lijdend. 'En waarom lees je mijn correspondentie? Ach, het is vreselijk om afhankelijk van anderen te zijn! Heb je dan helemaal geen meegevoel? Geef hier, die brief!'

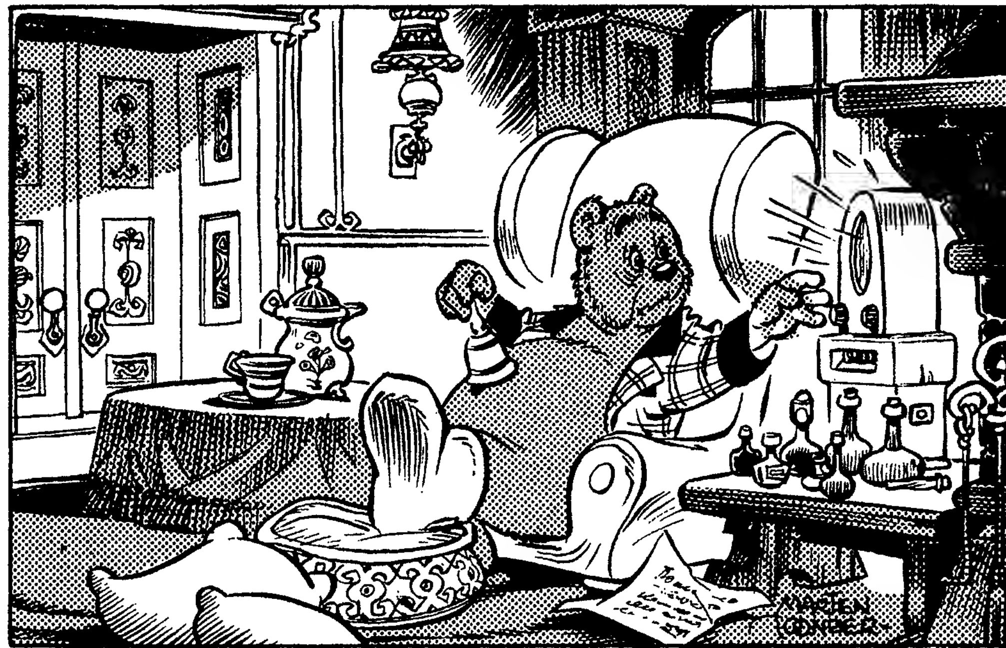
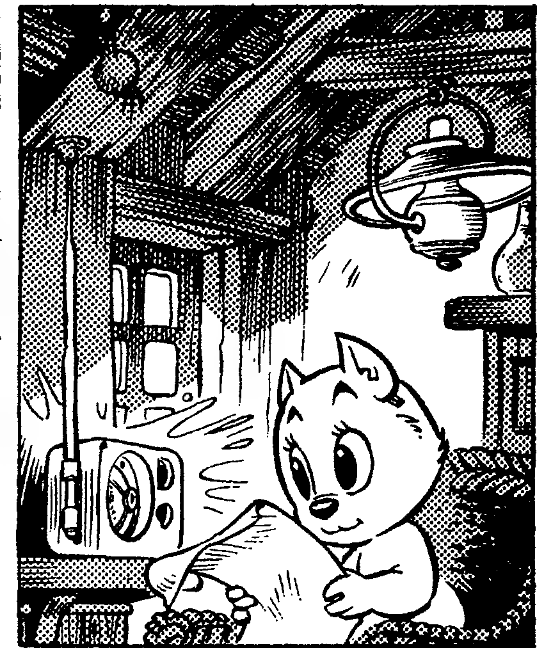
Joost gehoorzaamde en verliet het vertrek, waarbij hij de deur zó krachtig achter zich dichtsloeg, dat de ruiten trilden. Heer Bommel lette er echter niet op; hij was verdiept in de lezing van het papier.

„De wereld is vol misstanden", mompelde hij. „Héél raak gezegd! 'Onrecht heerst! De zwakken worden onderdrukt...' Wat een wijsheid. Dat is nu precies wat ik had willen zeggen en hier staat het, zwart op wit... 'Is er dan niemand die op de bres staat voor orde en rechtvaardigheid? Luister naar radio Barribal; de Vrije Zender! Vanmiddag om drie uur."

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder



5651 De lezing van het drukwerkje had diepe indruk op Joost gemaakt.

'De wereld is vol misstanden', sprak hij tot zichzelf. 'Onrecht heerst, als ik zo vrij mag zijn. De zwakken worden onderdrukt. Het is allemaal héél treffend uitgedrukt, werkelijk! Voor ons werknemers is het prettig te merken, dat er iemand op de bres staat!'

Met deze gedachten bezield had hij zich om drie uur in zijn kamer teruggetrokken om besmuikt de Vrije Zender van Radio Barribal te kunnen beluisteren.

Het anders zo rustige vertrekje was al spoedig vervuld van een zware stem, die dreunend uit de luidspreker kwam en de knecht ging daar zo in op, dat hij het gerinkel van de kamerbel niet hoorde.

Al spoedig staakte heer Ollie zijn pogingen dan ook. Hij had eveneens zijn radio op de clandestiene zender afgestemd en met gemengde gevoelens luisterde hij naar de bas die hij zo goed kende.

'Rechtvaardige wetten!' riep de stem dreigend. 'Strenge straffen zullen een einde maken aan de zedeloosheid! Losbandigen zullen gegrepen worden! Ik, de grote Barribal, zal op de bres staan voor de zwakken en onderdrukten!'

'Ja, ja!' prevelde de luisteraar, een bekommerde blik op zijn gipsen been werpend. 'Het is zo ver. Ik voelde het aankomen!'

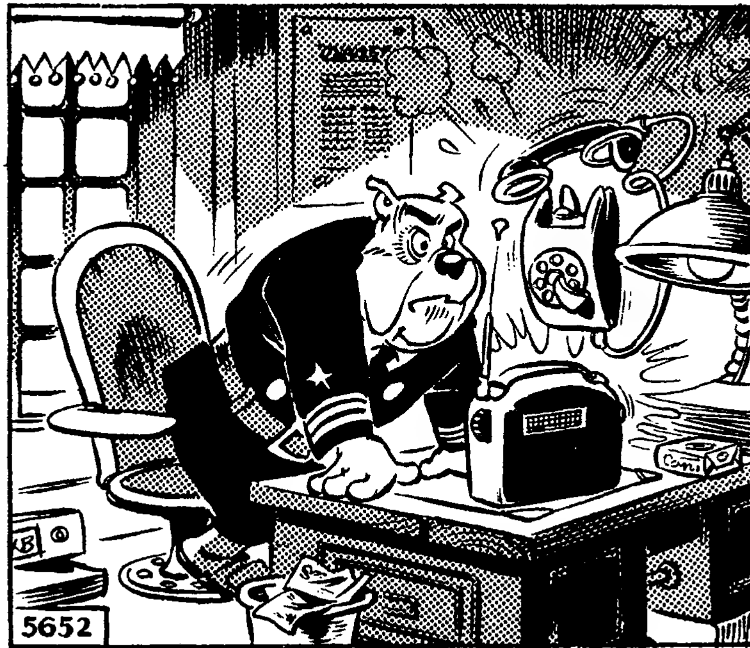
'Hoe komt die Barribal aan een radiozender?' vroeg Tom Poes zich af.

Hij had ook een drukwerk gekregen en ook hij zat voor zijn radio, maar opgaan in de uitzending deed hij niet.

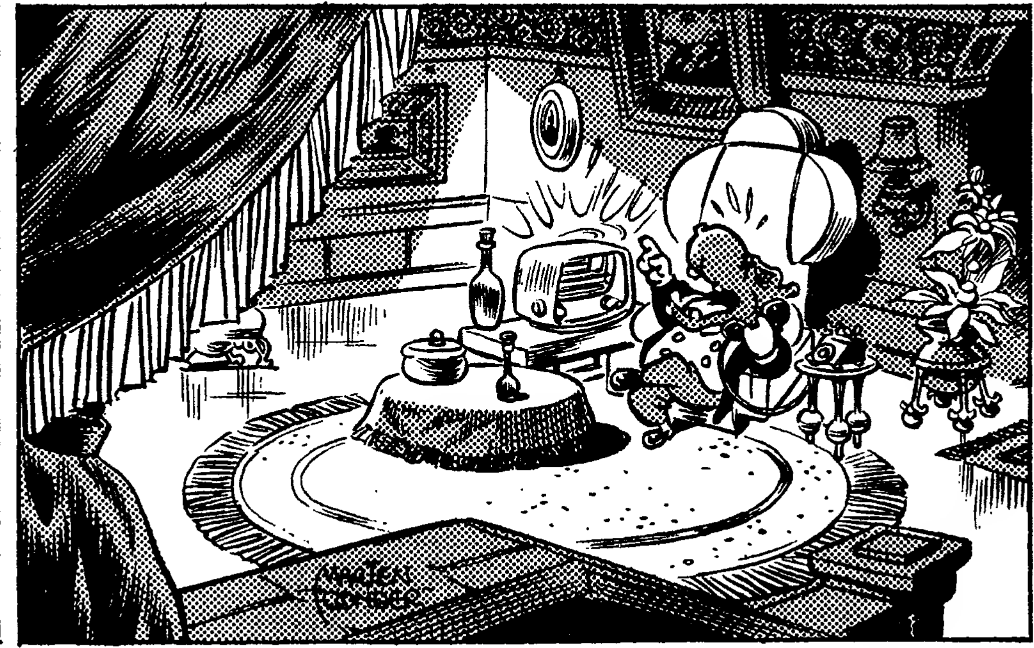
'Dit heb ik allemaal al eens gehoord', dacht hij. 'In die grot was het erg spannend, maar nu is het veel gevaarlijker!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5652 Commissaris Bulle Bas zat achter zijn bureau en luisterde met uitpuilende ogen naar het radiootje dat voor hem stond. Er klonk een grote stem uit het apparaat, die dreigend over rechtvaardige wetten en strenge straffen sprak. Deze woorden lieten de politiechef echter koud en zelfs toen de spreker grote beloningen voor de plichtsgetrouwen in het uitzicht stelde, schonk hij er geen aandacht aan.

'Een clandestiene zender!' gromde hij. 'Maar ik zal ze leren! De Rommeldamse politie staat zijn mannetje!'

Op dat moment drong het tot hem door, dat de telefoon al enige tijd rinkelde en geprikkeld greep hij de hoorn van de haak.

'Ben jij daar, Bas?' riep de stem van burgemeester Dickerdack uit het apparaat. 'Hoor je dat?'

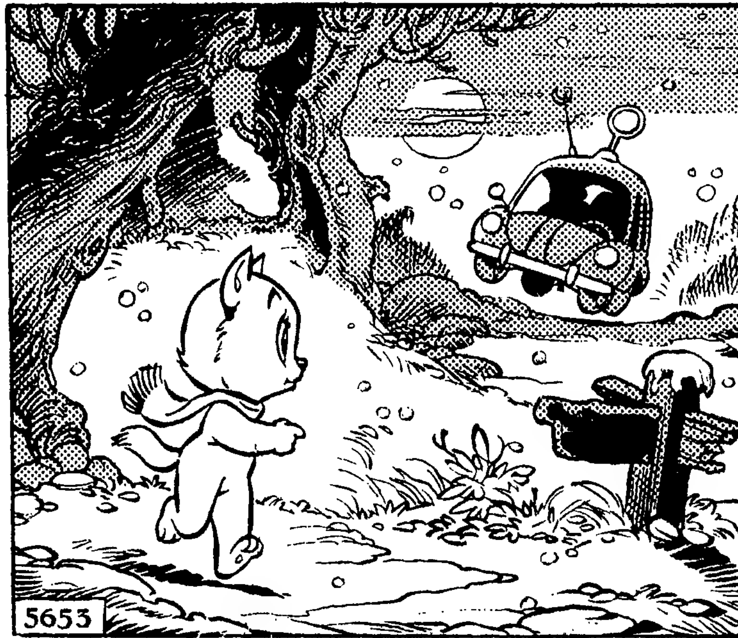
De dreunende klanken die op de achtergrond hoorbaar waren, verrieden dat ook de magistraat naar de radio luisterde en de commissaris liep rood aan.

'Ja, ik hoor het!' zei hij gejaagd. 'Ik heb de zaak al in behandeling! Die schavuiten storen zich niet aan wetten of voorschriften, maar ik zal ze opsporen en voorgeleiden! Daar kunt u van op aan!'

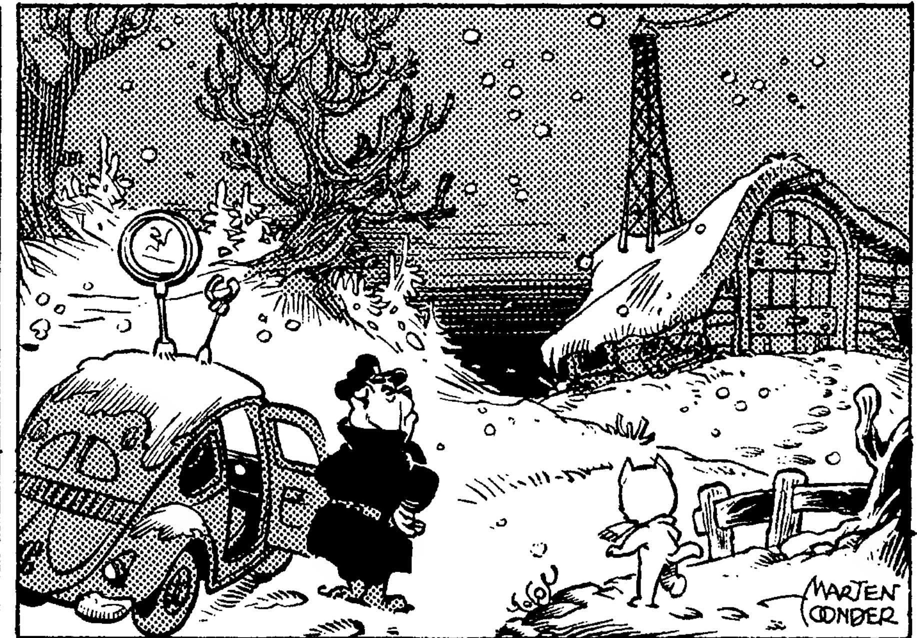
'Dat bedoel ik niet!' hernam de burgemeester. 'Hoor je wat die snaak zegt? Er tiert wetteloosheid, zegt hij! Er is geen gezag! Heb je dat, Bas? Stop het dan in je pijp en rook het! Het geeft mij te denken!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5653 Terwijl de radio verder galmde, ging Tom Poes een eindje wandelen om eens rond te kijken.

'Die Barribal is dus uit zijn grot gekomen', sprak hij tot zichzelf. 'Daar dreigde hij al mee. Maar hoe komt hij aan een radiozender? Zou hij zelf technisch zijn aangelegd? Of heeft hij hulp gehad? Dat zou natuurlijk best kunnen, want heel wat lieden zullen zijn gepraat verstandig vinden. Het lijkt me het beste, dat ik maar eens goed uitkijk; zo'n reus kan niet rondlopen zonder op te vallen of sporen na te laten.'

De omtrek was echter kaal en verlaten en de avond begon al te vallen zonder dat hij iets gezien had, wat op een reus wees. Maar hij was niet alleen in zijn onderzoek; bij een driesprong kreeg hij een politieauto in de gaten, die langzaam door de vallende sneeuw naderde.

'We zijn in de buurt, Knoppers', zei commissaris Bas, van onder een koptelefoon de ether aftastend. 'Het is maar goed, dat de hele omgeving is afgezet. De afstandmeter staat haast op nul en je kan de piraat met je blote oren beluisteren.'

Met deze woorden schoof hij het apparaatje van de schedel, zodat de galmende stem die eruit klonk, het voertuigje vulde.

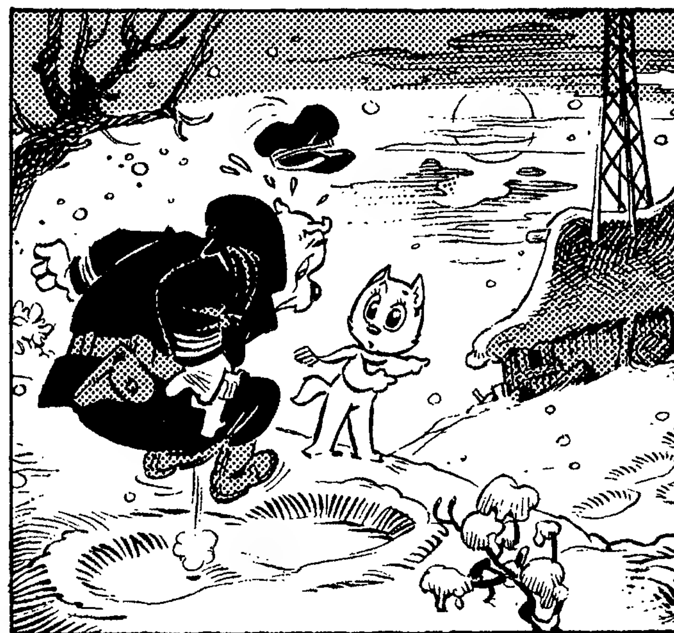
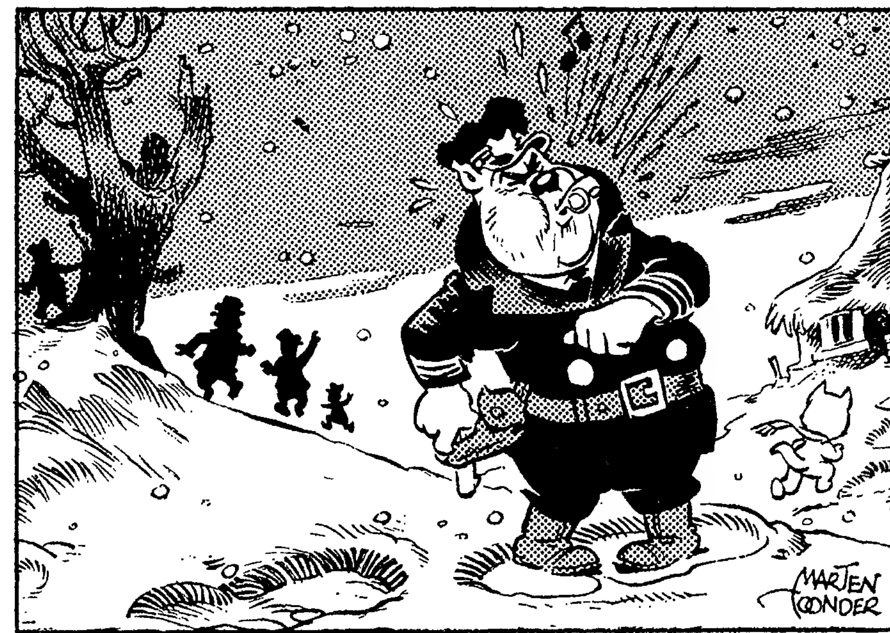
'Ik hoor het', gaf de agent Knoppers toe. 'Wetteloosheid viert hoogtij en het gezag gaat in gezapig nietsdoen ten onder.'

De politiechef luisterde echter niet. Hij was uitgestapt en stond nu in de ritselende sneeuw naar een grote schuur te kijken. Het was een bouwwerk, dat alleen maar opviel door de zendinstallatie op het dak, doch dit was voor de scherpe speurder voldoende.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder



5654 De politiechef staarde een ogenblik naar de zendmast, die het oude gebouw sierde en opende toen zijn revolvertas.

'Een zender!' sprak hij tot zichzelf. 'Op een schuur. Hier wordt de ether clandestien misbruikt; dat is duidelijk. We zullen de dader op heterdaad betrappen.'

Met deze woorden trok hij zijn wapen en stapte met stijve passen in de richting van het verdachte pand.

Hij was echter nog niet ver gekomen, toen hij werd ingehaald door Tom Poes.

'Voorzichtig, commissaris!' riep die. 'Bederf de sporen niet!'

'Huh?' gromde Bulle Bas, de pas inhoudend. 'Ik ben hier niet aan het padvinderen, ventje! Dit is een ernstige zaak; scheer je weg. Trouwens, wat bedoel je met sporen?'

'De voetsporen op de grond', legde Tom Poes uit. 'U staat er middenin.'

De hooggeplaatste speurder wierp een blik op de grond en verbleekte toen zienderogen. Geen wonder! Hij bevond zich te midden van de grootste zoolafdruk die hij ooit gezien had en een enkele scherpe blik verried hem, dat deze afdruk zich voortzette naar de schuur waarheen hij onderweg was.

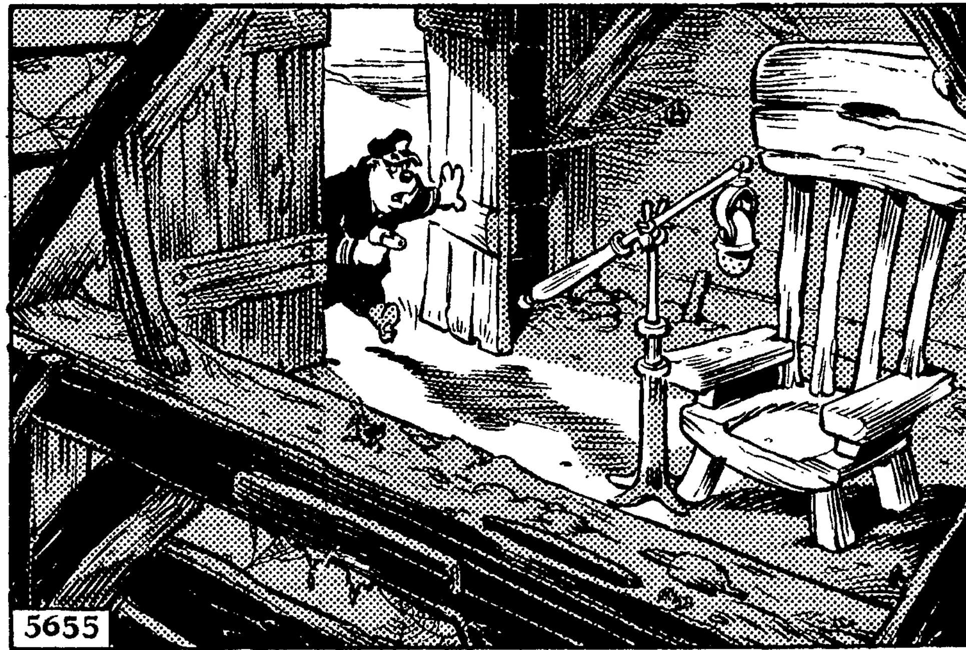
'W-wat is dat?' stamelde hij ontdaan.

'Een reus', zei Tom Poes. 'De grote Barribal, die daar een radiotoespraak houdt, is een reus uit de Zwarte Bergen. U mag wel voorzichtig zijn!'

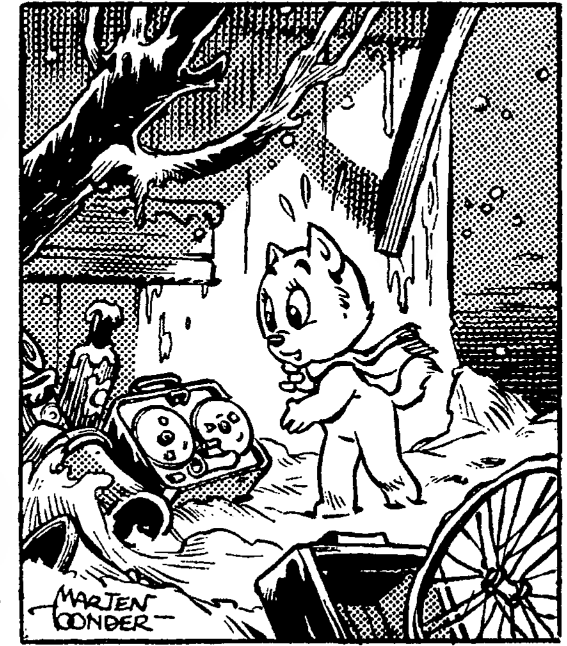
De politiechef bedacht zich geen ogenblik. Met vaste hand bracht hij een fluit aan de lippen en blies met zo'n kracht, dat alle agenten toestroomden. Tom Poes wachtte niet af wat er verder gebeuren zou, doch holde naar de achterkant van het gebouw.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5655 Commissaris Bas gaf de toegesnelde agenten bevel om de schuur te omsingelen; daarop drukte hij zich de pet in de ogen en stampte op de deur toe.

'In naam der wet!' riep hij. 'Doe open! Reus of niet; verzet zal niet baten! Geef je over!'

Zo sprekende bonkte hij krachtig op het houtwerk, dat niet gesloten was, zodat het tot zijn verrassing openzwaaide met een krakend geluid, dat akelig in de ruimte weergalmde. Daarbinnen was het geheel leeg, op een reusachtige stoel na, waarvoor een bovenmaatse microfoon hing, en behalve enige verstoorde insekten was er geen teken van leven te bekennen.

De binnendrommende groep stond enige tijd zwijgend en beklemd te kijken, doch ten slotte nam de politiechef het woord.

'De vogel is gevlogen', sprak hij somber. 'Doorzoek de ruimte en neem voetafdrukken, Knoppers, als je tenminste genoeg gips bij je hebt. De vent die hier clandestien zat te zenden, was een reus; dat staat vast!'

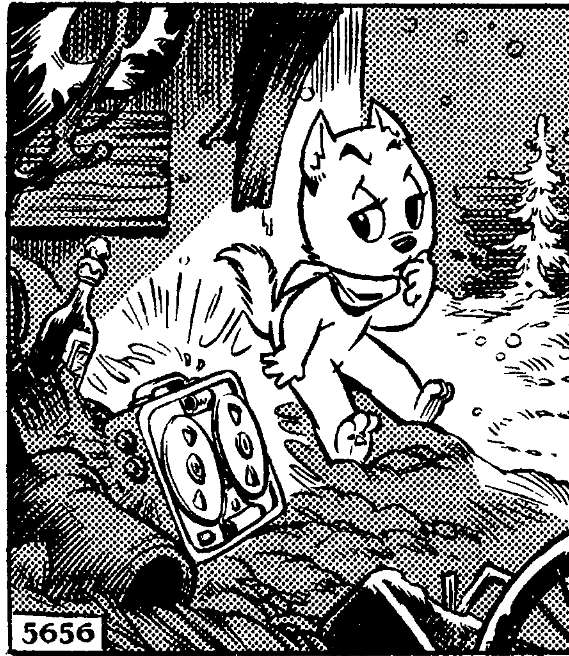
Tom Poes was intussen op zijn eigen manier op onderzoek uitgegaan, want de reuzensporen liet hij liever aan de politie over.

'Misschien vind ik iets tussen de rommel die hier om de schuur heen ligt', dacht hij. 'Ik begrijp niet, hoe die Barribal op zijn eigen houtje een radiouitzending voor elkaar krijgt. Hij moet hulp gehad hebben en zo'n hulp laat ook sporen na, al zijn die dan maar klein.'

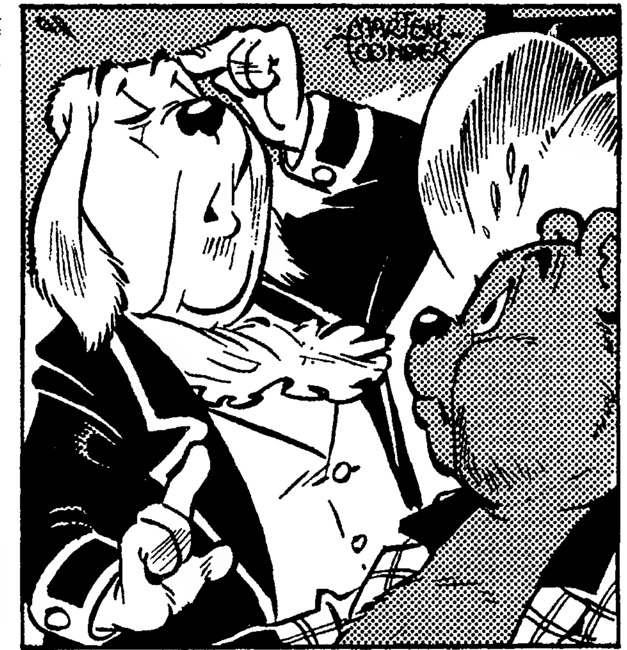
Deze gedachte was niet zo dom. Dat bleek, toen hij tussen allerlei afval een bandopnemer vond, waar nog geen sneeuw op lag.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5656 Tom Poes boog zich over het apparaat en na enig gepruts slaagde hij erin om het ding aan de gang te krijgen. Er klonk wat geruis uit en toen dreunde een diepe basstem uit de afvalhoop.

'Dit is de grote Barribal!' sprak deze. 'Een nieuwe tijd breekt aan! De zwakken en onderdrukten kunnen zich verheugen. Er zullen rechtvaardige wetten komen en iedereen zal streng worden gestraft. Te lang al heerst er zedeloosheid en wordt er met de tucht gespot...'

In deze trant dreunde de spreker verder, maar Tom Poes had genoeg gehoord.

'Dat is de radiotoespraak', dacht hij, het apparaat stoppend. 'Die is dus vanaf een bandje uitgezonden. Dat geeft te denken!'

'De radiotoespraak heeft mij te denken gegeven', sprak heer Ollie, die er, na lang bellen, in geslaagd was Joost te ontbieden. 'Hier in huis wordt er met de tucht gespot. Machteloos en zwak zit ik terneder — en wat doe jij?'

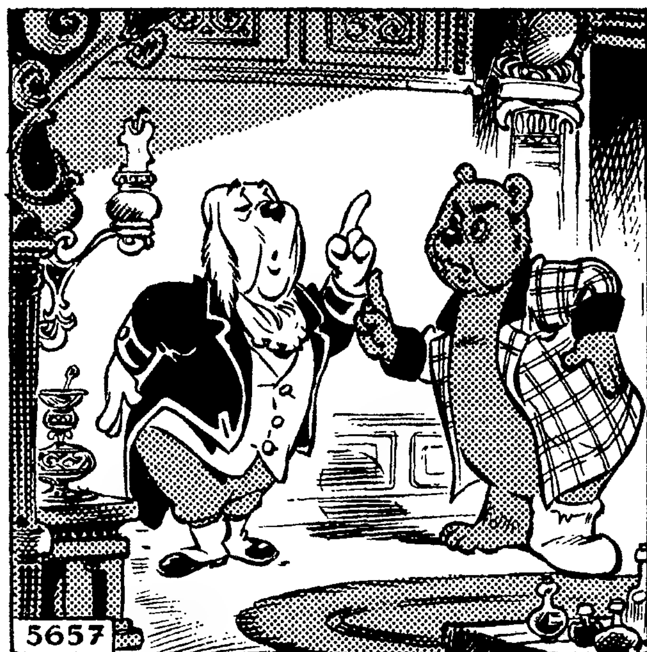
'Ik heb mij een weinig bij de radio ontspannen', verklaarde de bediende. 'Mijn vrije middag schoot er toch bij in, met uw welnemen en toen dacht ik, dat het beluisteren van Barribal...'

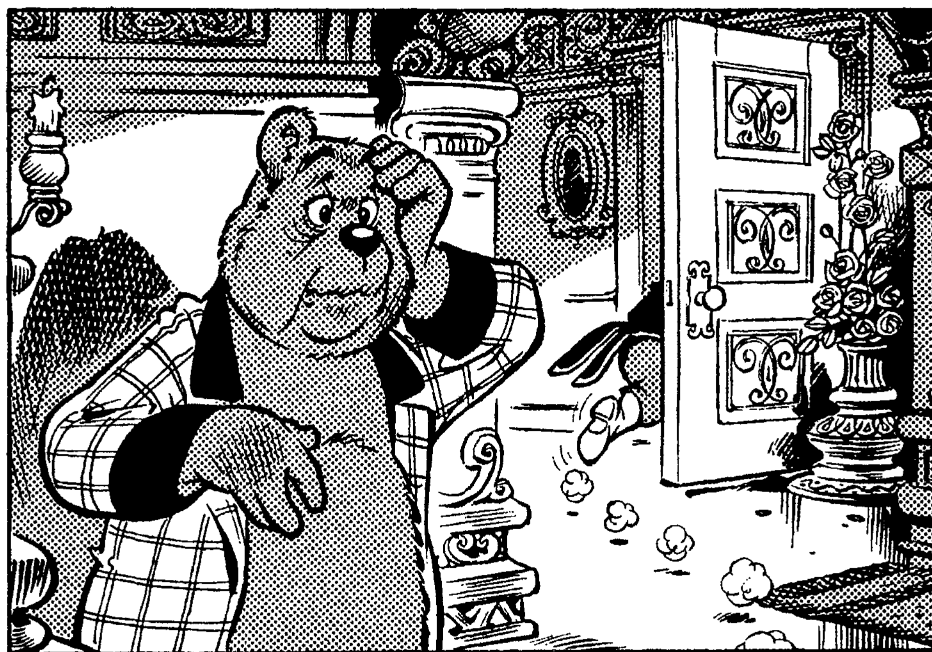
'Niks Barribal!' riep heer Bommel rood. 'Hier in huis wordt naar mij geluisterd! Is het niet genoeg, dat die reus mij gevaarlijk bezeerd heeft? Ik wil niets over hem horen!'

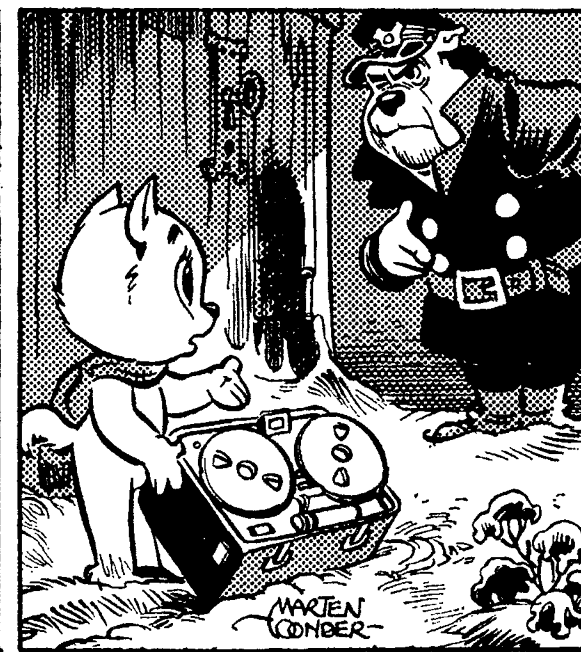
'Heel betreurenswaardig', hernam de knecht. 'Mij heeft hij ook aan het denken gezet, als u mij toestaat. 'De zwakken en onderdrukten zullen eindelijk recht krijgen', zei hij. Ik heb de indruk, dat dit mij aangaat. Met uw permissie, heer Olivier.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5657 Heer Ollie had met groeiend misnoegen naar de woorden van Joost geluisterd.

'Nu is het genoeg!' zei hij, terwijl hij moeilijk opstond. 'Je houding wordt steeds stuitender. Te lang al wordt er hier in huis met de tucht gespot!'

'Inderdaad', sprak de bediende. 'Het wordt tijd, dat er rechtvaardige wetten komen, met uw welnemen! Er is nog steeds te veel verdrukking. Ook de zwakken hebben recht op een deel van leven...'

'Zo is het!' riep heer Bommel uit. 'Een hulpeloos heer heeft een toegewijde verzorging nodig! Daar sta ik op; onthoud dat!'

'En daarom', vervolgde de knecht fier, 'sta ik op mijn vrije middag, wanneer u mij toestaat!'

'Nee!' riep heer Ollie. Zijn stem sloeg over, doch dat baatte niet.

Joost verliet na een korte groet het vertrek en zijn werkgever bleef pijnlijk getroffen achter.

'Waar haalt hij die taal vandaan?' prevelde heer Bommel. 'Het moet de radiotoespraak van de grote Barribal zijn. Nu kan men eens zien hoe gevaarlijk de invloed van zo'n reus voor eenvoudige lieden is.'

Intussen had Tom Poes commissaris Bas opgezocht om hem de bandopnemer te geven.

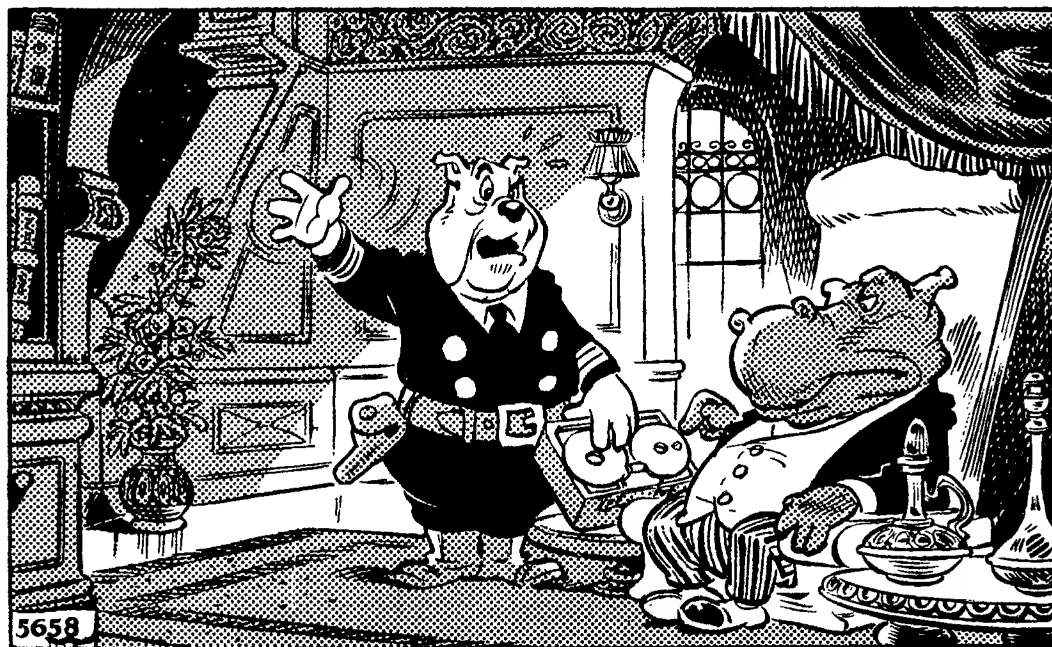
'Dit was de reus', zei hij, op het apparaat wijzend.

'Huh?' gromde de politiechef. 'De reus was daarbinnen! Zijn voetstappen zijn afgegoten en zijn stoel is in beslag genomen als bewijsstuk! Wat bedoel je met die machine?'

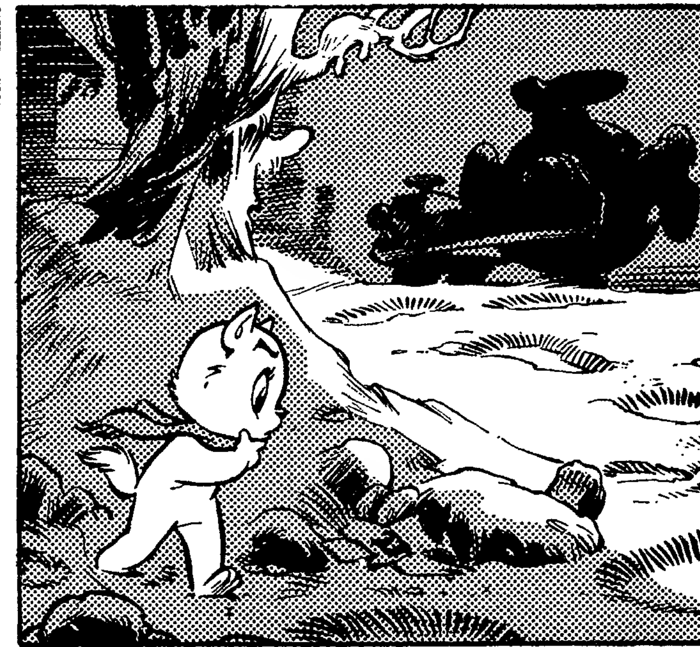
'Ik vind het raar', zei Tom Poes. 'Waarom had hij een stoel nodig als zijn stem op deze band staat? Dat vraag ik me af!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5658 Commissaris Bas begaf zich somber naar burgemeester Dickerdack om verslag uit te brengen.

'We hebben hard gewerkt', sprak hij. 'De clandestiene zender is ontdekt en ter plaatse troffen we geweldige voetsporen aan. Zùlke voetsporen waren het, burgemeester! En een stoel als een toren! Het moet een reus geweest zijn!'

'Dat verbaast me niet', zei de magistraat. 'Wat is dat voor een taperecordertje, Bas? En waar is de reus?'

'Die eh... die is me even ontsnapt', zei de politiechef grimmig. 'Ik had niet genoeg versterking bij de hand. Maar we zullen de schurk zeker aanhouden; dat kan niet missen met die misselijke afmetingen. En op dit bandje staat de stem van de verdachte...'

'Roddelpraat, Bas!' riep de burgemeester uit. 'Je bent niet tegen je taak opgewassen! De stem is niet verdacht en de afmetingen zijn niet misselijk! We hebben hier met een geweldig iemand te doen! We staan voor een omwenteling met reusachtige idealen! En in plaats dat je dit magistrale genie bij me brengt om de handen ineen te slaan, sta je hem te bezwadderen!'

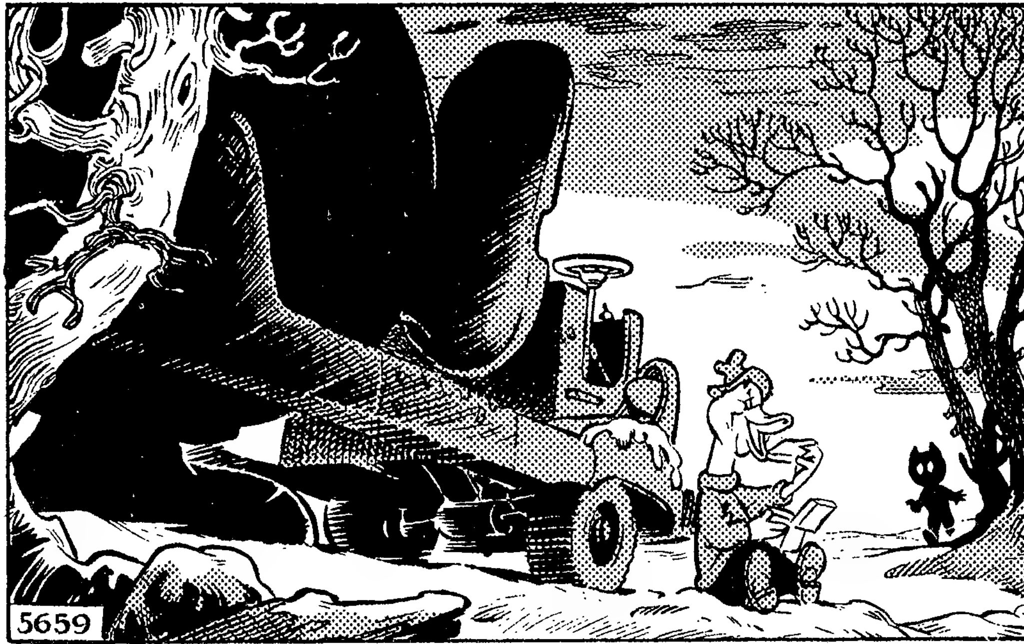
De commissaris verstrakte en het was hem aan te zien dat vele gedachten zijn schedel doorkruisten. Hij zweeg echter.

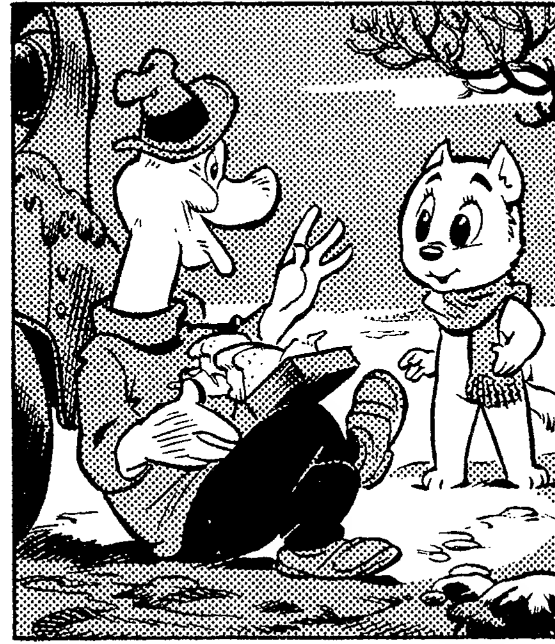
Tom Poes was intussen bezig om de omtrek van de schuur af te zoeken.

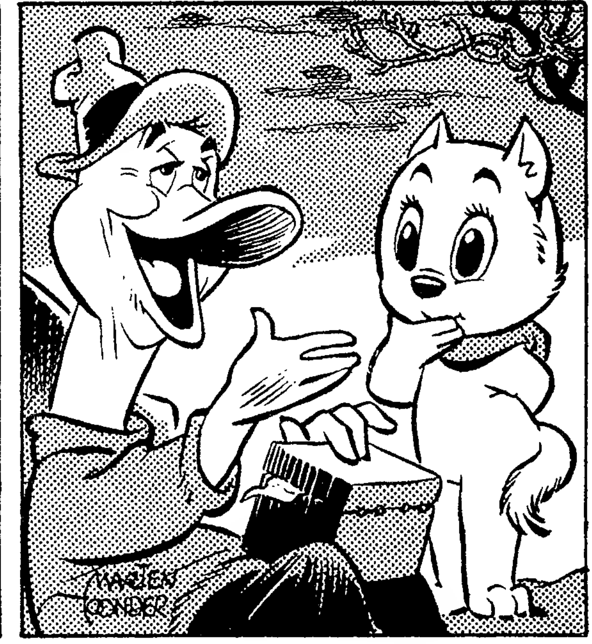
'Die reus heeft óók sporen gemaakt toen hij na zijn uitzending wegging', stelde hij vast. 'En als ik die nu volg, vind ik hem voordat de politie met versterkingen komt.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5659 Niet ver van de schuur stond een log voertuig in de sneeuw. De wind huilde klagend door de knobbelige uitsteeksels en langs de wielen, doch de bestuurder had het zich gezellig gemaakt tegen de zware bumper, die enige luwte bood. Daar at hij met smaak een boterhammetje, terwijl de avond viel.

'Het is Wammes Waggel', mompelde Tom Poes verrast. 'Wat doet die in dit jaargetijde met een landbouwmachine?'

Hij liet de sporen, die een nogal doelloos pad schenen te volgen, in de steek en naderde de eter.

'Hallo, Wammes,' zei hij, 'heb je hier in de buurt soms een reus gezien?'

'Gunst, nee hoor!' riep de ander uit. 'Ik heb het veel te druk om op kleinigheden te letten. Wil je ook een hapje? Lekker, met hagelslag!'

'Dank je wel', zei Tom Poes. 'Zit je hier al lang?'

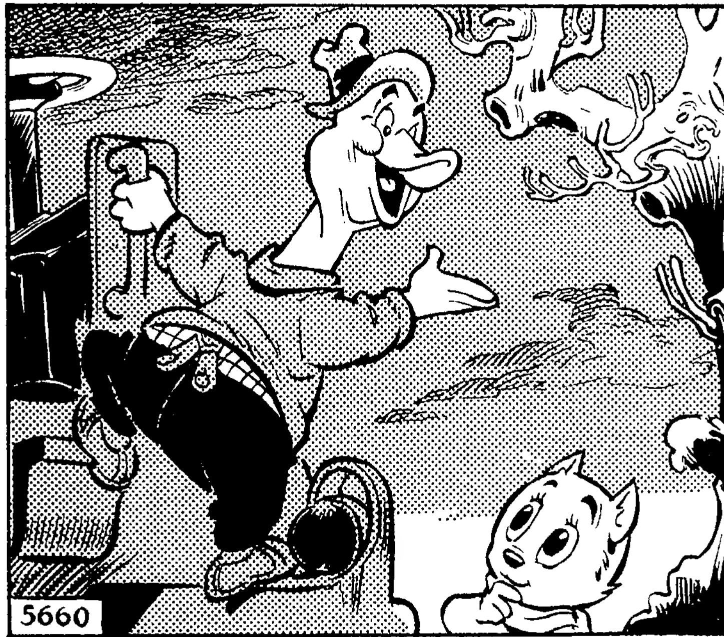
'Wat dacht je?' hernam Waggel, enigszins uit de hoogte. 'Niks hoor! Eventjes maar, om een bammetje te eten. Eigenlijk heb ik het veels te druk om te zitten. Het is een goeie betrekking hoor, daar niet van. Maar van al dat schudden krijg je honger. Er zitten geen veren onder, zodoende.'

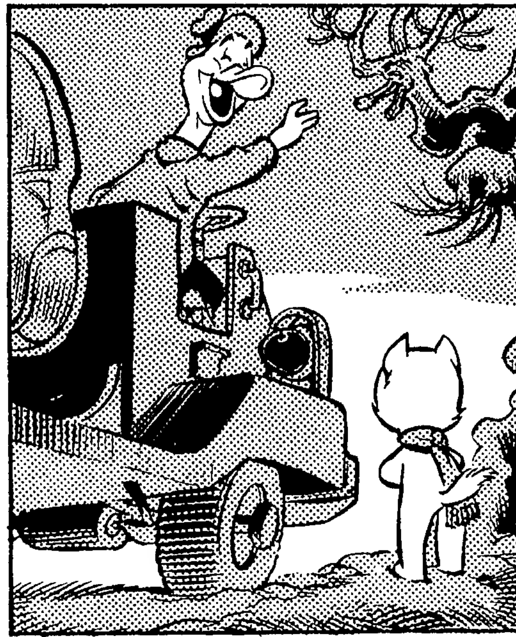
'Hm', zei Tom Poes. 'Het lijkt me een rare wagen toe. Wat doe je er eigenlijk mee?'

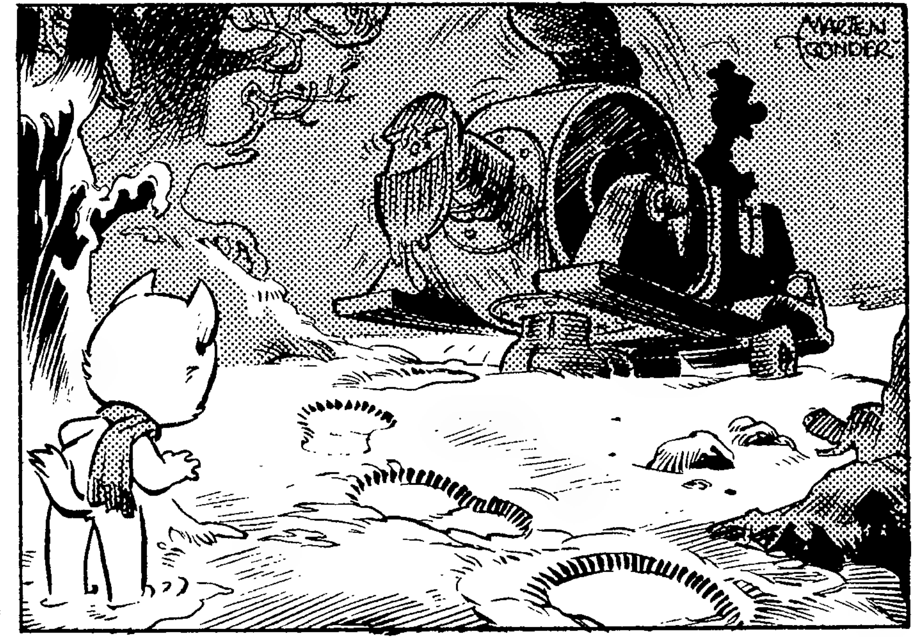
'Rijden', legde Wammes uit. 'Kijk, je start en dan schakel je en daar ga je; hobbeldebop, hobbeldebop. Reuze mal, hoor. 'Het is een imaasjebouwer', zegt de prof. Ik moet er zuinig op zijn, want hij zit vol idealen. Enig, hè?'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5660 Hij sloot zijn trommeltje en begon het voertuig te beklimmen.

'Dat heeft lekker gesmaakt', verklaarde hij. 'Maar nu moet ik weer eens verder, want anders wordt de prof boos. Hij is een enig iemand, hoor, maar vol rare ideeën.'

'Wat voor prof is dat?' vroeg Tom Poes. 'Waar woont hij?'

'Hij woont niet; hij werkt', legde Waggel uit. 'Ergens in de stad. 'Wie vol met idealen zit, hoeft niet te rusten', zegt hij. Nou, maar ik word er moe van — en daarom stap ik nu en dan eens uit.'

'Hm', zei Tom Poes. 'Wat heb jij voor idealen, Wammes?'

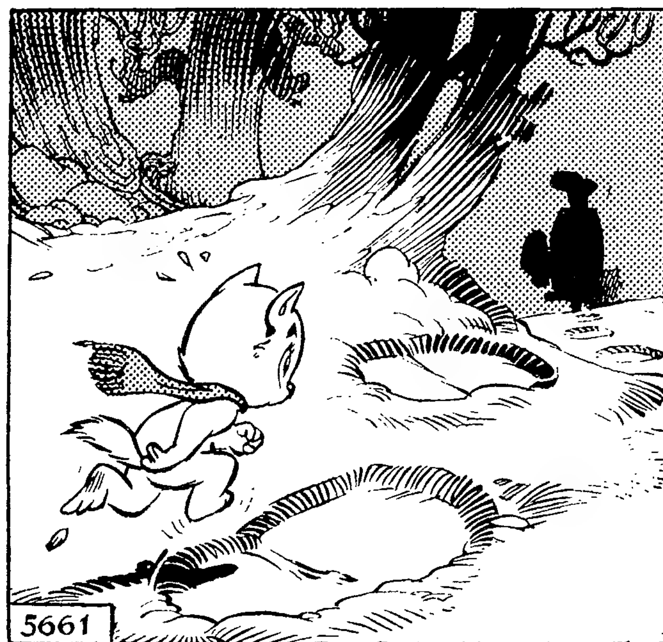
De chauffeur had daar niet direct antwoord op. Hij schakelde zijn motor in, zodat de stille winteravond verscheurd werd door geloei en uitlaatontploffingen.

'Reuze-idealen!' schreeuwde hij daar bovenuit. 'Dat zegt de prof. Ze zullen nog eens in mijn voetsporen treden', zegt hij. Tot kijk, hoor!'

Met deze woorden schakelde hij in en de logge wagen zette zich hobbelend en schuddend in beweging. Tom Poes keek er verbaasd naar, want pas nu viel het hem op, dat het voertuig in het geheel geen achterwielen had. In plaats daarvan waren er een paar reusachtige metalen schoenen op gemonteerd, die op een trommel ronddraaiden. Ze stapten door de sneeuw met een tred, die de bodem deed dreunen en die kolossale sporen naliet.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder






5661 Tom Poes staarde een ogenblik verbluft naar de voetstappen waarmee het voertuig van Wammes Waggel zich verwijderde. Het drong langzaam tot hem door wat de bedoeling ervan was en luid roepend begon hij er achteraan te hollen.

'Stop!' schreeuwde hij. 'Wacht eens even, Wammes! Ik ga mee!'

Doch de bestuurder werd ernstig in het luisteren gehinderd door het geloei van zijn motor en de dreunende stappen van zijn wagen. Hij verdween dan ook al spoedig achter de heuvels om de weg naar de stad in te slaan.

Nu wilde het geval, dat commissaris Bas even buiten de oude poort zijn avondronde deed. Het kille landschap was geheel verlaten en behalve het kraken van de sneeuw was slechts het ronken van een huiswaarts kerende oplegger hoorbaar.

'Een vreemde zaak', sprak de politiechef tot zichzelf. 'Een reus met een clandestiene radiozender! Om die aan te houden moet ik meer manschappen ter beschikking hebben dan er in Rommeldam zijn — en zelfs dan nog wordt het een bende. Bang ben ik niet, maar ik heb een hekel aan bloedbaden. Laten we daarom hopen, dat die op-geschoten lummel uit de buurt van de stad blijft...'

Op dat moment kruiste zijn pad een reusachtig voetspoor en het zien daarvan sloeg hem geheel uit het veld.

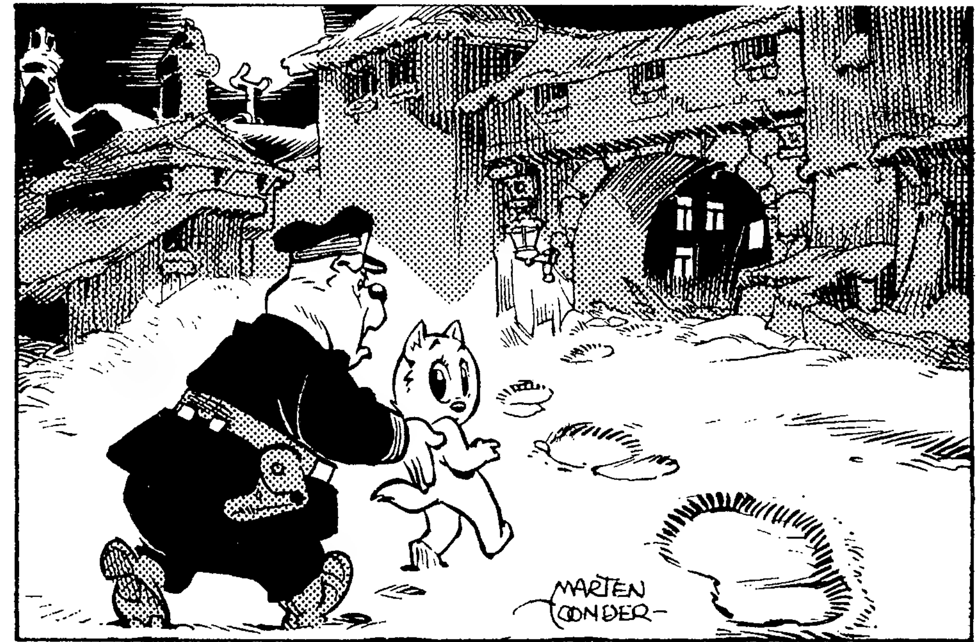
'Daar heb je het al!' prevelde hij met droge lippen. 'Het voert regelrecht naar Rommeldam! Wat nu te doen?'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5662 Hij stond bekommerd in het reuzenspoor te kijken, toen het geluid van naderhollende voetstappen tot hem doordrong.

'Halt!' riep hij bars. 'Wat moet dat? Heb je zo'n haast?'

'Ja', zei Tom Poes hijgend. 'Hij is die kant opgegaan. Laat me door; misschien kan ik hem inhalen!'

'Zo', hernam de politiechef geprikkeld. 'Je weet er dus meer van, huh? Ik vond het al verdacht dat ik je in de buurt van die oude boerderij zag rondscharrelen. En jij bent het ventje, dat me op een spoor bracht met die bandopnemer, nu ik erover nadenk. Vertel maar eens, wat je hiervan weet!'

Hij wees op de indrukken in de sneeuw en keek dreigend onder zijn pet uit, maar Tom Poes raakte niet onder de indruk.

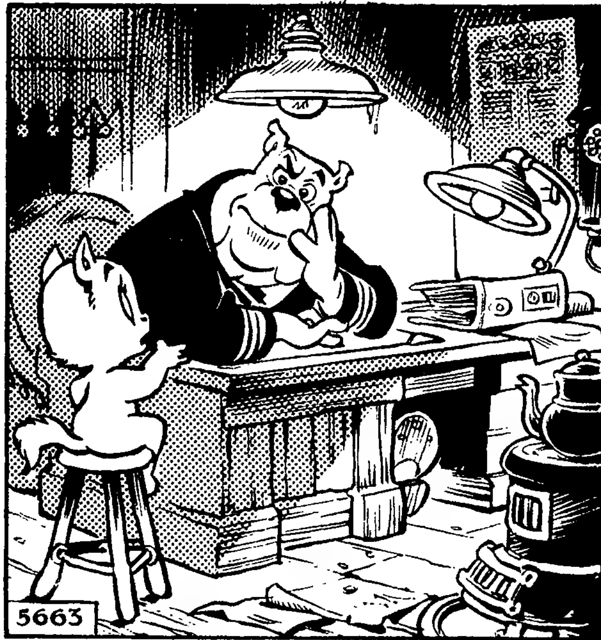
'Dit is een loop-auto met zolen', zei hij. 'Het is een soort grap, denk ik.'

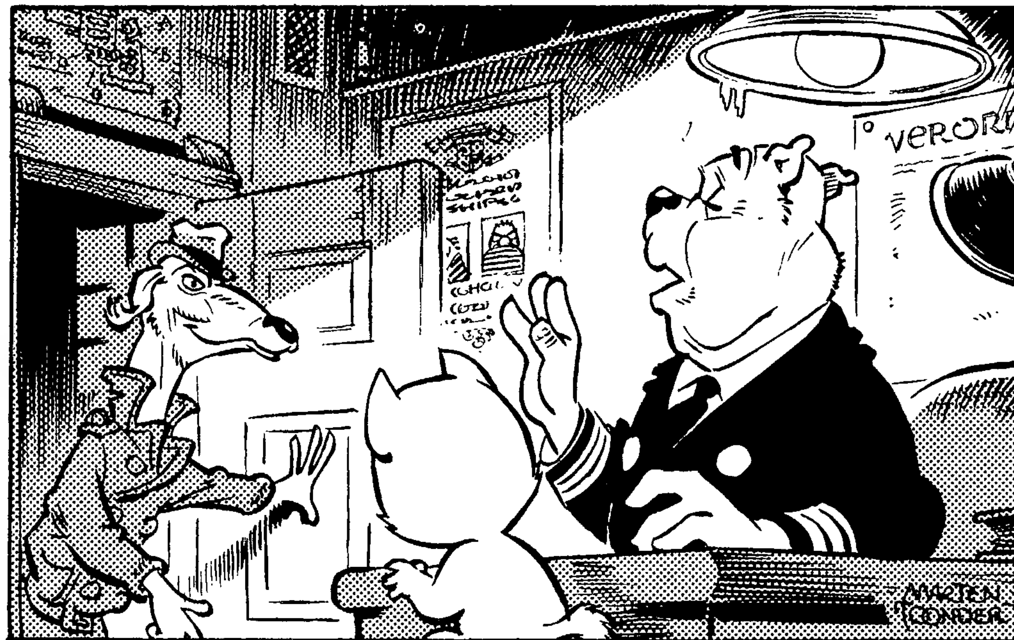
Door deze opmerking raakte de verstoorde politiechef geheel uit zijn humeur. Hij stak een sterke hand uit en sprak bars: 'Een grap, hè? Zo! Dan was die radiouitzending zeker ook een grap. En wat de burgemeester tegen me zei, was zeker als een lolletje bedoeld! Het was leuk, hoor; ik heb me naar gelachen. Kom jij maar eens mee, ventje; dan kan je me op het bureau rustig vertellen, wat je allemaal van deze mop weet.'

'We kunnen beter het spoor volgen', zei Tom Poes. Maar de hooggeplaatste beambte duwde hem zonder te luisteren in de richting van het politiebureau.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5663 Daar aangekomen knipte hij de lamp aan en zette zich tot luisteren.

‘Ik wil weten wat jij van die reus weet’, sprak hij. ‘Vertel me alles; misschien kom ik dan wat verder.’

Dat deed Tom Poes. Hij begon bij de grote Barribal in zijn druipsteengrot en hij eindigde bij de voetsporen van het Waggelvoertuig.

‘Ik heb zo’n idee, dat Sickbock erachter zit’, besloot hij. ‘Die reus zit nog rustig in de bergen, denk ik; maar de professor wil iedereen laten geloven, dat hij hier rondloopt en radiotoespraken houdt.’

‘Dat zou kunnen’, mompelde Bulle Bas nadenkend. ‘Je verhaal is nog niet zo gek; ik begin er iets voor te voelen. Het gepraat van die Barribal vertrouwde ik al niet. Een einde maken aan alle onrecht lijkt op oplichting, dat dacht ik direct.’

Hij verviel tot gepeins, doch daar werd een einde aan gemaakt door het binnentreden van inspecteur Klopstock, een nieuwe kracht, die in een goed blaadje bij de heer Dickerdack stond..

Goedenavond’, zei hij. ‘De burgemeester dacht, dat u mij de reuzenzaak wel wilde overdragen. Ik sta er frisser tegenover, zegt hij.’

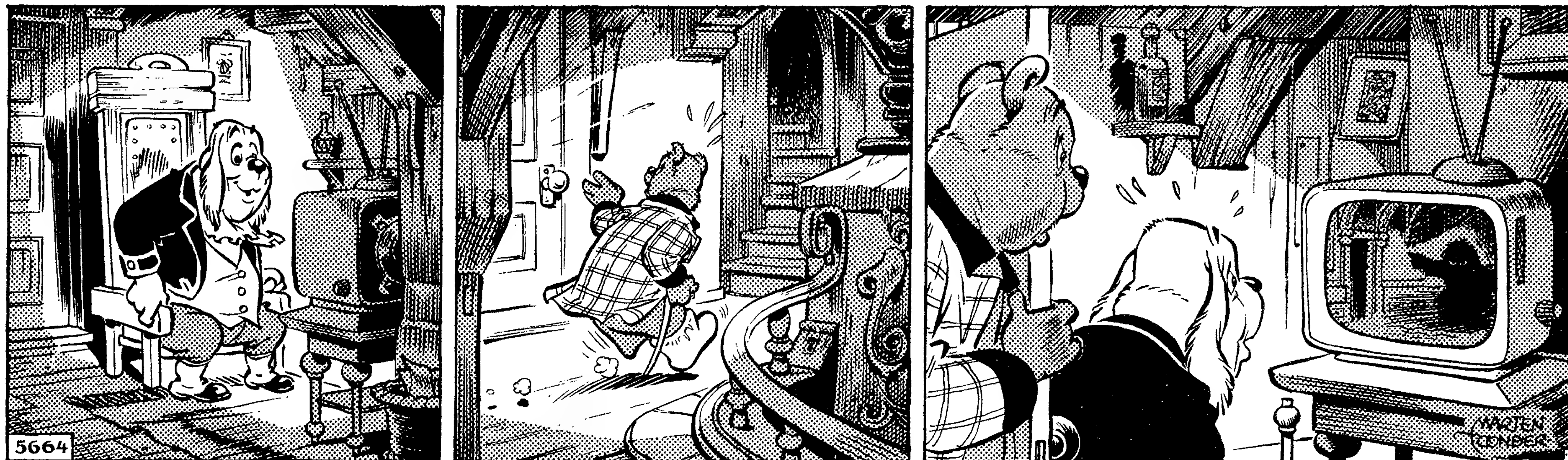
‘Huh?!’ riep de commissaris uit. ‘Haha! Die is goed! Stop maar, Klopstock. Er is helemaal geen reus. Die voetsporen zijn namaak...’

Hij zweeg verbluft toen zijn ondergeschikte in een onaangenaam gelach uitbarstte.

‘Is er geen reus?’ riep de inspecteur uit. ‘Hèhèhè! Dan loopt u achter! Er is op het ogenblik een clandestiene televisie-uitzending aan de gang — en daarop is hij levensgroot te zien!’

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder



5664 De bediende Joost zat in zijn verduisterd torenkamertje en volgde met glanzende ogen de televisieuitzending van de grote Barribal.

'Hier ben ik dan', sprak de reus eenvoudig. 'Vanaf heden zal ik voor uw belangen opkomen. Iedere avond op dit uur zal ik u uit deze zaal toespreken in duidelijke taal. Wat u niet begrijpt is onzin. Weg met die onzin. Duidelijke taal, daar gaat het om. Die kunt u van nu af aan iedere avond horen. Uit deze zaal. Altijd op dezelfde tijd. Eenvoudige, ronde woorden. Daar hebt u recht op. Geen onzin...'

De zware bas rolde dreunend door het eenvoudige vertrekje en was ook op de gang duidelijk hoorbaar. Nu wilde het geval, dat heer Bommel juist bezig was zijn gekneusde been door wat lopen te oefenen — en zo doende de bodekamer passeerde.

'D-dat is Bar-Barribal weer', fluisterde hij, verschrikt de pas inhoudend. 'Ach, zal ik dan nooit rust krijgen? De ene radiouitzending na de andere!'

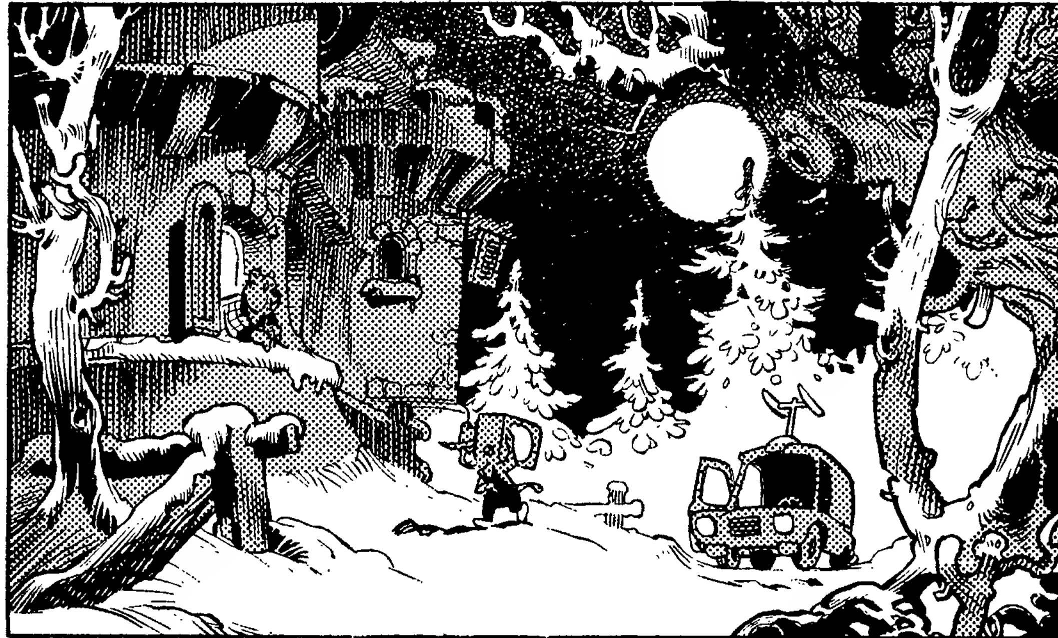
Aarzelend bleef hij een ogenblik staan, doch toen opende hij de deur om Joost op het gevaar van deze opstokerij te wijzen.

Tot zijn verbazing was het dit keer een televisiescherm, dat hem tegenstraalde. En op dat scherm was de reusachtige, duistere gedaante zichtbaar, die hij zich maar al te goed uit de grot herinnerde.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5665 Heer Bommel trok zich geschokt uit het kamertje terug en schuifelde de gang weer op. Hij had de deur open laten staan om geen gepiep te veroorzaken en zodoende had hij het volle genot van de stem die uit het televisieapparaat kwam.

'Simpele, ronde woorden!' dreunde die hem na. 'Geen onzin. Volg de Barribal-uitzendingen. Dan weet u wat u denken moet. Schaf een t.v. aan. Heel eenvoudig! Ken uw plicht. Kijk en luister naar mij, de grote Barribal! Dan zijn er geen moeilijkheden meer. Ik denk voor u. In begrijpelijke taal. Weet wat u denken moet en schaf een t.v.-apparaat aan...'

Heer Ollie huiverde, terwijl hij zijn moeilijke been de trap af liet dalen en het in zijn zitkamer terugtrok.

'Hoe vreselijk is dit alles', prevelde hij, een venster openend. 'Een heer moet heel wat dulden, tegenwoordig. De eerste de beste reus kan door de ether mijn huis binnendringen en het personeel tot slechte gedachten brengen.'

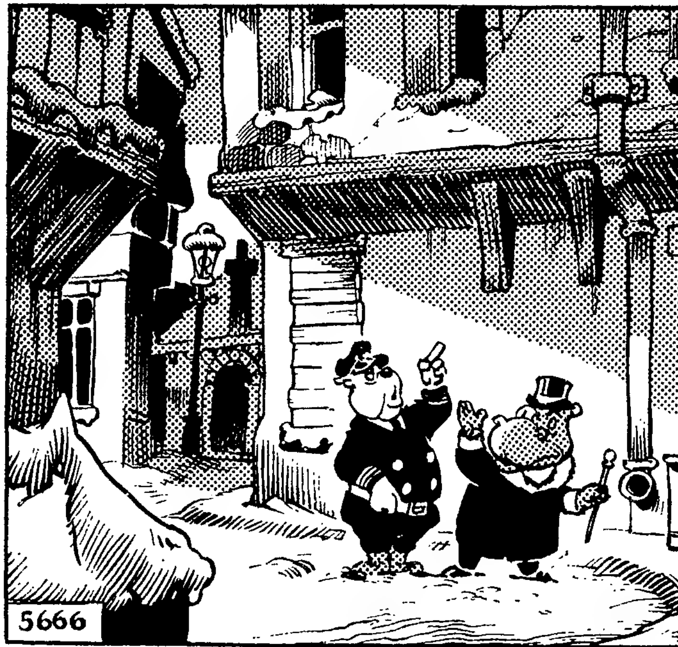
Hij zweeg, want behalve de frisse nachtwind drong nu ook het geluid van naderende voetstappen tot hem door. Het was een vreemdeling, die onder zijn raam stilhield en uitnodigend een apparaat omhoog hield.

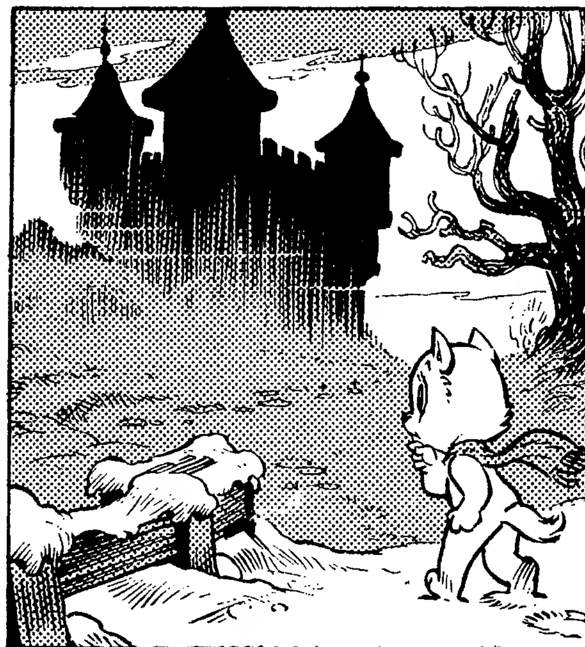
'Schaf een t.v. aan, meneer!' riep hij monter. 'Dan hoeft u zich niet meer te vervelen. Weet wat u denken moet! Volg de Barribal-uitzendingen! Heel eenvoudig op dit toestel.'

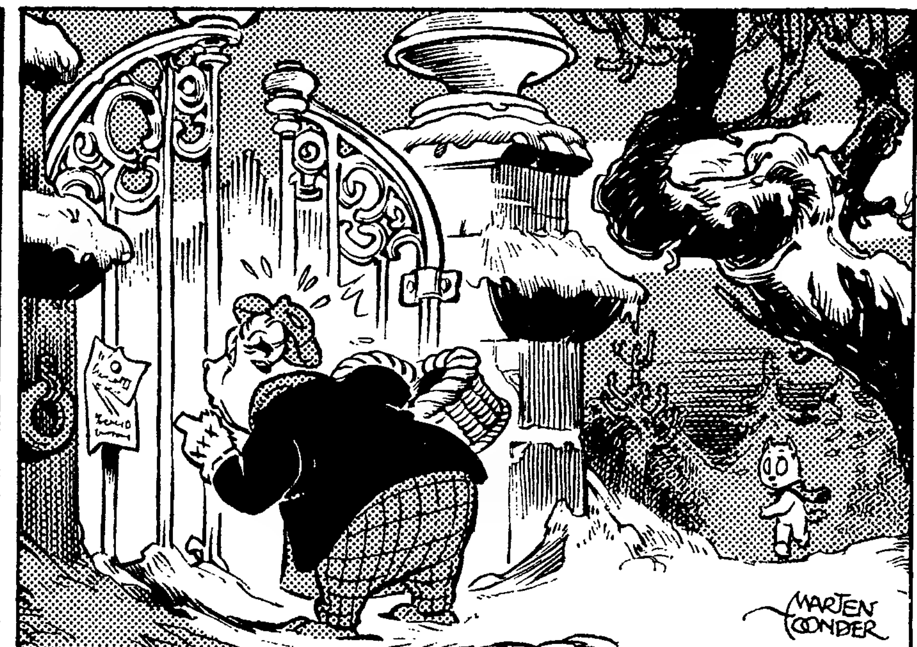
'Ik wil geen t.v.', zei heer Ollie toornig en met die woorden sloot hij het raam.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5666 De volgende morgen kwam de heer Dickerdack de commissaris van politie tegen. Deze zag er vaal en doorwaakt uit, maar zijn stem was vast toen hij sprak: 'Heb maar geen zorgen, burgemeester! U kunt de zaak rustig aan mij overlaten; dat heb ik Klopstock ook gezegd.'

De magistraat hield verrast de pas in.

'Waarom zou ik geen zorgen hebben?' riep hij uit. 'Natuurlijk heb ik die! Wat kan ik eigenlijk aan jou overlaten, Bas?'

'Die eh... die clandestiene televisie-uitzending', verklaarde de politiechef, een weinig inzakkend. 'Ik heb hem gezien. Een brutaal staaltje. Maar ik zal de overtreders opsporen; reken maar!'

'Zo', hernam de ander. 'Doe het maar kalm aan, Bas! Want ik wil wel eens weten, wat ik denken moet en daarom wil ik op mijn gemak naar die Barribal kunnen luisteren.'

'Ik zou die Barribal ook wel eens op de t.v. willen bekijken', dacht Tom Poes, die een ochtendwandeling aan het maken was. 'Misschien kan ik langs Bommelstein gaan, want Joost heeft zo'n toestel en heer Ollie zal het ook wel interessant vinden om de reus ècht te zien!'

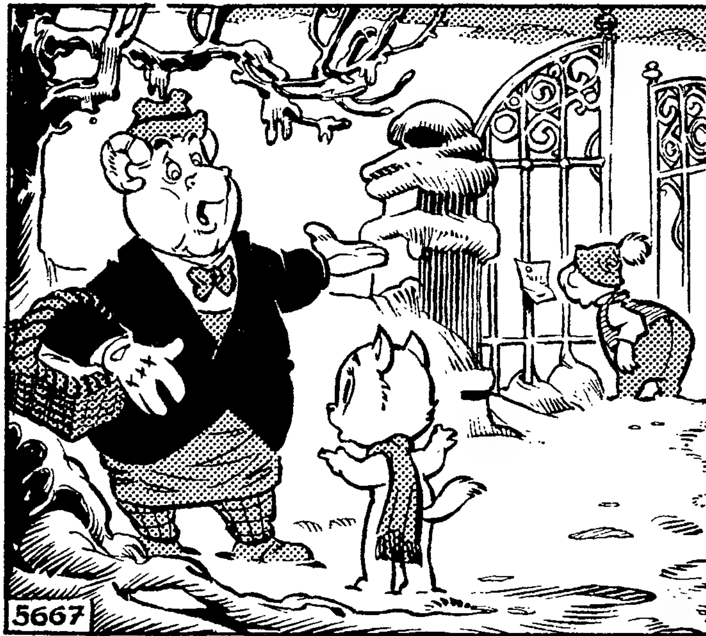
Hij vergiste zich echter; dat bleek toen hij het toegangshek naderde. Want daarop was een papiertje geplakt, waarop met een geschoolde hand geschreven was: 'Hier woont iemand, die géén t.v. wil hebben. De grote Barribal zal hem grijpen!'

Deze boodschap werd juist gelezen door de kruidenier Grootgrut, toen Tom Poes naderde.

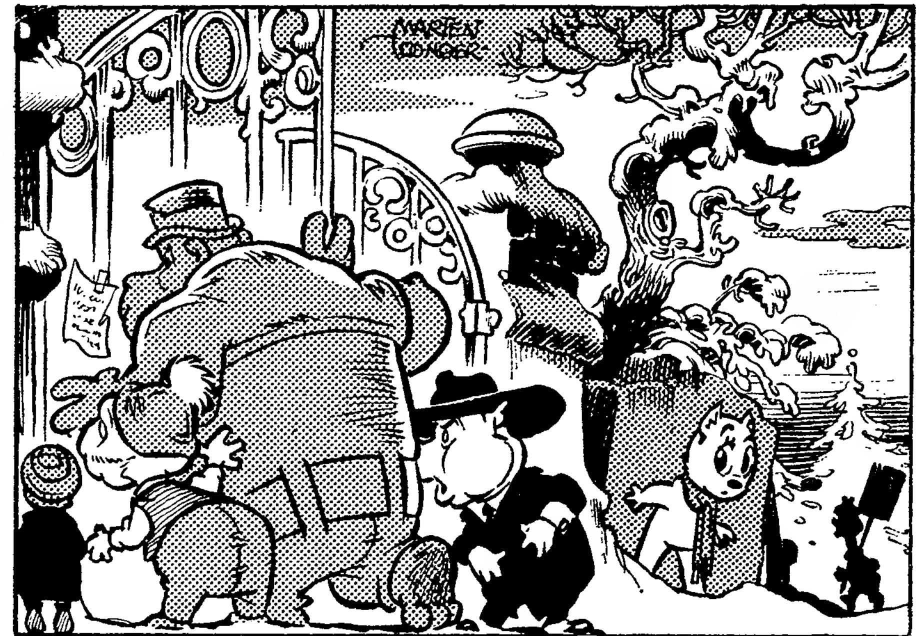
'Zo, zo', mompelde de handelaar. 'Is meneer Bommel een anti-Barribal? Dan kan ik eigenlijk niet aan hem leveren! Ik moet aan mijn zaak denken!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5667 De heer Grootgrut klemde zijn mand haastig wat vaster aan de rechterarm en keerde terug naar zijn bestelauto. Maar voordat hij deze bereikt had, werd hij ingehaald door Tom Poes.

'Wat betekent dat papiertje daar?' vroeg die.

'Hebt u soms óók geen t.v., meneer Poes?' riep de comestibleshandelaar afkeurend uit. 'Dan hebt u dus óók geen kennis genomen van de grote Barribal? Ik raad u aan om daar verandering in te brengen, in uw eigen belang! We hebben een frisse, nieuwe manier van denken nodig en ik, als middenstander, draag daar gaarne mijn steentje toe bij. De heer Bommel was altijd goed van betalen. Een keurige klant, werkelijk! Maar dit gaat te ver. Ik kan niet leveren aan iemand die anti-Barribal is.'

Na deze woorden repte de kruidenier zich voort naar zijn wagentje en Tom Poes slenterde een beetje ongerust door naar het hek. Daar had zich intussen een groepje voorbijgangers verzameld, dat onder afkeurend gemompel kennis nam van het aangeplakte bericht.

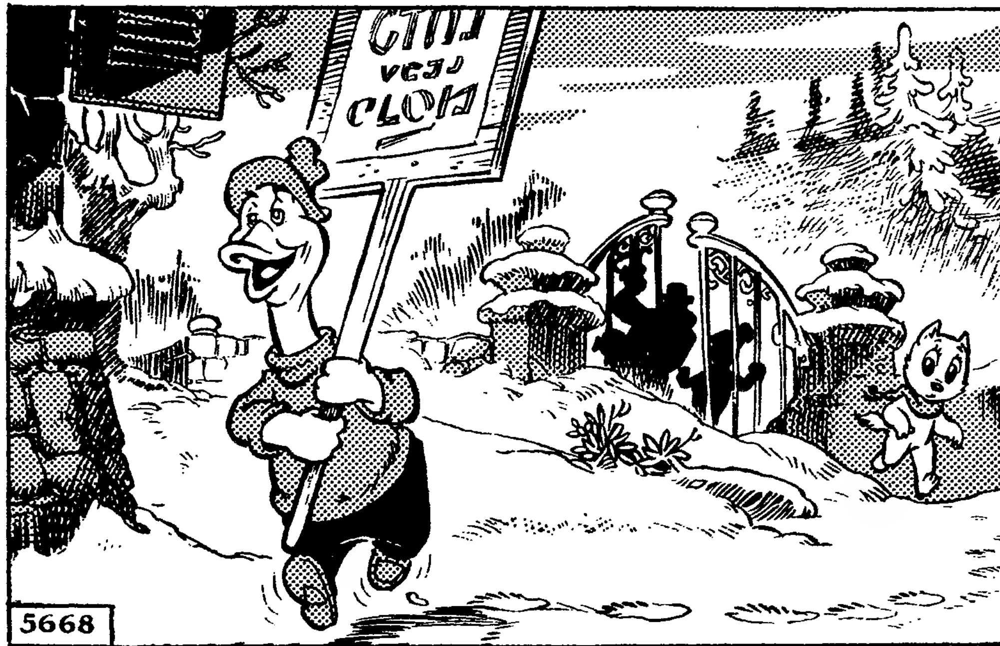
'Hier woont iemand die géén t.v. wil hebben', sprak een der omstanders. 'Hij is dus tegen Barribal.'

'Dan is hij vóór de zedeloosheid', vulde een tweede aan en een derde riep uit: 'Weg met Bommel! De grote Barribal zal hem grijpen!'

'Die reus heeft al heel wat aanhangers', dacht Tom Poes zorgelijk. 'Het wordt tijd om er iets aan te gaan doen.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5668 Op dat moment verscheen er een nieuwe figuur, die een reclamebord over de schouder droeg. Hij passeerde het oploopje en stapte de tuin binnen om met kromme tred het slot Bommelstein te naderen. Tom Poes was de enige die aandacht aan hem schonk.

'Wammes!' riep hij, hem nahollend. 'Wat ga je doen?'

'Niks', verklaarde de ander. 'Dit bord even neerzetten, heel gewoon. Mooi werk, hoor. Het is een boodschap; een reclameboodschap. 'Vol met idealen', zegt de prof. Nou, dat kan ik wel voelen, het ding is reuze zwaar, hoor!'

Zo sprekende plaatste hij zijn vracht tegen een muur van het oude gebouw en Tom Poes wierp er een verbaasde blik op.

'Wat betekent dat?' vroeg hij. 'Ik kan het niet lezen.'

'Dat geeft niet', zei Waggel troostend. 'Ik ook niet. Maar we kunnen altijd nog naar school gaan, wat jij?'

'Heb je een andere betrekking?' hield Tom Poes aan. 'Rijd je niet meer op die auto zonder veren?'

'Ik kan niet alles tegelijk', verklaarde Wammes. 'Eerst de auto en dan het bord, zegt de prof. Maar het is wel dezelfde baan. Ik maak imaasjes. Enig werk, al weet ik ook niet wat het is.'

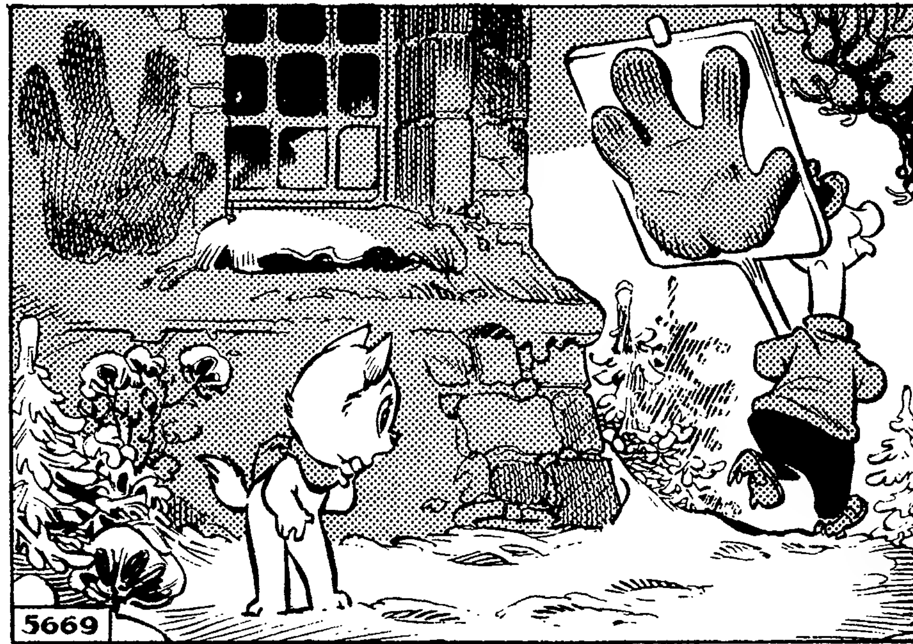
'Hm', zei Tom Poes. 'Waar woont die prof?'

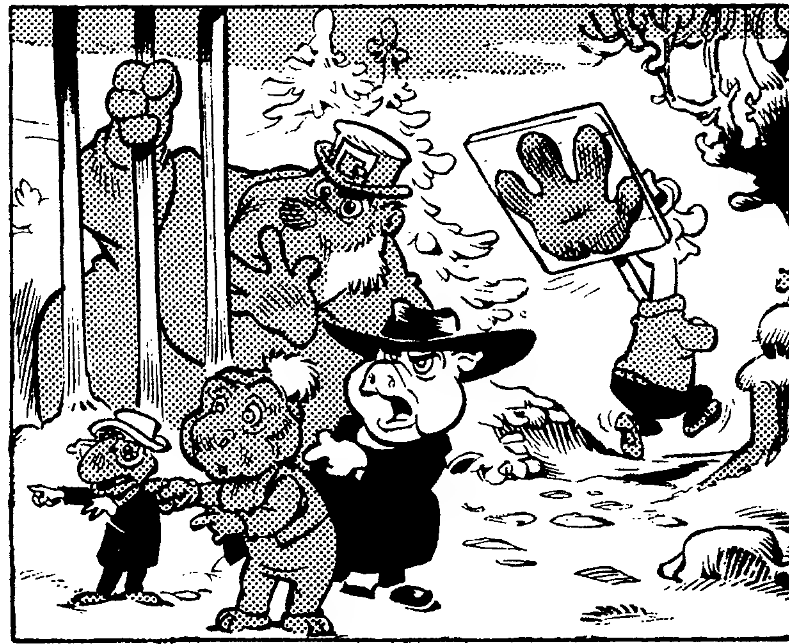
Doch nu had de image-bouwer er genoeg van.

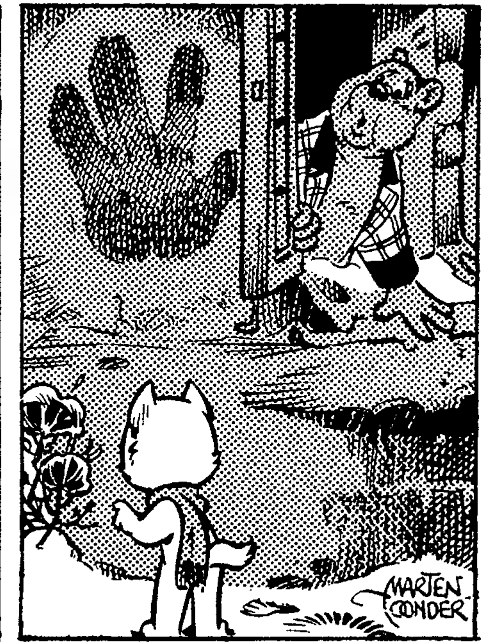
'Zo', sprak hij. 'Het bord heeft lang genoeg gestaan. Ik moet weer eens verder. Tot kijk, hoor!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5669 Waggel drentelde de tuin uit langs dezelfde weg als die hij gekomen was en Tom Poes keek verbaasd naar de achterkant van het reclamebord.

'Een hand', prevelde hij. 'Een soort plastic hand. Waarom draagt Wammes een hand rond? Wacht eens... zou dat soms iets te maken hebben met die reuzenvoetstap?'

Een beweging bij het hek duidde erop, dat hij het bij het rechte eind had. Want daar drong het groepje omstanders morrend het hek binnen.

'Daar!' riep de voorste samenscholer. 'Daar heb je het al! Barribal zal hem grijpen!'

'Weg met Bommel!' riep een tweede en nu begon het opstootje langzaam en dreigend de tuin te betreden.

Tom Poes wierp een onthutste blik achter zich, want hij begreep dat daar de oorzaak van de opwinding te vinden moest zijn. En ja, hoor. Naast het raam waar het bord gestaan had, was een dreigende afdruk op de muur zichtbaar en nu begreep hij plotseling waarom Wammes een plastic hand voortdroeg. Voordat hij echter tot een besluit kon komen, werd hij gestoord door het openen van het venster.

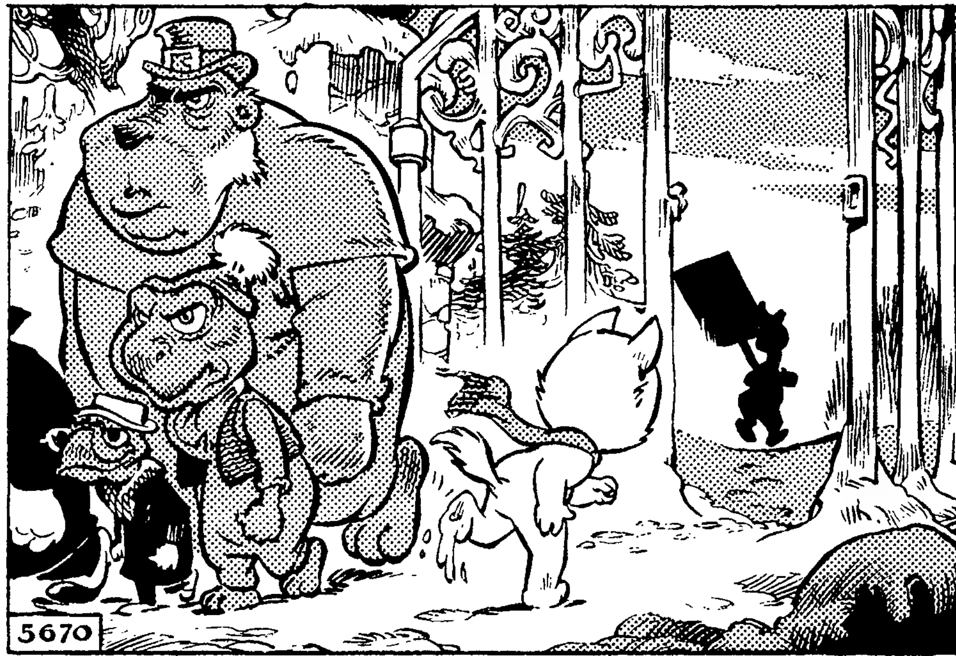
'T-Tom Poes!' sprak heer Ollie, vreesachtig het hoofd naar buiten stekend. 'W-wat is dat?'

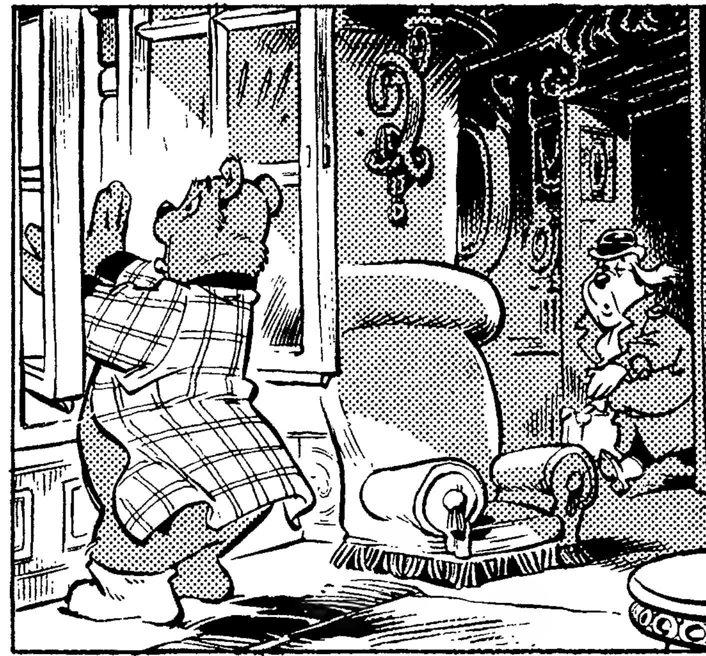
'Een soort stempelafdruk', begon Tom Poes, maar een naderend geroep overstemde zijn verdere uitleg.

'De greep van Barribal!' riep de menigte. 'Weg met Bommel!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder






5670 Tom Poes wachtte niet af, wat er verder zou gebeuren.

‘Eerst moet ik alles van de grote Barribal weten’, dacht hij, terwijl hij achter Wammes Waggel aanholde. ‘Als ik dat reclamebord volg, kom ik vanzelf waar ik wezen moet, en deze keer laat ik me door niemand tegenhouden. En als heer Bommel last met die Barribalaanhangers krijgt, heeft hij tenslotte de hulp van Joost nog.’

Met deze gedachte rende hij langs het opstootje de tuin uit en verdween al spoedig uit het gezicht. Het is te begrijpen, dat heer Bommel dit in het geheel niet prettig vond.

‘Tom Poes!’ riep hij met overslaande stem. ‘Kom terug, Tom Poes! Doe dan toch iets! Zie je dan de hand van Barribal niet? Hij wil mij kwaad doen!’

‘Barribal zal je grijpen!’ riep de samenscholing met sombere stemmen. ‘Weg met jou!’

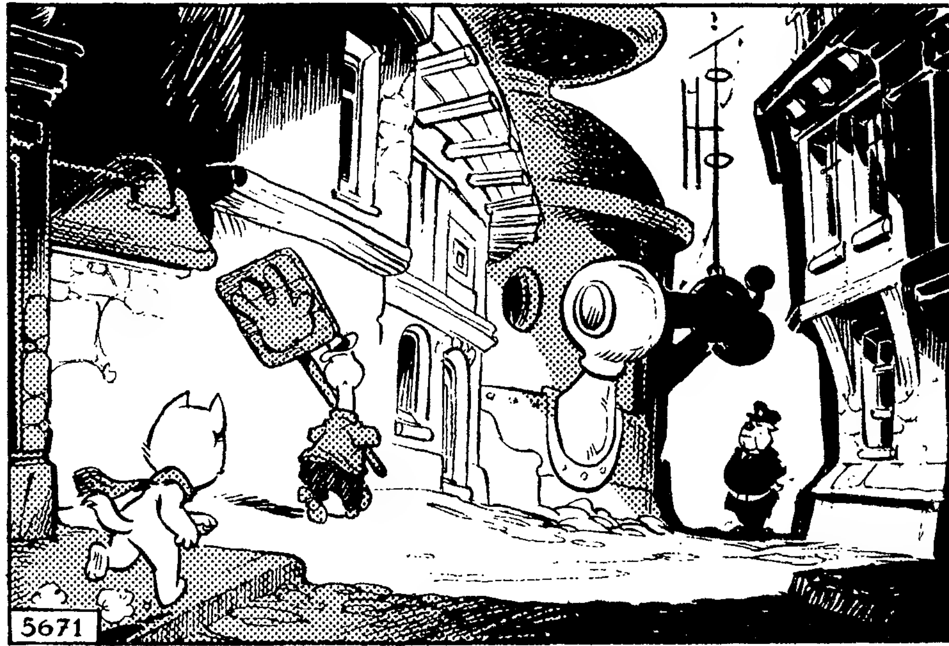
‘Ze willen me kwaad doen!’ piepte heer Ollie. ‘Tom Poes! Ach, is er dan niemand die mij met m’n zere been wil helpen?’

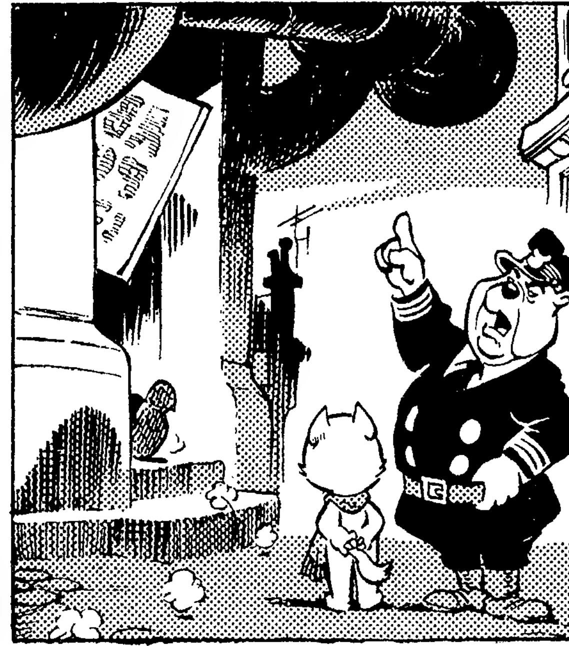
Hij sloot met bevende handen het venster en riep met hernieuwde kracht: ‘Joost! Waar ben je toch?’

‘Hier ben ik, heer Olivier’, sprak de knecht achter hem. ‘Ik heb nog eens verder nagedacht en ik voel, dat ik heen moet gaan. Ook de zwakke heeft zijn rechten en de tijd van onderdrukking is voorbij, als ik zo vrij mag zijn. Een nieuwe tijd is aangebroken, met uw welnemen.’

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5671 Tom Poes volgde Wammes Waggel op enige afstand zonder hem in zijn bezigheden te storen. Nu waren deze uiterst eenvoudig. Van tijd tot tijd raadpleegde de reclameman een papiertje waarop enkele adressen stonden. Daar plaatste hij dan zijn bord tegen een muur om een handafdruk te vervaardigen en stapte weer verder. Op deze wijze verliep het grootste gedeelte van de dag en pas in de namiddag kwam het einde van de tocht in zicht. Het was een opvallend pand, vol elektronische apparatuur, dat in een stil achterstraatje gelegen was.

Wammes stak groetend een hand op tegen commissaris Bas, die voor de deur stond, en verdween naar binnen. De politiechef keek hem vol verbittering na.

'Dat doet maar', sprak hij. 'Dat loopt maar in en uit met verdachte spandoeken en wagens op platvoeten en de politie is machteloos. En daar is Tom Poes ook weer.'

'Ja zeker', zei Tom Poes. 'Ik wil nu weleens wat meer weten van Barribal. Hij heeft heel wat aanhangers in de stad.'

'Vertel mij niets!' gromde de politiechef. 'Samenscholingen en onlusten. Als je geen t.v. hebt, kan je klappen krijgen. En ik, als politie, sta voor aap. Weet jij wat er in dit gebouw gebeurt, ventje?'

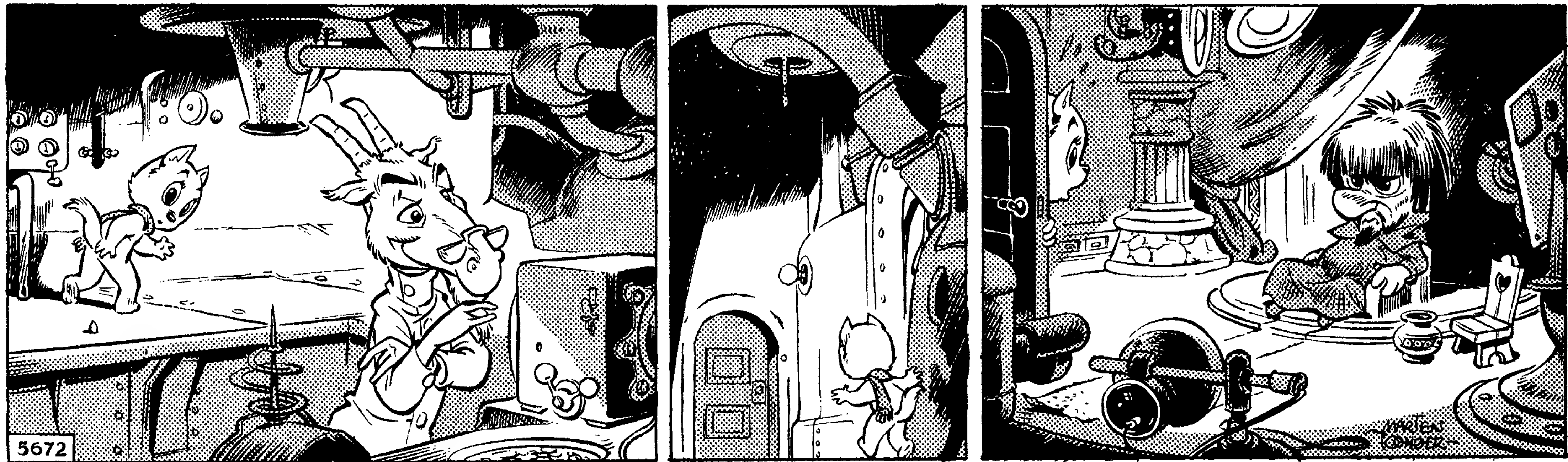
'Hier werkt een professor', zei Tom Poes. 'En het zou me niet verbazen wanneer de reus hier ook woont.'

'Hier worden clandestiene televisieprogramma's uitgezonden', verklaarde de commissaris smartelijk. 'En ik mag niet ingrijpen. Orders van de burgemeester. Ze geven hem te denken, zegt hij.'

En met die woorden keerde hij het gebouw verbitterd de rug toe.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder



5672 Tom Poes maakte daar gebruik van door haastig naar binnen te sluipen.

'Als de politie niets mag doen, kan ik toch allicht eens binnen gaan kijken', dacht hij. 'Ik kan er hoogstens uitgegooid worden!'

Daar was echter geen sprake van. Door het hele gebouw galmde het gepraat van de reus in een nieuwe t.v.-uitzending, die in deze ruimte slechts door één figuur gevolgd werd — en dat was professor Sickbock.

Voor Tom Poes was dat geen verrassing, want hij had al lang gedacht, dat hij degene was, die Barribal bij zijn optreden hielp. De geleerde zat met zijn rug naar hem toe, zodat hij onopvallend langs hem heen kon komen. En in het voorbijgaan hoorde hij hem mompelen: 'De toon kan nog wat voller. Ik moet dat stemmetje nog iets meer effect geven. Het moet overeen stemmen met de image-stoel en de voetstappen.'

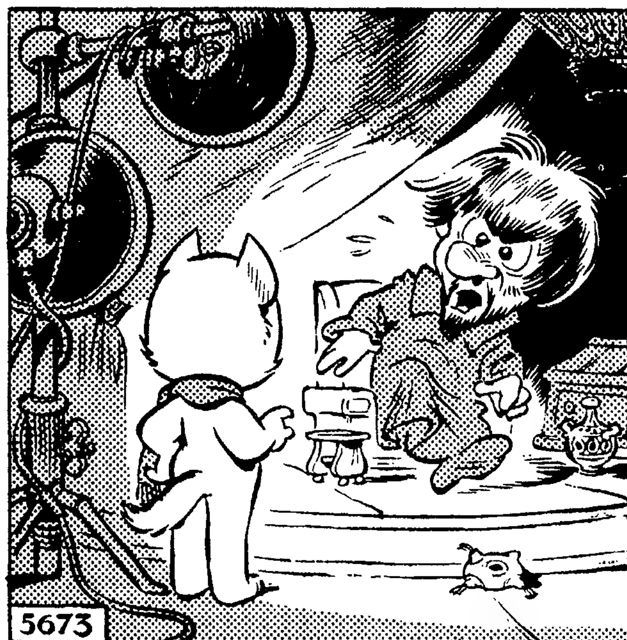
Deze opmerking prikkelde Tom Poes des te meer om de studio te vinden waarin de reus zat te spreken. Hij haastte zich het vertrek uit, zodat hij in een korte gang kwam — en keek toen oplettend om zich heen.

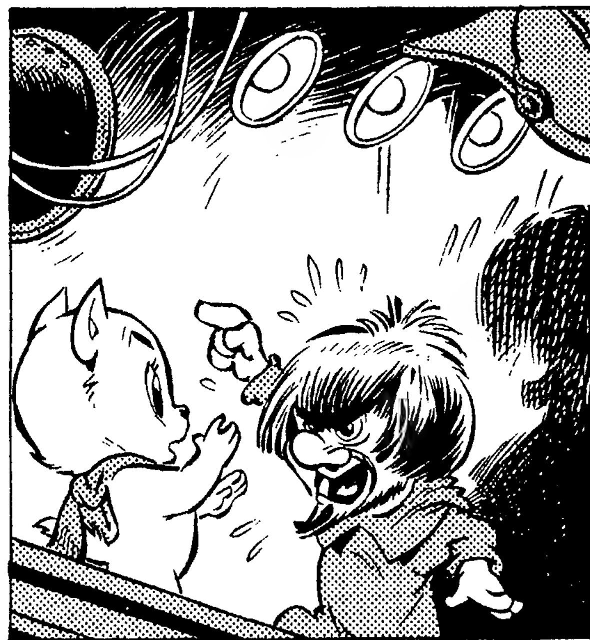
'Hier ergens zal Barribal wel zitten', dacht hij. 'Maar de enige toegang die ik zie, is dat kleine deurtje en daar kan een reus nooit door. Nu begin ik warm te worden.'

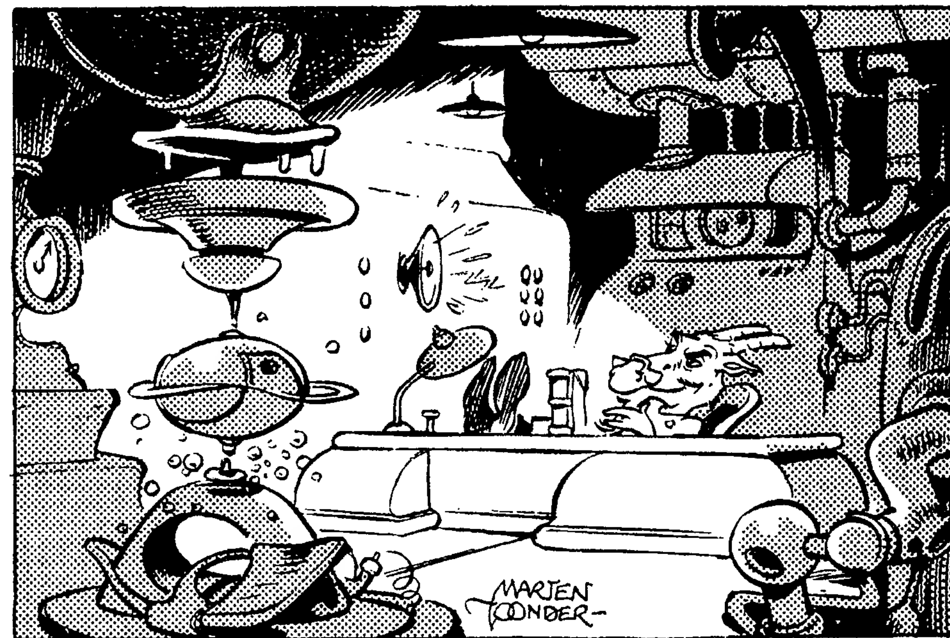
Héél voorzichtig draaide hij de kruk om en stak het hoofd om de hoek.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5673 De uitzending was juist afgelopen, toen hij de troonzaal van Barribal binnenkwam. Maar in plaats van een reus, troonde daar de dwerg, die hij in het begin van dit verhaal ontmoet had. Het was maar een klein vertrekje waarin hij zat, ingericht met kleine meubeltjes. In vergelijking met zijn omgeving leek de dwerg reusachtig, maar voor Tom Poes was hij toch niets meer dan het ongelukkige ventje dat door kwaaie apen bespot placht te worden.

'Ben jij het?' riep hij uit. 'Ik had het kunnen weten. Tussen miniatuurtjes is een dwerg een reus! Natuurlijk!'

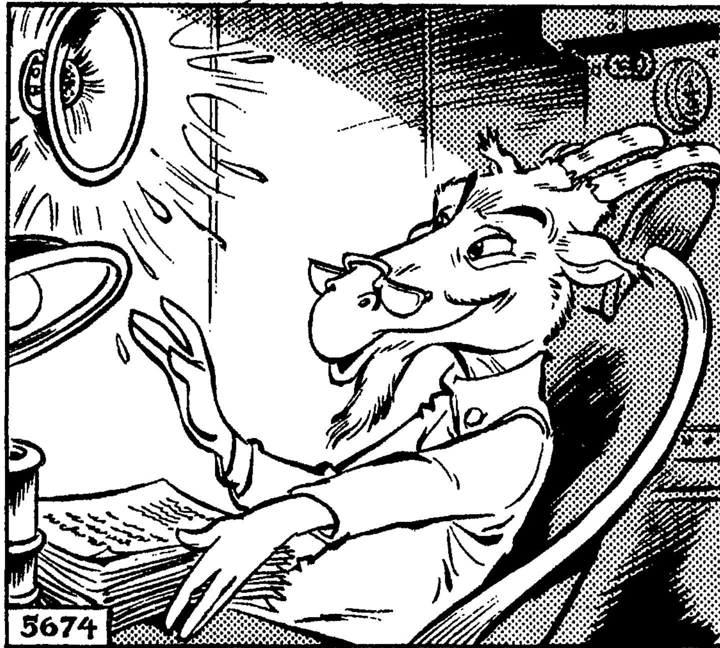
'Wat?!' riep de ander met een knerpende piepstem. 'Ik ben de grote Barribal! Ik ben uit mijn grot gekomen en nu is het uit met het domme gelach. Er zal ernstig gestraft worden!'

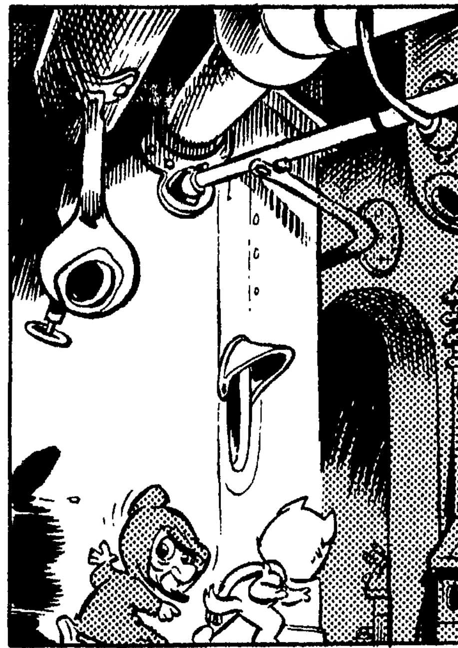
'Kalm maar!' zei Tom Poes sussend. 'Ik lach helemaal niet, want ik weet, dat je een reuzeleider bent. Maar waarom houdt Sickbock je hier verborgen?'

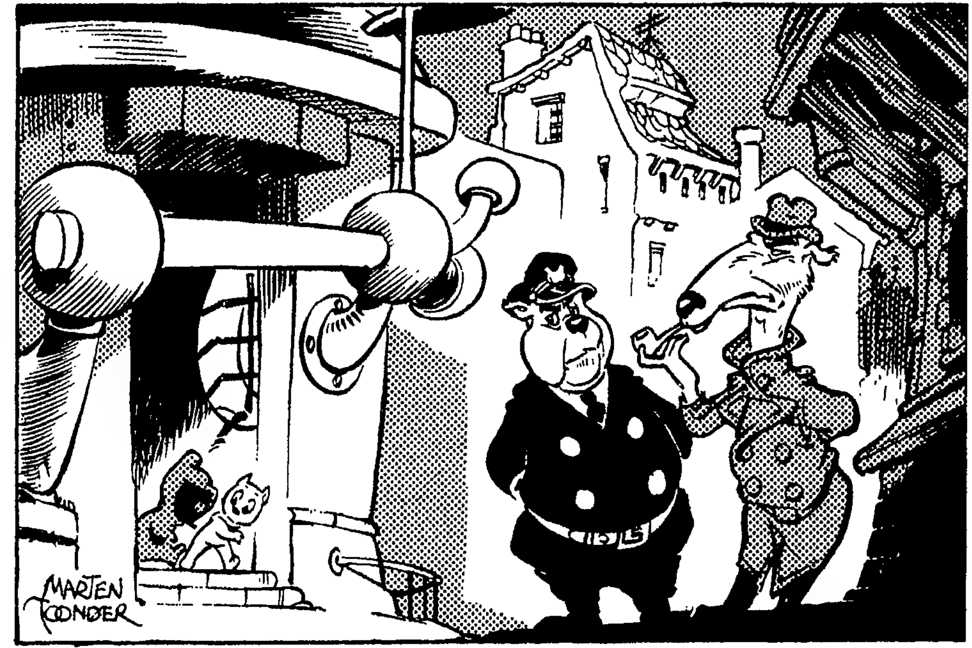
De dwerg had echter alle begrip voor verhoudingen verloren — en omdat hij zichzelf als reus was gaan zien, gaf hij zich aan een vreselijke woedeaanval over. Dit bleef natuurlijk niet onopgemerkt; want hoewel de televisie-uitzending afgelopen was, waren de verbindingen in het gebouw nog niet verbroken. Professor Sickbock had dan ook door middel van een luidsprekertje het volle genot van het gesprokene. De geleerde deed echter geen poging om in te grijpen; hij nam op zijn gemak achter een bureau plaats en stak glimlachend een hand uit naar een lijvig manuscript dat voor hem lag.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5674 'Ei, dit is een interessante reactie', sprak de geleerde tot zichzelf. 'Nuttig voor mijn studie, zou ik zelfs willen stellen. Hoe reageert de dwerg met het leiderssyndroom, wanneer hij denkt een reus te zijn?' En hij begon met een lopende hand te schrijven.

Tom Poes wist dat natuurlijk niet. Hij was erin geslaagd de dwerg te sussen door hem eerbiedig met reuzeleider aan te spreken en wantrouwen tegen Sickbock te zaaien.

'Waarom houdt hij je hier verborgen?' herhaalde hij. 'Omdat hij zelf de leider wil zijn, natuurlijk! Je moet naar buiten en je in je grootheid aan je volgelingen tonen. Dan heb je pas macht!'

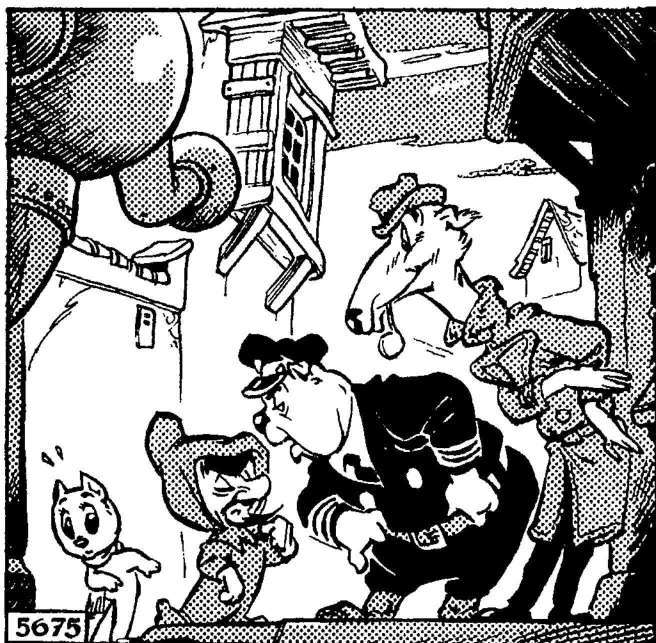
Deze en dergelijke opmerkingen kalmeerden Barribal. Hij trok zijn puntmuts over de oren en volgde Tom Poes door de verlaten gang naar buiten. Op de stoep bleef hij echter staan om een wantrouwige blik op een paar figuren te werpen die voor het gebouw hadden post gevat. Het waren commissaris Bas en inspecteur Klopstock, die met verschillende oogmerken de ingang in de gaten hielden.

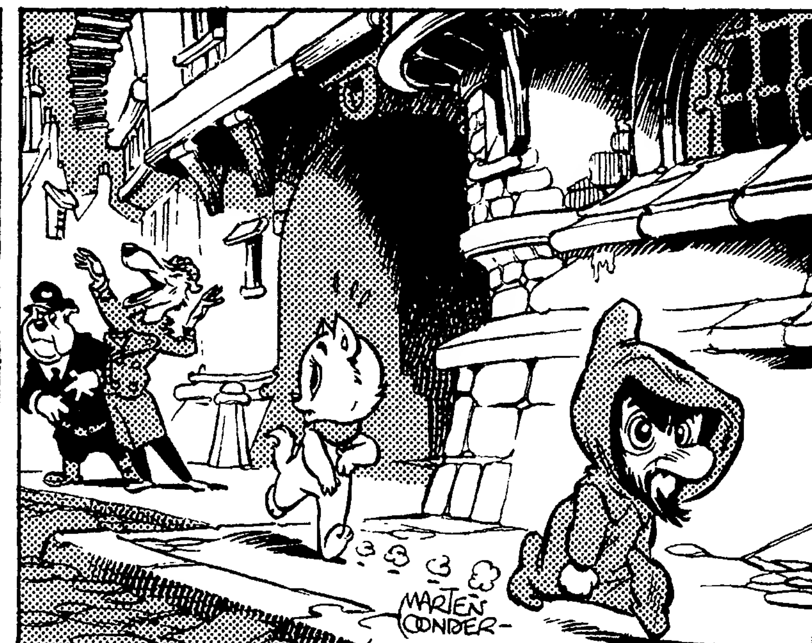
'Ik zou er wat voor over hebben om die bovenmaatse overtreder te arresteren!' gromde de politiechef.

'Nou, daar zou ik niet graag aan beginnen', sprak zijn ondergeschikte. 'Maar ik zou het prachtig vinden om iemand van dat formaat eens in de ogen te mogen blikken. Het zou me wat doen, commissaris! Wat een persoonlijkheid!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder



5675 ‘Daar staat een volgeling van je’, fluisterde Tom Poes. ‘Geef hem zijn zin, dat zal hem gelukkig maken.’

Barribal gluurde hem wat wantrouwig aan, doch toen overwon hij zijn schroom en trad op de beide politieambtenaren toe.

‘Ik hoorde’, zo sprak hij met een piepstem, ‘dat u de grote Barribal zou willen zien. Nu, dat kan. Hij staat voor u!’

De commissaris wierp een onthutste blik in het rond. Toen rechtte hij de rug en trok zijn mond in een grimmige plooi, terwijl de inspecteur in een uitbundig gelach uitbarstte.

‘Die is goed!’ hikte hij. ‘Die dreumes wil ons erin laten lopen. Dat is humor, zegt u nu zelf!’

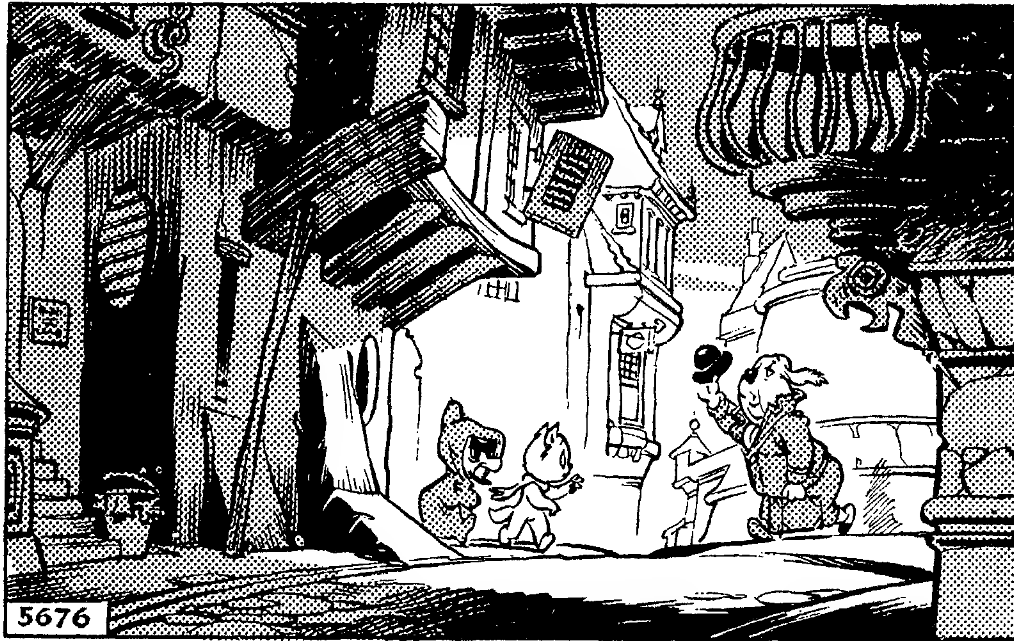
‘Niks humor’, gromde de politiechef. ‘Dat onderkruipsel laat ons een figuur slaan. Dat komt ervan wanneer de politie niet kan ingrijpen bij overtredingen. Het gezag verdwijnt, Klopstock! Houd op met dat gegiechel! Dit is een order!’

De dwerg deed geen pogingen om zich te laten gelden. Hij zakte wat in en liep snel door.

‘Dat is een tegenvaller’, dacht Tom Poes, terwijl hij hem volgde. ‘Ik had erop gerekend, dat een Barribal-aanhanger tot zichzelf zou komen, wanneer hij zijn leider in zijn ware afmetingen zou zien. Maar het lijkt er niet erg op.’

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder






5676 De dwerg stapte voort met een sombere uitdrukking in de ogen. Het voorgevallene had hem sterk aangegrepen, dat bleek uit zijn gebogen houding en binnensmonds geprevel.

'Zo loopt het mis', dacht Tom Poes. 'Ik moet de Barribal-aanhangers ervan overtuigen, dat hun leider een dwerg is. Nu, misschien heb ik bij de volgende meer succes.'

Op dat moment werd hij de bediende Joost gewaar, die met een koffertje in werktijd door de stad liep — en hij groette hem verbaasd.

'Heb je je ontslag genomen?' vroeg hij.

'Dat heb ik, met uw welnemen', gaf de knecht toe. 'Het werd mij alles een weinig te veel. Ook iemand in mijn positie heeft zijn rechten. Dat heeft de grote Barribal mij duidelijk gemaakt. Door de reus zijn mij de ogen opengegaan, wanneer u mij toestaat.'

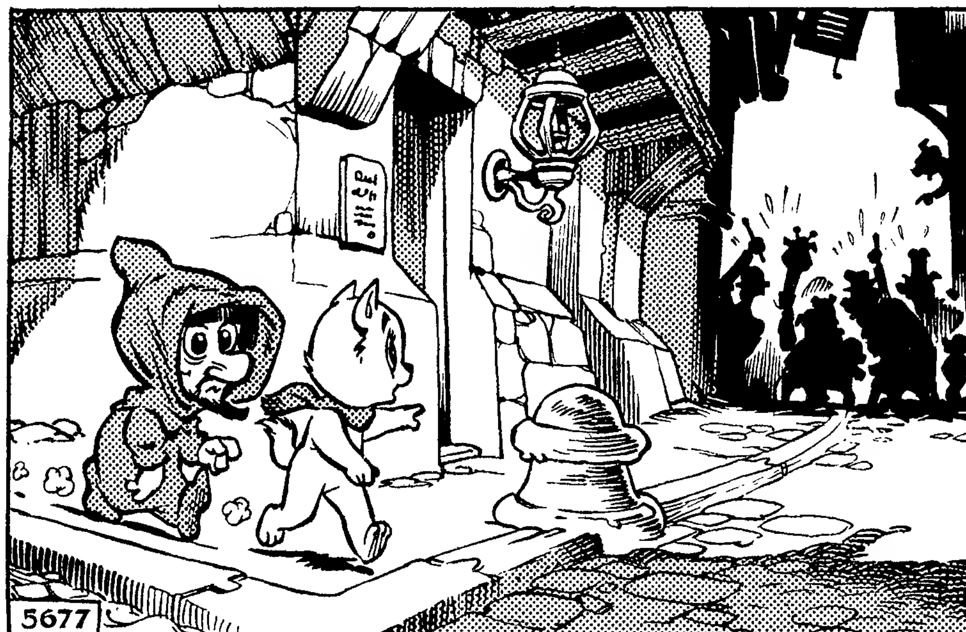
'Nu, dat treft dan mooi', zei Tom Poes. 'Weet je wie er hier voor je staat, Joost? De grote Barribal persoonlijk! Hij zal je graag even toespreken.'

De bediende wierp een blik op Tom Poes' metgezel en zijn ogen verglaasden. Toen wendde hij zich met een ruk om en hervatte zijn wandeling.

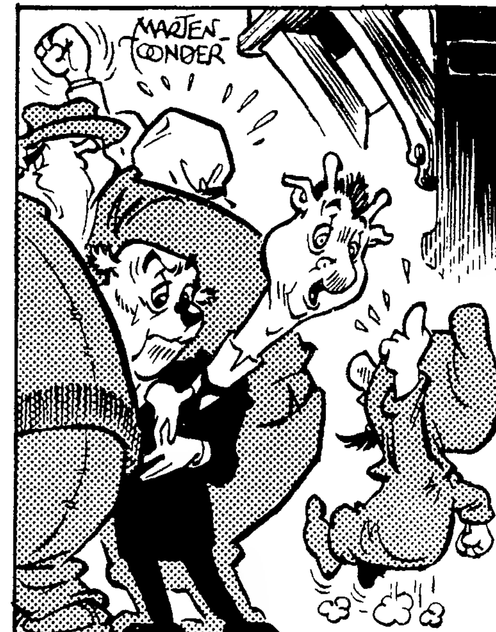
'Dat is nu niet mooi van u, jongeheer', sprak hij onder het heengaan. 'Grapjes maken ten koste van een gering persoon en van mezelf in mijn bekommerde toestand. Heel betreurenswaardig!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5677 'Je hebt me voor de gek gehouden', zei de dwerg met een geknepen stem, toen hij met Tom Poes verder de stad introk. 'Mijn aanhangers volgen mij niet en ze herkennen me niet eens als ze me in mijn grootheid voor zich zien.'

'Hm', zei Tom Poes. 'Dit waren misschien twee erg domme volgelingen. We zullen het een beetje groter aanpakken. Kijk, daar is een oploopje en dat lijkt me nu net de kans om de menigte eens toe te spreken!'

Hij wees naar een opgewonden groep, die zich om iemand heen geschaard had en luidkeels van zijn ontstemming blijk gaf.

'Ik ken die dikke!' riep er één. 'Hij is tegen Barribal! Hij wil geen t.v.-toestel kopen!'

'Dan istie dus voor de wetteloosheid!' schreeuwde een ander.

'Hij is onzedelijk!' vulde een derde joelend aan.

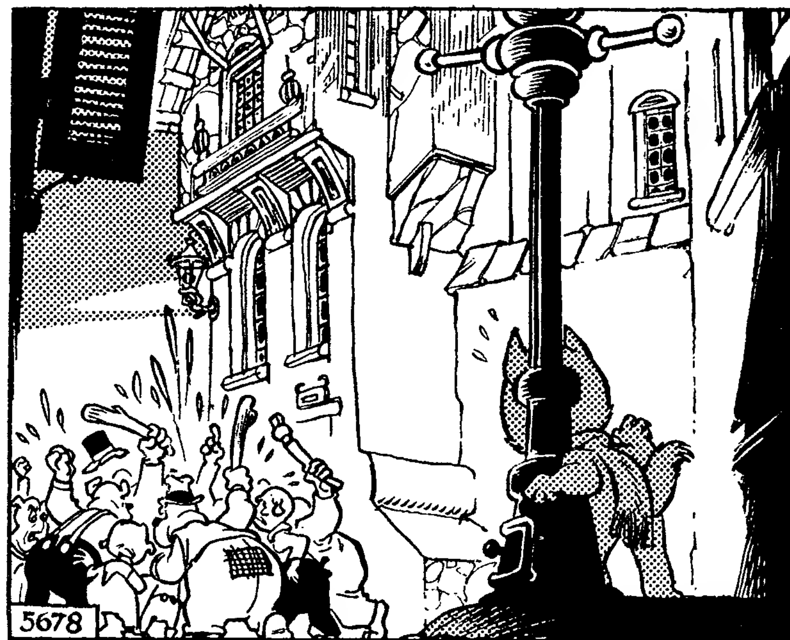
'Zie je wel hoeveel aanhangers je hebt?' riep Tom Poes er bovenuit. 'Ga er heen en neem de leiding op je. Laat je rechtvaardige wetten horen en verzin een strenge straf voor de misselijke figuur tegen wie ze het hebben.'

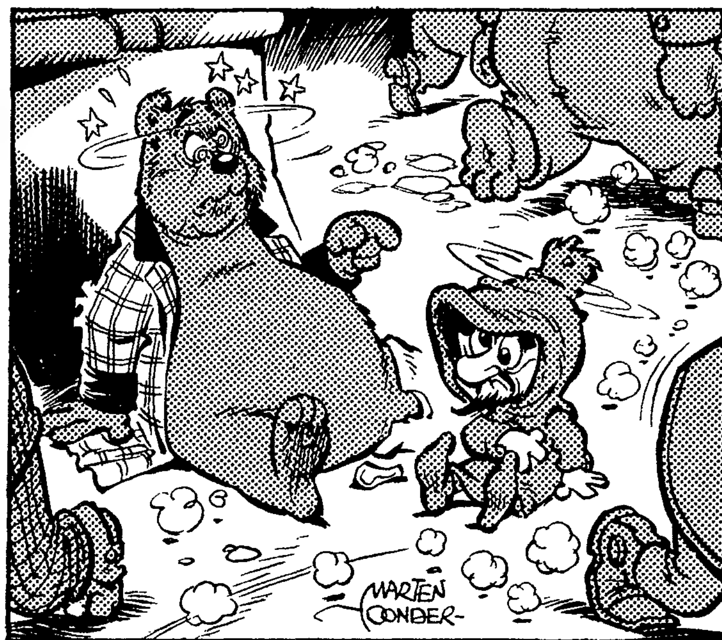
De dwerg overwon zijn onzekerheid en trad op het opstootje toe.

'Hier ben ik', krijste hij. 'Ik eis stilte! Ik ben de grote Barribal en ik zal hier persoonlijk recht spreken!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5678 Toen hij een poosje op een doordringende pieptoon getuigd had dat hij de grote Barribal was, begon dit de menigte te verdrieten. Een toenemend gegrom en een heftige beweging duidden erop, dat de massa tot daden overging — en al spoedig was het kleine ventje dan ook in het gedrang opgenomen.

Tom Poes keek er vanaf een veilige afstand naar.

'Dit moet nu eenmaal gebeuren', prevelde hij. 'Helpen kan ik hem niet en daarom kan ik beter hier blijven. Maar het is wel een vervelend gezicht.'

Gelukkig was het ongelijke gevecht al spoedig ten einde. Er klonken nog wat uitroepen en toen verspreidde het opstootje zich, terwijl de oorzaken ervan gekreukt en verslagen achterbleven. Het zal de meelevende lezertjes niet verbazen, dat een van hen heer Bommel was. Door zijn in het oog lopende anti-Barribalhouding had hij al geruime tijd aanstoot gegeven — en daar zat hij nu. Versuft wierp hij een dwalende blik in het rond, die ten slotte onzeker op de dwerg viel.

'Umps...' mompelde hij moeilijk. 'W-wie istat? Ik-kik... ik ken jou, bedoel ik...'

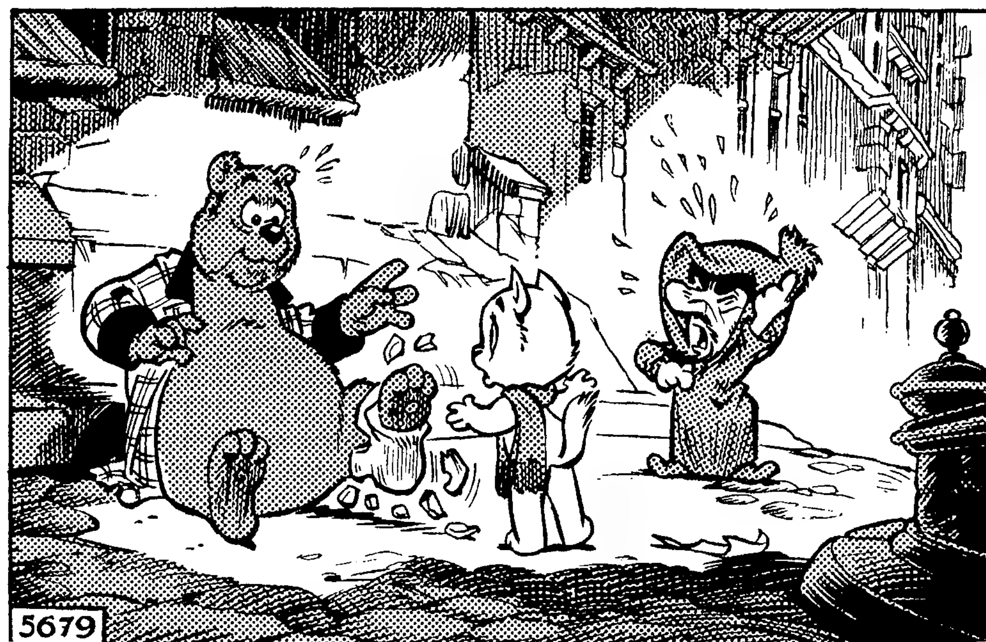
Met deze woorden richtte hij zich wat op en fronste een wenkbrauw om de aangesprokene scherper in de lens te krijgen.

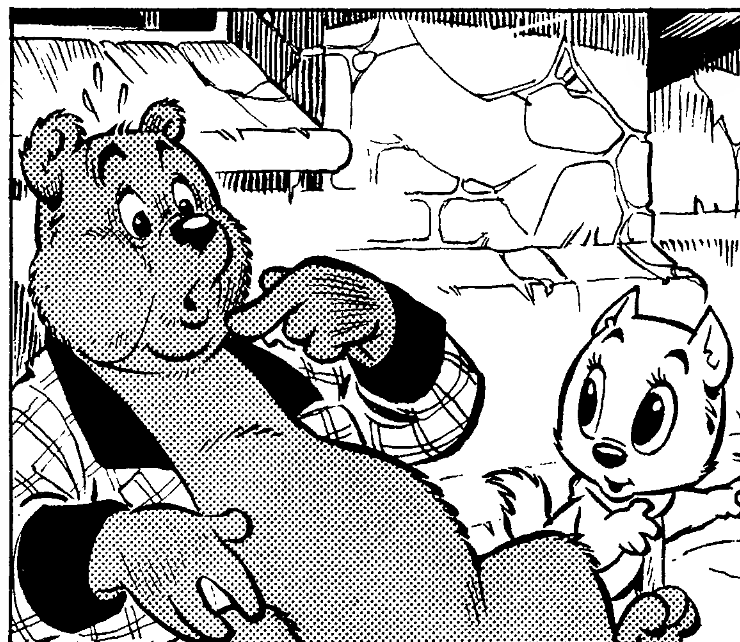
'Juist!' hernam hij. 'Jij bent de dwerg die Barribal kende, als je begrijpt wie ik bedoel!'

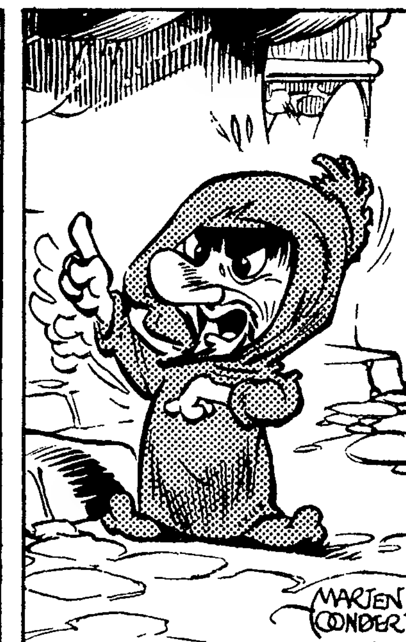
'Jazeker', zei het ventje. 'Ik ben de grote Barribal persoonlijk!' Maar zijn stem klonk lusteloos.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5679 Hij stond op en deed moeilijk een paar passen; door het treffen met zijn aanhangers was hij enigszins bezeerd geraakt.

‘Ik ben de grote Barribal!’ herhaalde hij op zwakke toon.

‘Ach wat!’ prevelde heer Ollie, die nu ook zijn eigen tors op kwetsuren onderzocht. ‘Dat kan immers niet. Die was veel groter. Zijn schaduw bedoel ik...’

Hij zweeg plotseling, want al onderzoekende was hij vanzelf bij zijn gespalkte been gekomen — en daar viel het hem op, dat het gips er in brokken afviel, zonder dat het zeer begon te doen.

‘Genezen!’ riep hij uit. ‘Mijn been is genezen! Ach, het is wonderlijk wat een heer allemaal doorstaan kan!’

‘Het is natuurlijk nooit gebroken geweest!’ zei Tom Poes. ‘Ik denk, dat Sickbock u alleen maar uit de weg wilde hebben, toen hij met de reus ging werken. Omdat u die kende, natuurlijk!’

‘Ik ben de reus!’ schreeuwde het mannetje terzijde, maar heer Bommel schonk geen aandacht aan het gekraai.

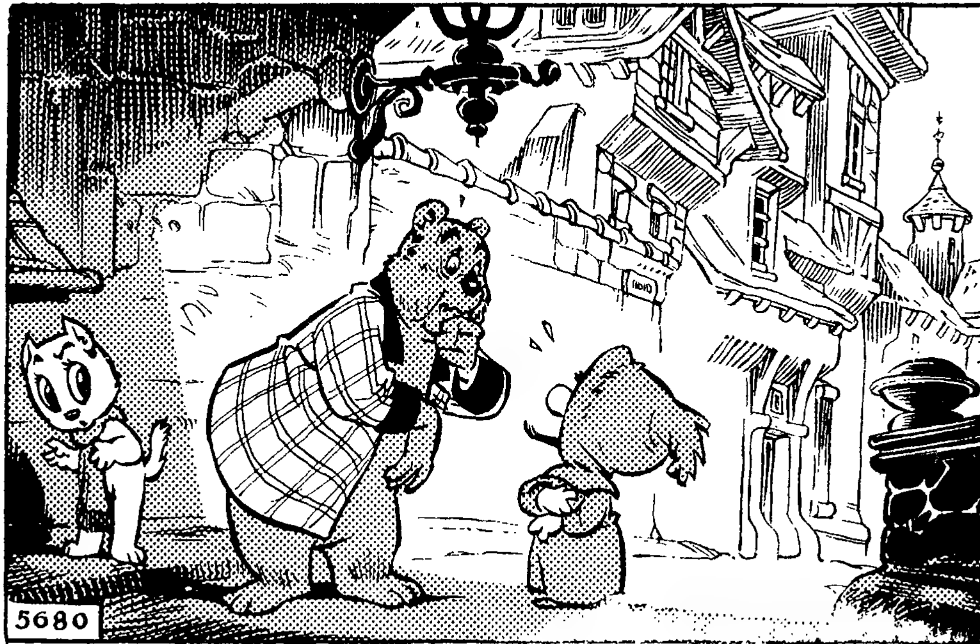
‘Ik?’ vroeg hij verbaasd. ‘Ken ik de reus? Wie is het dan?’

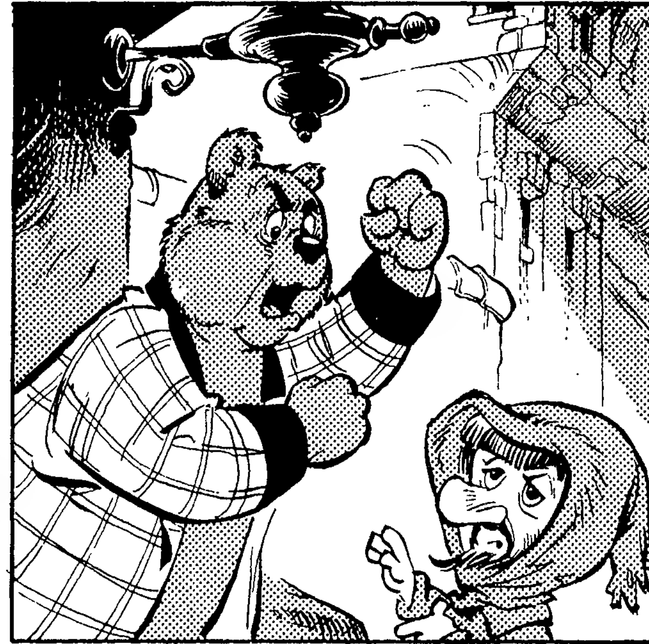
‘Die daar!’ zei Tom Poes, terwijl hij naar het mannetje wees.

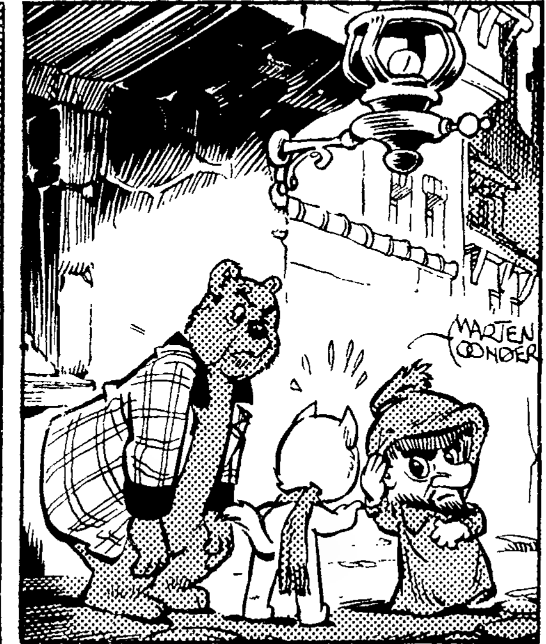
‘Ik ben de grote Barribal!’ kraste de dwerg met een zwaaiende wijsvinger. Hij deed nog wel zijn best, maar het was duidelijk, dat de lust hem begon te vergaan.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5680 Heer Bommel scharrelde moeilijk overeind en schudde de laatste resten gips van zijn been af. Toen wendde hij zich peinzend tot het mannetje, dat moe en twijfelend tot stilte was vervallen.

'De reus?' mompelde heer Ollie hoofdschuddend. 'Ben jij die reus? Maar die schaduw dan? In de grot bedoel ik? En die stem?'

'Echo's en lichteffecten', zei Tom Poes. 'Professor Sickbock heeft die dingen technisch versterkt met luidsprekers en camera's — en hij heeft van de dwerg een reus gemaakt.'

'Sickbock!' riep heer Ollie uit. 'Ik had kunnen weten dat die erachter zat. Knoeien met mijn gevoelige gipsvoeten en met televisiemachines.'

Hij zweeg even om adem te halen en zijn gelaat bewolkte, terwijl er een idee in hem opkwam.

'Die Sickbock moet een lesje hebben!' riep hij uit. 'Men kan een heer niet ongestraft in gips leggen, het volk tegen hem opzetten en allerlei onlusten zaaien, als men begrijpt wat ik bedoel! We moeten de handen ineenslaan, heer Reus! Doe mee!'

De kleine Barribal was nu echter geheel ingezakt, want door het voorgevallene was de waarheid langzamerhand tot hem doorgedrongen.

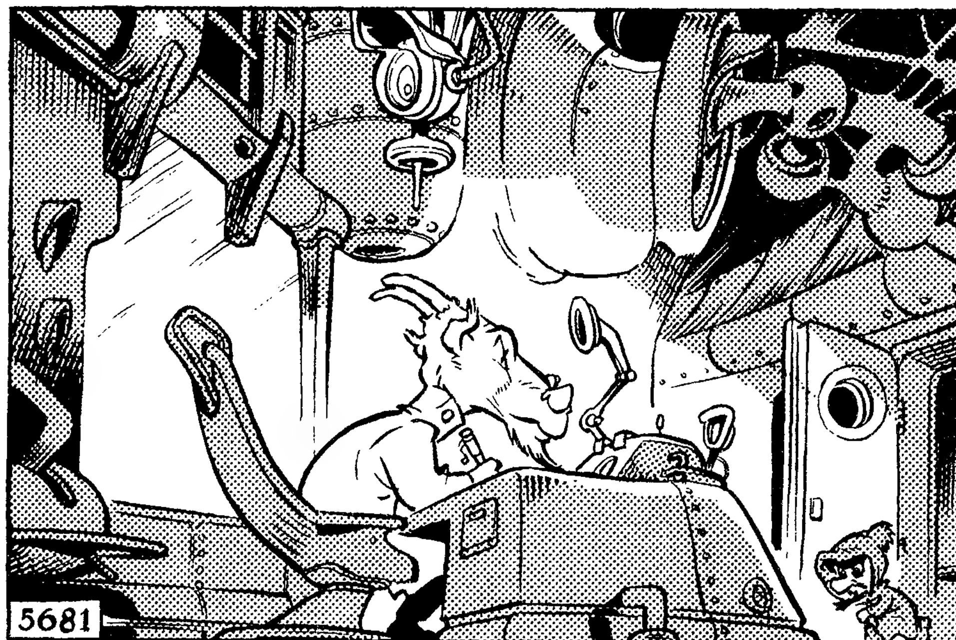
'Ik ben geen reus', prevelde hij moedeloos. 'Zeg maar heer Dwerg. En wat kan een dwerg tegen een professor doen?'

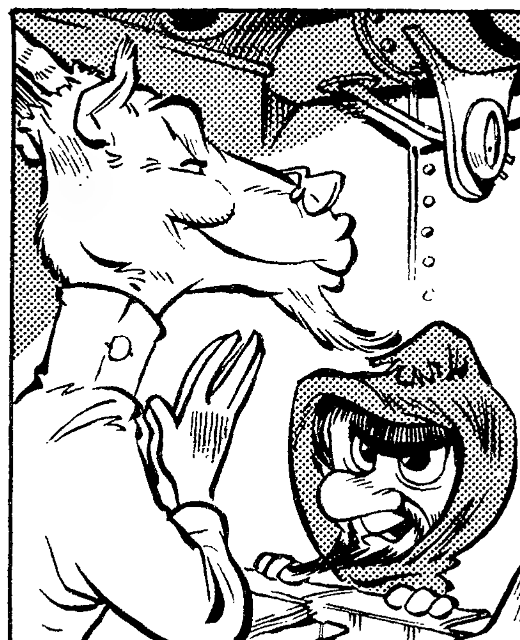
Deze vraag verraste heer Bommel en hij wierp een vragende blik op Tom Poes.

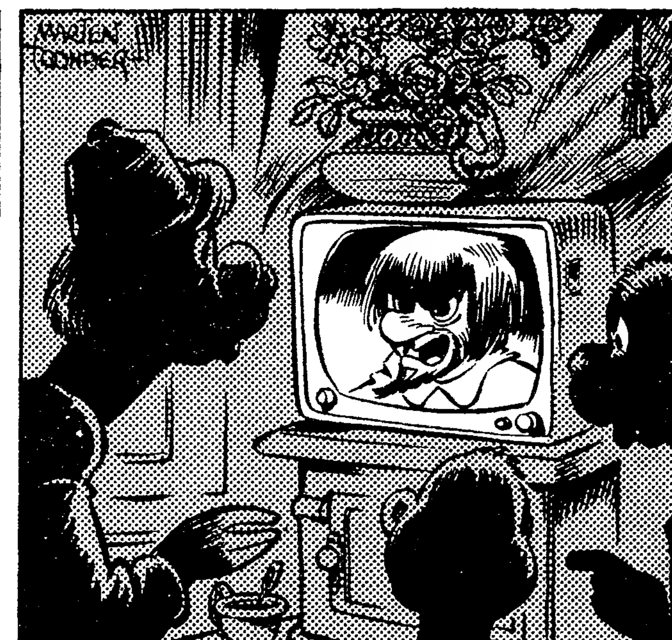
'Het kan!' riep die. 'Ik heb een idee. Luister goed...'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5681 Professor Sickbock zat achter zijn schrijfbureau en werkte ijverig aan zijn manuscript.

'Kijk,' zo zei hij tot zichzelf, 'ik nader het einde van mijn studie. Nog enige proeven en de conclusie staat voor de deur. Alleen over de titel ben ik niet zeker. 'Leiderssyndroom' of 'Dwergensyndroom'; wat zal ik nemen?'

Op dat moment werd hij gestoord door het binnentreden van de dwerg, die rechtstreeks op hem afkwam en voor zijn schrijfmeubel post vatte.

'Ei', sprak de geleerde. 'Ge zijt stilletjes naar buiten geglipt, als ik me niet vergis. En dat nog wel, terwijl ik u zo gewaarschuwd heb!'

'Ja', zei het mannetje met schrille stem. 'Ik ben naar buiten geweest om me onder mijn volgelingen te begeven. Is daar soms iets op tegen? Ik ben de grote Barribal en ik...'

'Kalmeer, mijn waarde', onderbrak de professor glimlachend. 'Onthoud mij uw gemeenplaatsen. Natuurlijk zijt ge vrij om te gaan waar ge wilt. Ge doet alleen uzelf schade. Wat zijn uw verdere plannen?'

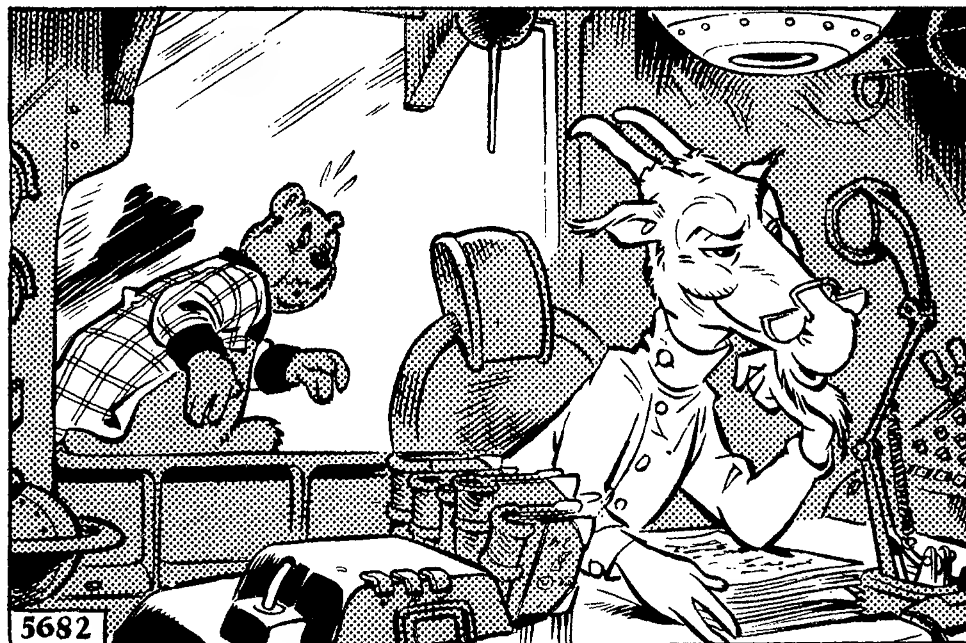
'Voortgaan!' riep Barribal. 'Ik wil meteen weer voor de televisie om iedereen mijn grootheid te laten horen en zien!'

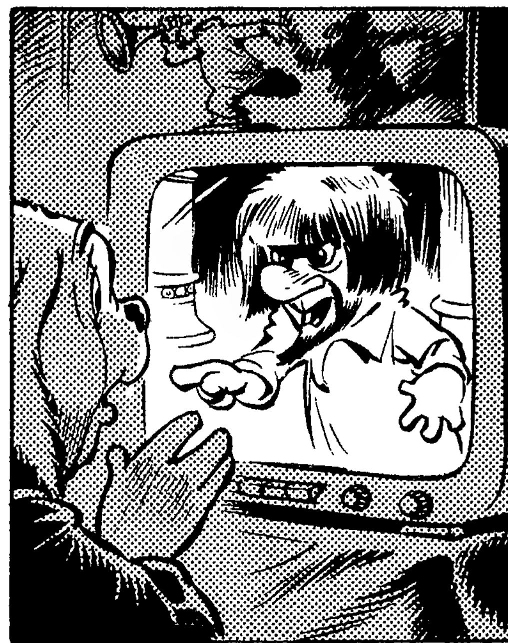
'Uitstekend', gaf de geleerde toe, terwijl hij op een knop drukte. 'De camera wacht!'

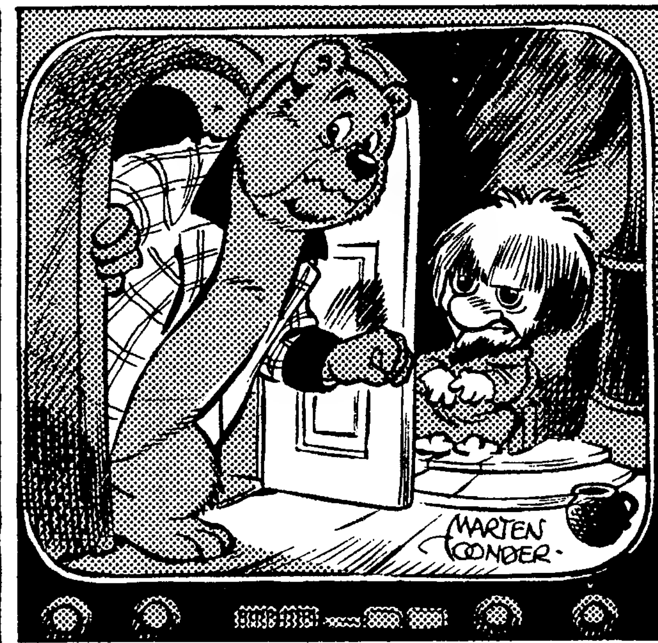
En zo werden de uitzendingen van de clandestiene zender dus hervat, zodat men in vele huiskamers het vertrouwde gezicht van de reus plotseling weer kon waarnemen.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5682 Professor Sickbock zat met een peinzende glimlach over zijn manuscript gebogen en luisterde naar de redevoering die de grote Barribal, door middel van omvormers en echokelders, met een volle basstem ten gehore bracht. Het geluid was zo groot, dat heer Bommel meende onbemerkt naar binnen te kunnen glippen, zoals dat volgens de list van Tom Poes gebeuren moest.

‘Ei, ei’, prevelde de geleerde, die hem in een tot dat doel opgesteld spiegeltje zag passeren. ‘Een interessante ontwikkeling! Hier naderen we het hoofdstuk ‘Confrontatie van reus-image met ongeschoolde levensvorm’. Wat zal de uitwerking daarvan op de toeschouwer zijn?’

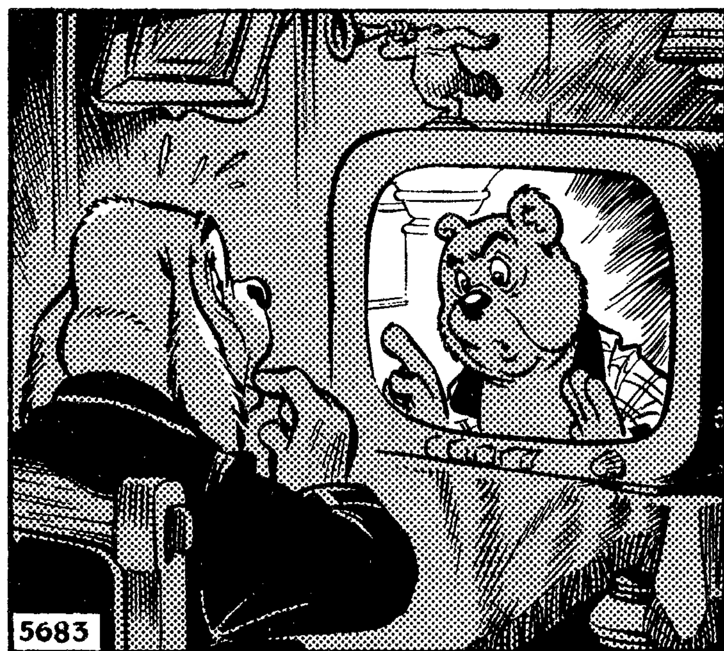
Dat was inderdaad de vraag. Voorlopig zag de kijker alleen nog maar het beeld van de grote leider op het scherm, die hem op holle toon bedreigde met strenge straffen voor zijn overtredingen — en de bediende Joost, die in een kaal huurkamertje het gebodene door middel van een t.v.-toestel genoot, deinsde een weinig achteruit.

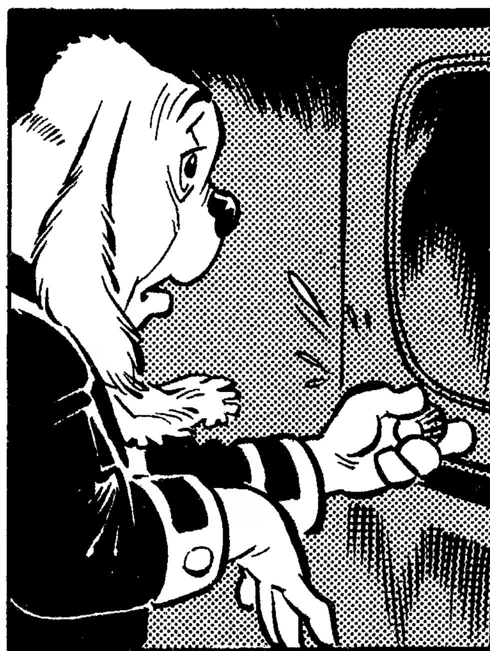
‘Het is duidelijk dat dit een reus is!’ prevelde hij bevreesd. ‘Er is een zekere gelijkenis met de dwerg die mij op straat aansprak, maar dit is een geweldige persoonlijkheid! Wat een formaat, als men mij toestaat!’

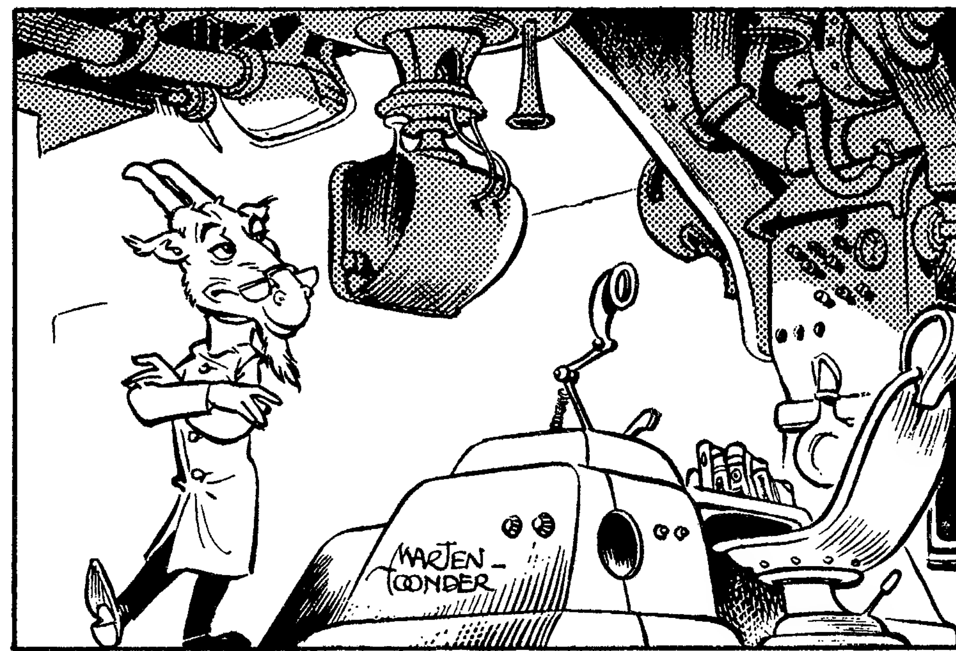
Op dat moment stokte zijn adem. Op het beeld opende zich de hoge deur van de troonzaal en daardoor wrong de bekende gedaante van zijn meester zich met moeite naar binnen.

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5683 Heer Bommel werkte zich een beetje verkrampt de zaal in en wendde zich tot de camera om een toelichting op het gebeuren te geven. Van tijd tot tijd was er nog een glimp van de grote Barribal zichtbaar, maar het was duidelijk dat deze geheel in het niet verzonk naast de nieuwe spreker.

'Dit is een list', verklaarde deze. 'Ik had hem zelf kunnen verzinnen, wanneer ik niet gehinderd was door een oploopje, dat mijn gipsbeen genas, als iemand begrijpt wat ik bedoel. Het is vreselijk, wanneer men een dwerg voor een reus aanziet! Alle verhoudingen worden uit het oog verloren en men loopt iemand van stand joelend onder de voet. Ach ja, het heer-zijn is...'

Joost draaide met een smartelijke zucht de knop om, zodat het vreugdeloze huurkamertje tot duisternis verviel.

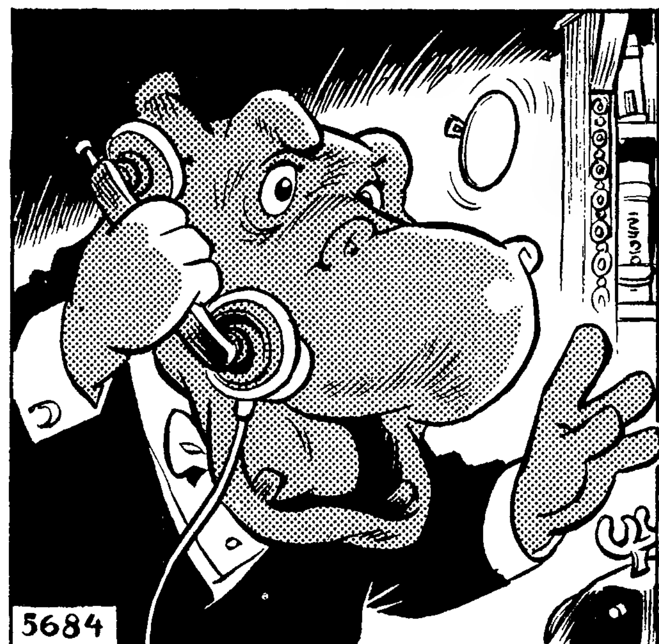
'Ik had het kunnen weten, als ik zo vrij mag zijn', prevelde hij treurig en hij stond op om zijn boeltje te pakken.

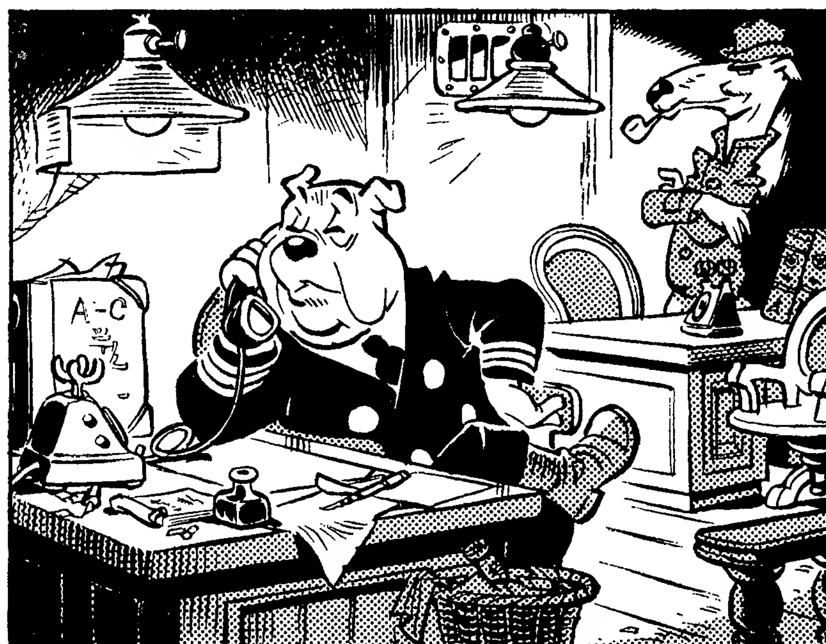
'En nu maar afwachten', sprak professor Sickbock tot zichzelf. 'Voor mij was het uiterst boeiend om te zien hoe een ongeletterde een goed geconditioneerde reus tot een dwerg maakt.

En dat, terwijl de geestelijke inhoud ongeveer dezelfde is. Maar hoe de massa dit zal verwerken, moet ik rustig afwachten om de laatste hand aan mijn hoofdstuk over de Confrontatie te kunnen leggen.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5684 Heer Bommel had de televisiekijkers slechts enkele ogenblikken toegesproken, toen de burgemeester reeds de telefoon greep.

'Wat betekent dat, Bas?' riep hij uit. 'Er is een clandestiene uitzending aan de gang, weet je dat wel? Het is treurig! Daar staat me die Bommel kletskoek te verkopen! En die reus, die leider, die Barribal, is een doodgewone dwerg! Wist je dat niet? Waar hebben we de politie voor?'

Aan de andere kant van de lijn klonk enig gemompel, doch dit kalmeerde de ontstemde magistraat niet.

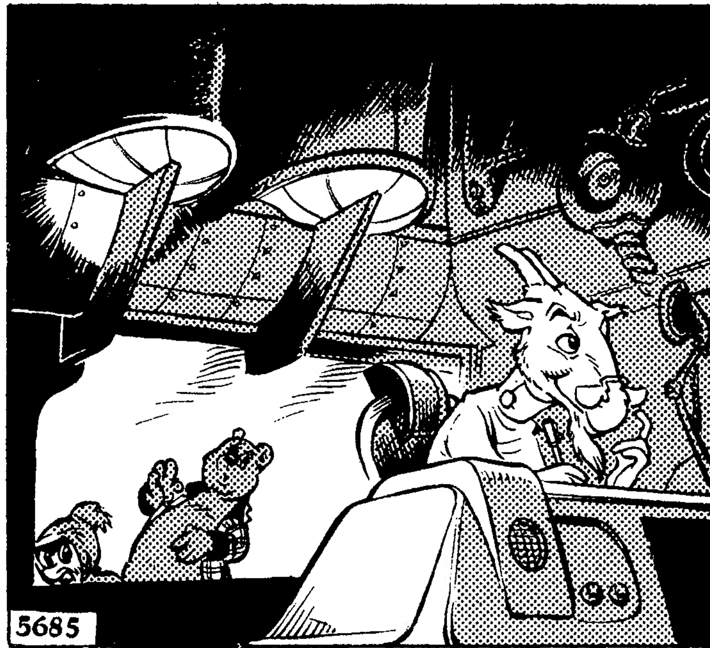
'Al die tijd heb ik naar Barribal geluisterd!' voer hij voort. 'En velen met mij. Iedereen heeft gedacht eindelijk eens reuzengedachten te denken, terwijl het gewoon het geleuter van een klein mannetje was. En nu moet ik aanzien hoe die Bommel mij les geeft over het heer-zijn. Ken je je taak soms niet, Bas? Neem die clandestiene zender in beslag! Onmiddellijk! Strenge maatregelen, begrepen?'

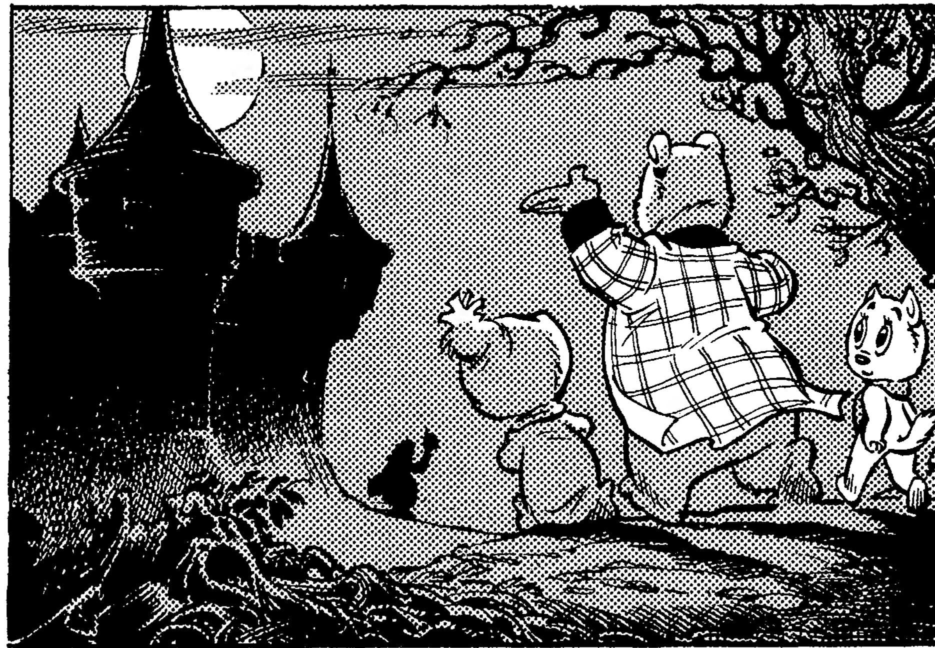
De commissaris van politie legde rustig de hoorn op de haak en wendde zich tot de inspecteur, die achter hem het gesprek geschokt gevolgd had.

'Orders van de burgemeester', sprak hij met een ontspannen glimlach. 'Barribal blijkt maar een klein mannetje te zijn — en daarom moet zijn clandestiene zender in beslag genomen worden. Hij veroorzaakt dwergengedachten. Maar eh... doe het maar kalmpjes aan, Klopstock. Er is geen haast bij.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder






5685 Op bevel van de commissaris van politie geschiedde het in beslag nemen van de clandestiene televisiezender dus kalmpjes aan. Daardoor hadden heer Bommel en Barribal alle gelegenheid om het gebouw onopvallend te verlaten, toen de uitzending afgelopen was. Professor Sickbock sloeg hen door zijn spiegeltje gade en zette toen tevreden een punt achter een zin, zodat het tweetal onbelemmerd buiten geraakte.

'Deze zaak is mooi geregeld', sprak heer Ollie, toen ze op de weg waren gekomen, waar ze door Tom Poes werden opgewacht. 'Het was héél leerzaam en de houding van sommige lieden heeft mij te denken gegeven. Ik geloof, dat ik voorlopig geen grutsprits meer bij Grootgrut bestel. En op de Kleine Club zal ik sommige leden ook eens de waarheid vertellen. Het idee om het gedachtenleven van een heer in het denkraam van een dwerg te willen persen is wel heel stuitend, wat jij, jonge vriend?'

'Wacht even!' piepte de dwerg Barribal naast hem. 'Ik weet nu wel dat ik niet groot ben, maar mijn gedachten zijn reusachtig! Ga niet te ver, meneer Bommel!'

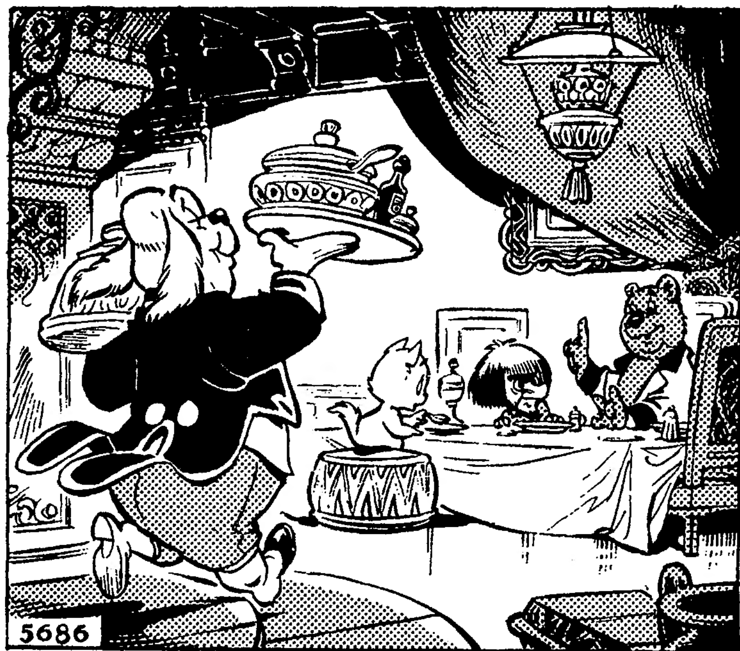
De aangesprokene aarzelde even, doch op dat moment werd slot Bommelstein bij een kromming in de weg zichtbaar en ook ontwaarde hij een donkere figuur, die naast een der torens had post gevat.

'Daar is Joost weer!' riep heer Ollie getroffen uit. 'Zien jullie nu, hoe leerzaam die televisie-uitzending is geweest?'

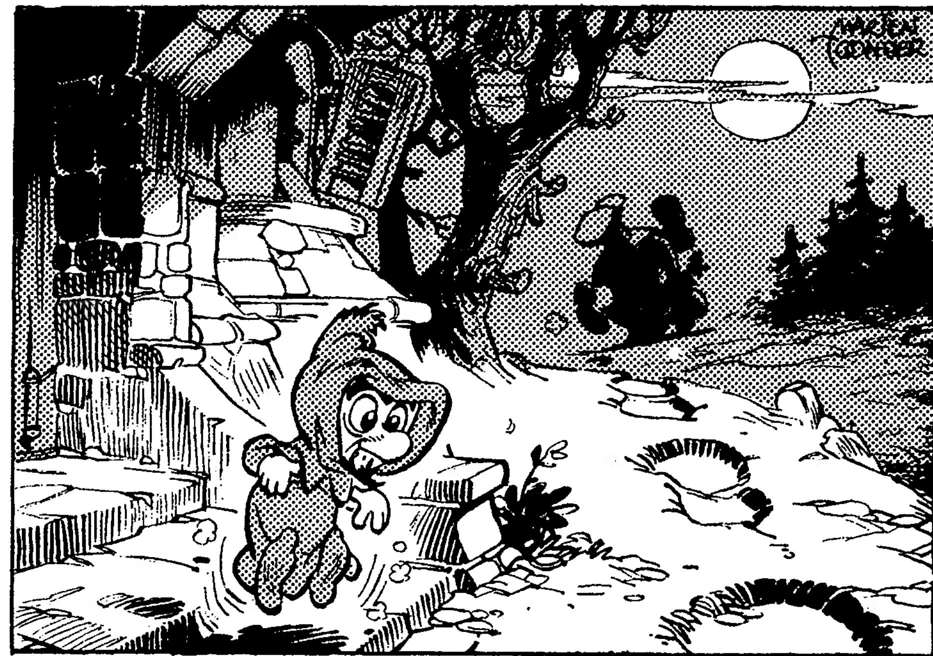
'Heel leerzaam, heer Olivier', gaf de bediende toe, met de hoed in de hand. 'Ik zou het graag nog een keer willen proberen, wanneer ik zo impertinent mag zijn. Voor iemand in mijn positie bestaan er geen andere reuzen dan heren, met uw welnemen.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5686 Heer Bommel trad met Tom Poes en Barribal het oude slot binnen, en Joost wijdde zich met grote voortvarendheid aan de bereiding van een eenvoudig maal. Men zou dus zeggen dat alles weer was zoals vroeger, maar toch was er een soort spanning in de atmosfeer, die heer Ollie niet zo gauw opmerkte.

'Ik hoop dat u deze les ter harte zult nemen, heer Dwerg', sprak hij minzaam. 'Door de list van Tom Poes en mezelf is alles nog goed afgelopen, maar het had ook gemakkelijk anders kunnen gaan. Stel je voor dat iedereen uw klein gepraat ernstig had genomen!'

'Dan zou de wereld er beter hebben uitgezien!' riep de dwerg snerpend uit. 'Rechtvaardiger wetten. Strengere straffen. Eenvoudige, ronde taal en geen onzin. Weg met de zedeloosheid. Maar ik ben klein, dat weet ik nu wel. Ik ken mijn plaats.'

'Dan moet u een groter iemand niet in de rede vallen', hernam heer Bommel ernstig. 'Wees niet zo hardleers en luister...'

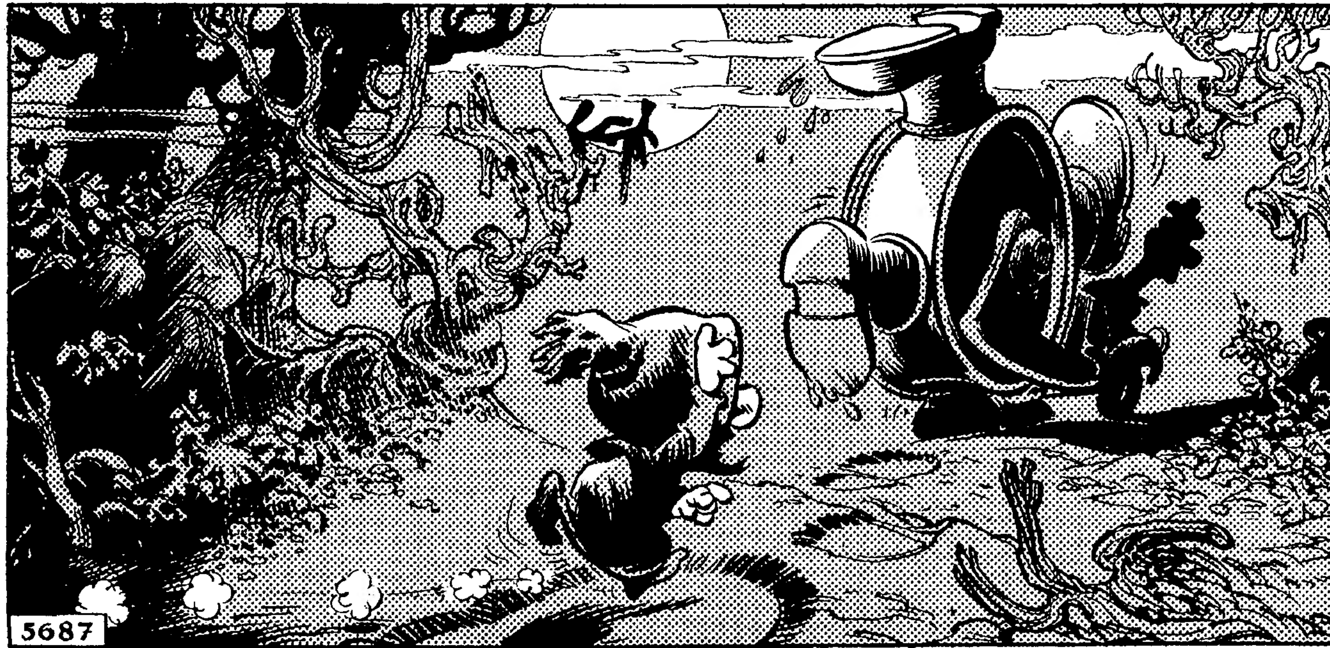
'Ik ken nu mijn plaats!' piepte Barribal. 'Die is niet hier, maar in mijn grot in de bergen. Daar was ik werkelijk groot. Ik ga. Vaarwel.'

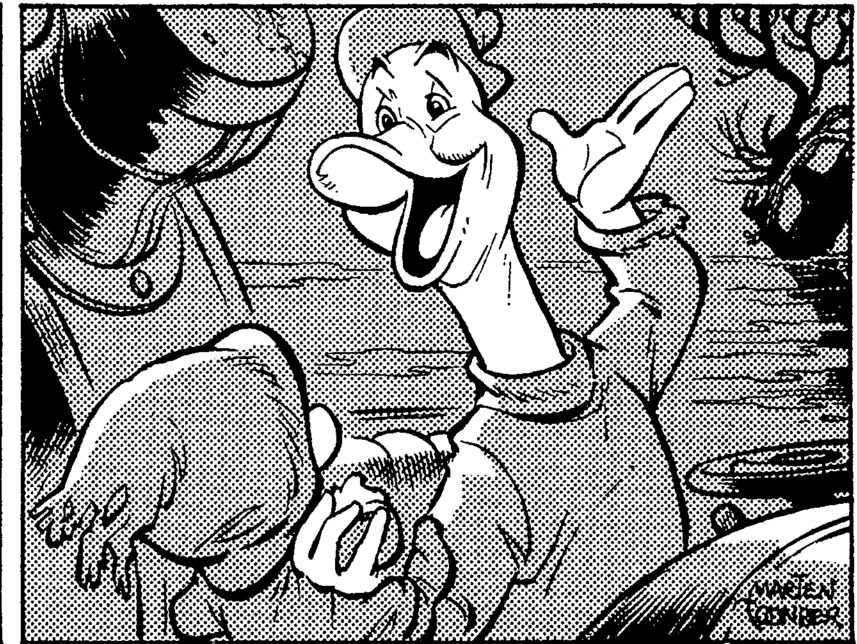
Met deze woorden stond hij op en verliet met driftige tred het pand. Doch toen hij op de stoep was aangekomen, hield hij met een gesmoorde kreet de pas in. Geen wonder; het reusachtige voetspoor dat zich daar aan zijn blikken voordeed, was voor hem nog geheel nieuw.

'Hier is een reus gepasseerd...' prevelde het ventje overstuur. 'Een echte! Misschien, als we de handen inéén zouden slaan... Ach, wat zou dat mooi zijn!'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder





5687 De reusachtige voetsporen voerden langs het oude slot Bommelstein over de heuvel heen naar een eigenaardig voertuig, dat zich met logge stappen door de nacht verwijderde. Het duurde even voordat het ventje de zaak geheel doorhad, doch toen stiet het een piepende kreet uit en begon de wagen al dravende te volgen. Het toeval wilde dat de bestuurder, achterom kijkend of de sporen goed doorkwamen, hem opmerkte. En omdat enig gezelschap hem niet onwelkom was, trapte hij op de rem.

'Wil je meerijden?' vroeg hij. 'Dat is gezellig. Kom boven, dan krijg je een lift. Hihihihi!'

'W-wat betekent dit?' vroeg de dwerg hijgend. 'Waarom maak je zo'n spoor? Ik dacht eerst, dat er een reus langsgekomen was. Maar dat kan niet. De enige reus in de omtrek ben ik zelf.'

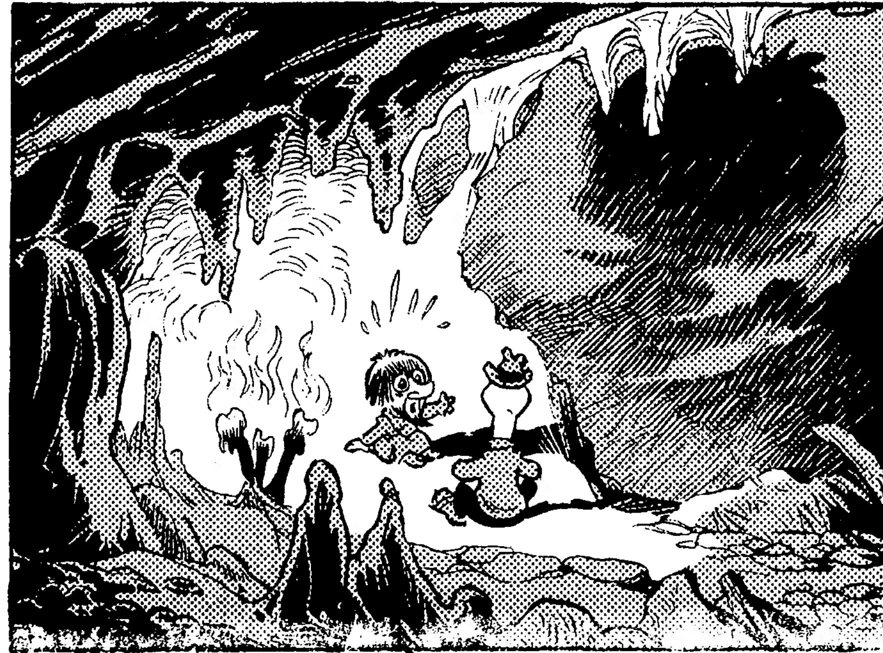
'Jij bent een grappenmaker!' riep de chauffeur Waggel bewonderend uit. 'Wat enig! Ik heb ook veel humor, zegt de prof. Ik ben een imaasjebouwer, zie je? Net vanavond heb ik mijn ontslag gehad, want er stond een punt achter, zei de prof. Maar de wagen mag ik houden en nu kan ik een reus maken. Doe je soms mee? Dat is veel eniger, dan alleen.'

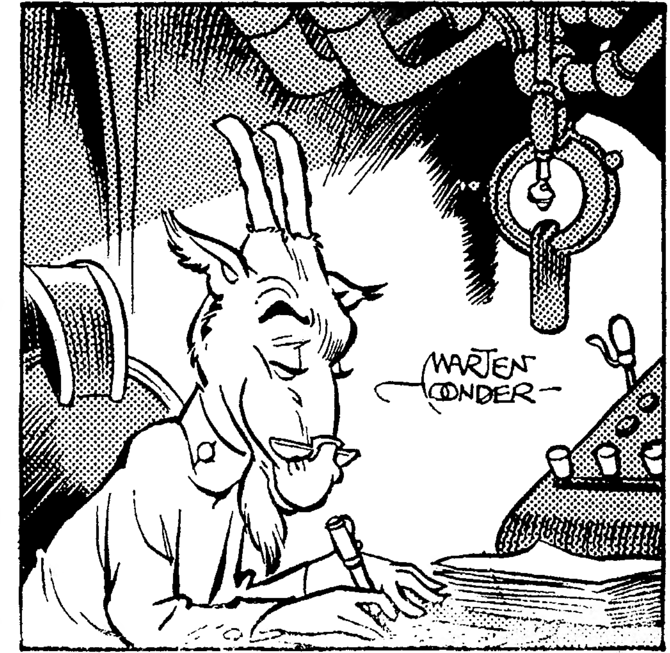
'Ik doe mee', zei Barribal eenvoudig. 'Het treft goed, want ik ben de reus, die jij maakt.'

TOM POES EN DE GROTE BARRIBAL

Door Marten Toonder







5688 Op een morgen, niet lang daarna, stonden enige eenvoudige bergbewoners ontsteld naar de geweldige voetsporen te kijken, die op het bergpad omhoog voerden.

'Het is de reus', sprak een van hen somber. 'De grote Barribal, bedoel ik. Hij is teruggekomen.'

'Wat vreselijk', prevelde een ander. 'Het begon juist zo rustig te worden, zonder hem. Ik had de laatste tijd helemaal niet meer in de gaten wanneer ik iets lelijks had gedaan.'

'Dat is nu voorbij', zei een derde. 'Hij is teruggekomen; ik heb hem in zijn grot tekeer horen gaan.'

Nu, dat klopte. In de spelonk bewoog zich het lichtschijnsel van enige flambouwen spookachtig langs de wanden en de stemmen van de inzittenden galmden hol en donker door de ruimte.

'Hihihihi! Wat mal!' riep Wammes Waggel. 'Hoor je die echo? Ik wist niet, dat ik zo'n prettige stem had. En zie je die schaduwen? Zal ik eens een konijntje maken? Moet je kijken!'

'Laat dat!' donderde de dwerg. 'Ik ben de grote Barribal en ik sta geen konijntjes toe. Ik maak strenge wetten en ik zal vreselijk straffen!'

'Wat enigjes!' riep de ander. 'Ik heb in geen tijden zo'n pret gehad.' En hij barstte in een luid gegiechel uit, dat duizendvoudig door de wanden weerkaatst werd en menig simpel bergbewoner haastig de vensters deed sluiten.

Intussen legde professor Sickbock de laatste hand aan zijn studie, die onder de naam 'Het leidersverschijnsel als dwergensyndroom' veel opzien in wetenschappelijke kringen zou baren.

EINDE VAN DIT VERHAAL

970627